

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

**NAVODILA ZA
UVELJAVLJANJE UKREPOV
KMETIJSKE POLITIKE
2016 - 2020**

KAZALO

1. REFORMA SKUPNE KMETIJSKE POLITIKE	4
2. ZBIRNA VLOGA	6
2.1. ODDAJA ZBIRNE VLOGE	6
2.2. ROKI ZA ODDAJO ZBIRNE VLOGE IN PRILOG	8
2.3. PRIPRAVA NA ODDAJO ZBIRNE VLOGE IN UREDITEV PODATKOV V REGISTRIH oz. EVIDENCAH	10
2.4. VSEBINA ZBIRNE VLOGE	11
2.5. SPREMEMBE ZBIRNE VLOGE.....	13
2.6. POZNA PREDLOŽITEV ZBIRNE VLOGE	14
2.7. UMIK VLOG, ZAHTEVKOV IN IZJAV	15
3. SKUPNI POGOJI ZA SCHEME NEPOSREDNIH PLAČIL IN NEKATERE UKREPE PROGRAMA RAZVOJA PODEŽELJA	15
4. PRVI STEBER: NEPOSREDNA PLAČILA.....	16
4.1. SPLOŠNI POGOJI ZA PREJEMANJE NEPOSREDNIH PLAČIL	16
4.2. SCHEME NEPOSREDNIH PLAČIL	17
4.3. SCHEMA OSNOVNEGA PLAČILA (PLAČILNE PRAVICE)	19
4.3.1. Nacionalna rezerva	20
4.3.2. Prenos plačilni pravic.....	22
4.4. KMETIJSKE PRAKSE IZ NASLOVA ZELENE KOMPONENTE	23
4.4.1. Diverzifikacija kmetijskih rastlin	24
4.4.2. Površine z ekološkim pomenom (PEP)	25
4.4.3. Ohranjanje okoljsko občutljivega trajnega travinja.....	27
4.5. PLAČILO ZA MLADE KMETE.....	28
4.6. SCHEME PROIZVODNO VEZANIH PODPOR	30
4.6.1. Podpora za strna žita	30
4.6.2. Podpora za mleko v gorskih območjih.....	30
4.6.3. Podpora za rejo govedi	31
4.6.4. Podpora za zelenjadnice	32
4.6.5. Podpora za beljakovinske rastline	33
4.7. SCHEMA ZA MALE KMETE.....	33
5. DRUGI STEBER – PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA.....	35
5.1. KMETIJSKO-OKOLJSKA-PODNEBNA PLAČILA	35
5.1.1. Operacija Poljedelstvo in zelenjadarstvo	42
5.1.2. Operacija Hmeljarstvo	45
5.1.3. Operacija Sadjarstvo.....	46
5.1.4. Operacija Vinogradništvo	47
5.1.5. Operaciji Trajno travinje I, Trajno travinje II.....	49
5.1.6. Operacije Posebni traviščni habitati (HAB), Traviščni habitati metuljev (MET), Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov (VTR) in Steljniki (STE).....	50
5.1.7. Operacija Vodni viri	54
5.1.8. Operacija Ohranjanje habitatov strmih travnikov.....	55
5.1.9. Operacija Grbinasti travniki.....	55
5.1.10. Operacija Reja domačih živali na območju pojavljanja velikih zveri	55
5.1.11. Operacija Planinska paša	56
5.1.12. Operacija Visokodebelni travniški sadovnjaki	56
5.1.13. Operacija Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje	57
5.1.14. Operacija Ohranjanje rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija.....	57
5.2. EKOLOŠKO KMETOVANJE	58
5.3. PLAČILA OBMOČJEM Z NARAVNIMI ALI DRUGIMI POSEBNIMI OMEJITVAMI.....	63
5.4. DOBROBIT ŽIVALI	65
5.4.1. Ukrep DŽ – prašiči.....	65

5.4.2. Ukrep DŽ – govedo	68
6. NAVZKRIŽNA SKLADNOST	68
6.1. Sistem navzkrižne skladnosti v obdobju 2015–2020	68
6.2. Vrednotenje kršitev in izračun znižanj.....	69
6.3. Vrste kršitev (neskladnosti) glede na oceno pomembnosti neskladnosti.....	70
6.4. Razno	71
7. UREDITEV PODATKOV V REGISTRIH.....	72
7.1. REGISTER KMETIJSKIH GOSPODARSTEV	72
7.2. IDENTIFIKACIJA IN REGISTRACIJA REJNIH ŽIVALI.....	76
7.2.1. Govedo	76
7.2.2. Prašiči.....	77
7.2.3. Drobница	78
7.2.4. Kopitarji	78
7.3. EVIDENCA IMETNIKOV REJNIH ŽIVALI IN EVIDENCA REJNIH ŽIVALI	79
7.4. REGISTRACIJA OBRATOV NA PODROČJU PRIMARNE PRIDELAVE ŽIVIL RASTLINSKEGA IZVORA in OBRATOV NA PODROČJU PRIMARNE PRIDELAVE KRME TER SPREMEMBA PODATKOV O DEJAVNOSTI(H) OBRATOV	80
7.5. KLAUZULA O IZOGIBANJU	82
7.6. UPRAVNI PREGLEDI	82
7.7. PREGLEDI NA KRAJU SAMEM	84
8. IZRAČUN IN UPORABA UPRAVNIH KAZNI.....	87
9. RAZNO.....	88
9.1. PRAVNE PODLAGE	88
9.2. KONTAKTI, INFORMACIJE	89
10. PRILOGE.....	92

KRATICE

ARSKTRP	Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja
CRG	centralni register govedi
CRD	centralni register drobnice
CRPš	centralni register prašičev
DŽ	dobrobit živali
EK	ekološko kmetovanje
FFS	fitofarmaceutvska sredstva
GERK	grafična enota rabe zemljišč kmetijskega gospodarstva
GO	gorska območja
GVŽ	glava velike živine
IAKS	integrirani administrativni in kontrolni sistem
KGZS	Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KMG	kmetijsko gospodarstvo
KOP	ukrep kmetijsko okoljska plačila iz Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013 (podukrepi KOP)
KOPOP	ukrep kmetijsko-okoljska-podnebna plačila iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020
JSKS	Javna služba kmetijskega svetovanja
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
NUV	Načrt upravljanja voda
OMD	ukrep plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami (območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost)
OOTT	okoljsko občutljivo trajno travinje
PA	program aktivnosti
PRP 2007-2013	Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013
PRP 2014-2020	Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020
RDG	Register drobnice na gospodarstvu
RGG	Register govedi na gospodarstvu
RKG	Register kmetijskih gospodarstev
RPG	Register prašičev na gospodarstvu
RPP	Register plačilnih pravic
SKP	skupna kmetijska politika
UVHVVR-SIRIS	Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, sektor za identifikacijo in registracijo ter informacijske sisteme.

1. REFORMA SKUPNE KMETIJSKE POLITIKE

Leto 2016 je drugo leto izvajanja reform Skupne kmetijske politike 2014–2020, ki je bila sprejeta v letu 2013.

Kot v preteklih letih se bodo tudi letos vlagale zbirne vloge skupaj za namen uveljavitve neposrednih plačil in ukrepov Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (PRP 2014–2020), vezanih na površino in živali. Navodila so namenjena vsem vlagateljem zbirnih vlog, pojasnjujejo ukrepe, za lažje razumevanje pa so dodani primeri. Navodila so pravno nezavezujoča in informativne narave.

Pri neposrednih plačilih ostaja osrednja shema v letu 2016 shema osnovnega plačila, ki deluje v obliki plačilnih pravic. V letu 2016 tako nadaljujemo z izvajanjem novih shem: zelena komponenta, ki je obvezna, medtem ko so nosilcem kmetijskih gospodarstev na voljo tudi plačilo za mlade kmete, proizvodno vezane podpore (za strna žita, za mleko v gorskih območjih, za rejo govedi, za zelenjadnice, za beljakovinske rastline) in za tiste nosilce KMG, ki so se vključili v 2015 tudi shema za male kmete. Prav tako ostajajo v 2016 nespremenjeni splošni pogoji za prejemanje neposrednih plačila, ki jih je uvedla reforma (t.i. aktiven kmet, minimalna velikost kmetijskega gospodarstva najmanj 1 ha upravičenih kmetijskih zemljišč in zmanjšanje izplačil neposrednih izplačil pri večjih kmetijskih gospodarstvih).

V okviru zbirne vloge se tako lahko uveljavlja zahtevke za vse sheme neposrednih plačil in naslednje ukrepe iz PRP 2014-2020: kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (ukrep KOPOP), ekološko kmetovanje (ukrep EK), plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami (ukrep OMD) in dobrobit živali (ukrep DŽ).

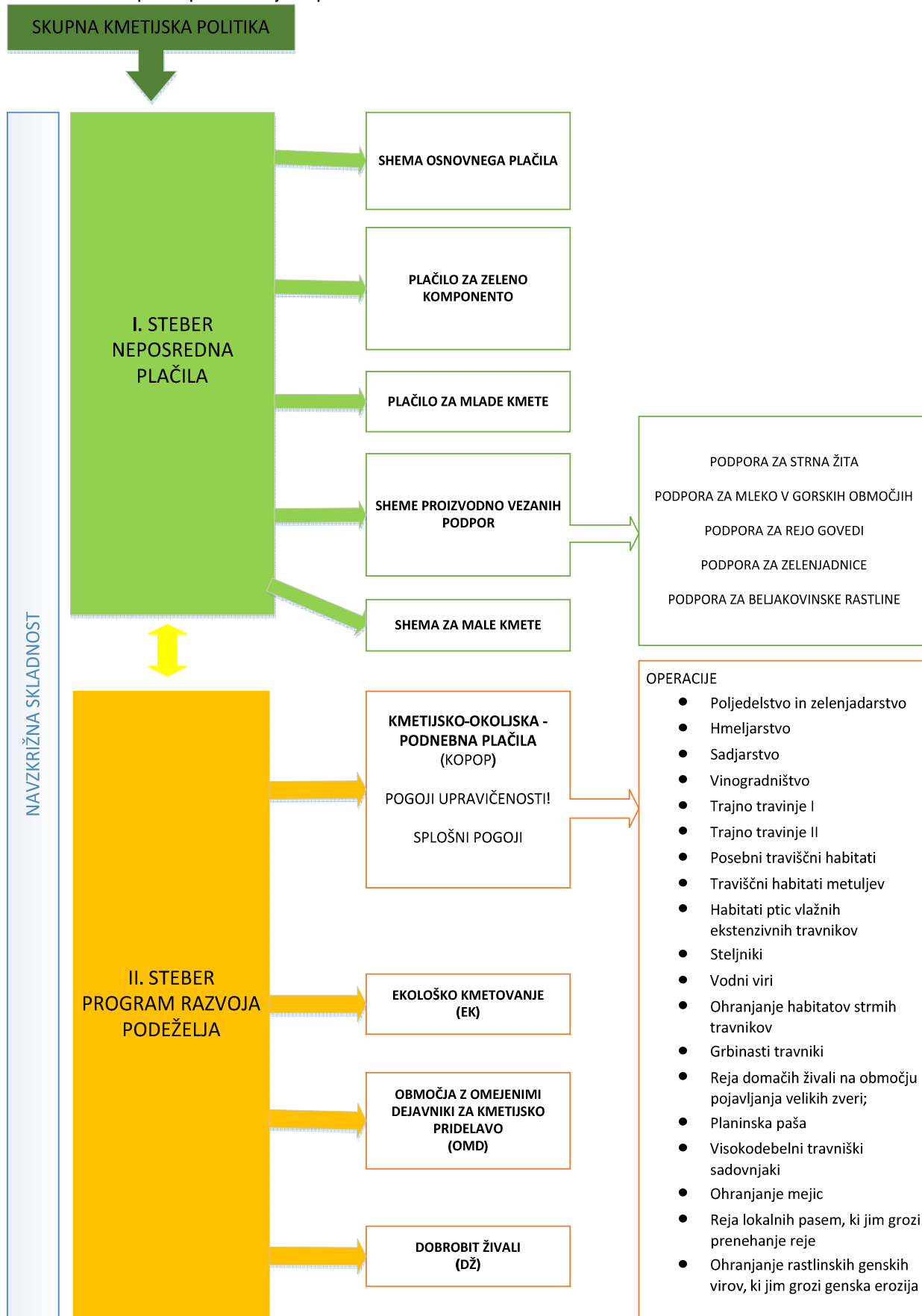
Ukrep KOPOP je namenjen ohranjanju in spodbujanju nadstandardnih kmetijskih praks, ki predstavljajo višje zahteve od običajne kmetijske prakse. Aktivnosti, ki se bodo izvajale in bodo prispevale k ohranjanju oz. izboljšanju stanja, so v ukrepu KOPOP opredeljene kot zahteve v okviru operacij.

Ukrep EK se v novem programskem okolju izvaja kot samostojen ukrep in ni več del ukrepa kmetijsko-okoljskih plačil (podukrep KOP). Upravičenec mora imeti pred vlaganjem zahtevka za ukrep EK izdelan program aktivnosti.

Pri uveljavljanju ukrepa OMD večjih sprememb ni. Kot novost je bila v letu 2015 spremenjena regresija oz. postopno zniževanje plačil za ukrep OMD, ki se začne pri 70 ha kmetijskih površin na KMG v OMD.

Ukrep DŽ se v Sloveniji v programskem obdobju 2014–2020 izvaja prvič. Rejci prašičev so lahko zahtevke za ukrep DŽ uveljavljali že v letu 2014, ne glede na to, da s strani Evropske komisije ukrep še ni bil potrjen. Z letom 2016 pa se izvajanje ukrepa DŽ nadaljuje v skladu s potrjenim PRP 2014–2020. Po zahtevkih DŽ za ukrep DŽ za prašiče, pa bo možno v letu 2016 uveljavljati tudi zahtevke za ukrep DŽ za govedo.

Schema 1: Ukrepi skupne kmetijske politike 2015-2020

2. ZBIRNA VLOGA

2.1. ODDAJA ZBIRNE VLOGE

Zbirno vlogo morajo vložiti nosilci KMG, ki:

- v letu 2016 uveljavljajo katerikoli ukrep kmetijske politike;
- so v letu 2015 sprejeli obveznosti za ukrep KOPOP oziroma za ukrep EK;
- so zavezanci za izpolnjevanje navzkrižne skladnosti;
- dajejo v promet živinska gnojila drugim KMG;
- bodo postali člani organizacije proizvajalcev v sektorju zelenjave;
- so zavezanci za oddajo zbirne vloge v skladu s predpisom, ki ureja dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

Zbirne vloge ni potrebno vložiti upravičencem, ki imajo samo čebele in uveljavljajo le ukrepe iz nacionalnega programa za čebelarstvo ter imajo v uporabi do 1 ha kmetijskih površin.

Upravičenec, ki uveljavlja plačila za ukrep KOPOP oz. ukrep EK mora imeti najpozneje na dan oddaje zbirne vloge izdelan program aktivnosti (PA)! Če se upravičenec vključi tudi v izvajanje ukrepa EK, se za KMG pripravi skupen program aktivnosti za ukrep KOPOP in ukrep EK.

Dopolnitev programa aktivnosti KMG pri ukrepu KOPOP je potrebna, če:

- ima upravičenec izdelan program aktivnosti v letu 2015, v letu 2016 pa je pridobil nove GERK-e, za katere nima izdelane zasnove kolobarja pri operaciji Poljedelstvo in zelenjadarstvo oziroma uporablja mineralna gnojila in nima vpisanih analiz tal in gnojilnih načrtov za vse GERK-e;
- upravičenec v letu 2016 vstopa v nove operacije oziroma zahteve ukrepa KOPOP.

Pri ukrepu EK pa je dopolnitev programa aktivnosti KMG potrebna, če ima upravičenec izdelan program aktivnosti v letu 2015, v letu 2016 pa je pridobil nove GERK-e oziroma uporablja mineralna gnojila in nima vpisanih analiz tal in gnojilnih načrtov za vse GERK-e.

Nosilec KMG, ki uveljavlja ukrep DŽ – prašiči, mora imeti pred vnosom zbirne vloge, izdelan program DŽ. Nosilci KMG, ki boste v letu 2016 na novo vstopili v ukrep DŽ – prašiči, morate imeti izdelan celoten program DŽ in vnesen v CRPš najpozneje do vključno 31.12.2015. Nosilec KMG, ki imate že izdelan program DŽ za leto 2015, ni treba v celoti izdelati novega programa DŽ za leto 2016. V tem primeru morate imeti izveden le pregled gospodarstva ali izdelano posodobitev programa DŽ. Pregled gospodarstva in vnos podatkov v CRPš ter posodobitev programa DŽ in vnos podatkov v CRPš morata biti izdelana najpozneje do vključno 26. februarja 2016.

Kaj mora narediti upravičenec pred vložitvijo zbirne vloge

Upravičenec, ki vlaga vloge in zahtevke za ukrepe kmetijske politike, **mora biti vpisan v RKG**, v skladu s predpisom, ki ureja RKG, in mora imeti v RKG prijavljene vse kmetijske površine, ki jih ima v uporabi v RS in mora imeti določenega namestnika.

- **Vse spremembe kmetijskih površin, mora upravičenec sporočiti v RKG najpozneje en dan** pred elektronskim izpolnjevanjem zbirne vloge. Podatki v RKG o prijavljenih kmetijskih površinah morajo ustrezati dejanskemu stanju v naravi.
- **Posamezen upravičenec lahko vloži zbirno vlogo le za eno KMG.** Agrarna skupnost, ki je nosilec več KMG - planin ali KMG - skupnih pašnikov vloži zbirno vlogo ločeno za vsako posamezno kmetijsko gospodarstvo. Upravičenec, ki je nosilec enega KMG in ena ali več KMG -planin, ki so v njegovi lasti ali lasti članov kmetije ali ima za vse planine pravico uporabe zemljišč, vloži zbirno vlogo ločeno za KMG in ločeno za KMG – planine. V nadaljnji obravnavi se zbirne vloge istega upravičenca obravnavajo kot ena zbirna vloga. Nosilci, ki bi želeli oddati zbirno vlogo za več kmetijskih gospodarstev, naj v zvezi z usklajevanjem podatkov v RKG kontaktirajo upravne enote.

- Vnos zbirne vloge ni mogoč, če so podatki v RKG neusklajeni glede na pravila za vnos podatkov v RKG.
- Če ima upravičenec ukinjen oz. spremenjen transakcijski račun mora **preko aplikacije E-kmetija** sporočiti nov transakcijski račun. Navodila za sporočanje transakcijskega računa so na spletni strani ARSKTRP.

Predstavitev urejanja grafičnega dela aplikacije so objavljena na spletni strani:

<https://www.youtube.com/watch?v=GJpNd67rMfQ&feature=youtu.be>

Kako se vloži zbirno vlogo?

Upravičenec zbirno vlogo, spremembe ali umik zbirne vloge ali posameznih vlog in zahtevkov ter priloge, dokazila in izjave vloži na ARSKTRP po elektronski poti, podpisano z varnim elektronskim podpisom s kvalificiranim potrdilom preko vstopnega mesta na naslovu: <http://e-kmetija.gov.si>. Nekatere priloge in dokazila predloži kot skenogram ali pa jih pošlje preko ponudnika poštnih storitev.

Zbirno vlogo lahko nosilec KMG vloži sam ali pa za elektronsko izpolnjevanje in vložitev zbirne vloge pooblasti osebo, zaposleno v JSKS. V tem primeru nosilec KMG plača stroške izpolnitve in vložitve zbirne vloge v višini 15,70 eura na vsakih začetih 30 minut vnosa. Nosilec KMG ali njegov pooblaščenec svetovalca JSKS pooblastil za dejanje vnosa zbirne vloge.

Če nosilec KMG zbirno vlogo izpolnjuje in vlaga sam, potrebuje enega od v Republiki Sloveniji veljavnih kvalificiranih digitalnih potrdil (certifikatov) pooblaščenih overiteljev; kot so: SIGEN-CA, AC NLB, POSTARCA, HALCOM CA). Postopek vnosa zbirne vloge je enak kot bi to izvršil svetovalec JSKS.

Pri vnosu zbirne vloge se za izbor rastlin uporablja **Šifrant vrst oz. skupin kmetijskih rastlin ter pomoči**, ki je objavljen na spletni strani ARSKTRP in MKGP.

2.2. ROKI ZA ODDAJO ZBIRNE VLOGE IN PRILOG

Redni rok v letu 2016 za oddajo zbirne vloge traja med 29. februarjem in 6. majem 2016!

Preglednica 1: Pomembni datumi za oddajo zbirne vloge, prilog in predpisana usposabljanja

ROK	SKUPNI DATUMI ZA I. IN II. STEBER	SAMO NEPOSREDNA PLAČILA ZA	SAMO ZA PRP 2014-2020
29. februar do 6. maj 2016	oddaja zbirne vloge		
7. maj do vključno 31. maj 2016	pozna predložitev zbirne vloge – znižana plačila!		
do vključno 31. maja 2016	sprememba zbirne vloge, razen izjem		
do 5. maja 2016			za ukrep KOPOP opravljen 6-urni program predhodnega usposabljanja
do 30. junija 2016	Zapisnik o prigonu živali na pašo na planino ali skupni pašnik		Izjava o številu pastirjev na planini, če se za KMG – planina uveljavlja zahtevo KRA_PAST: Planinska paša s pastirjem v okviru ukrepa KOPOP
do 15. novembra 2016	IZJEMA: vložitev Obrazca za oddajo in prejem živinskih gnojil, če ni vložen z zbirno vlogo.		
do 1. decembra 2016	IZJEMA: vložitev Obrazca za oddajo in prejem živinskih gnojil za KMG iz katastrskih občin v območju s submediteranskim podjetjem, če ni vložen z zbirno vlogo.		
do 20. decembra 2016			za ukrep KOPOP opravljen 4-urni program rednega usposabljanja v zvezi s kmetijsko okoljsko podnebnimi vsebinami
do 20. decembra 2016			za ukrep EK opravljen 6-urni program usposabljanja
do 20. decembra 2016			za ukrep EK rok za izdelavo individualnega načrta preusmeritve KMG iz konvencionalnega v ekološko pridelavo za upravičence, ki prvič vstopajo v kontrolo ekološkega kmetovanja
do vključno 2. januarja 2017		Vloga za izstop iz sheme za male kmete za leto 2017	

*IZJEME:

Nosilec KMG mora javiti spremembo kadar gre za spremembo:

- kmetijske rastline, če ima vpliv na višino plačila ali izpolnjevanje pogojev za ukrep KOPOP (obvezna zahteva POZ_ZEL) ali zeleno komponento,
- v primeru za konoplje ali vrtnega maka,
- lokacije naknadnih posevkov in podsevkov trave za PEP do 15. septembra 2016,
- kmetijske rastline, ki se upošteva za zeleno komponento do 15. septembra 2016.

Sprememba prijave prahe je mogoča le do 31. maja 2016

Ostali pomembni roki

V okviru izvajanja ukrepa KOPOP je v primeru izločitve živali zaradi vzroka, ki ni višja sila ali izredna okoliščina, potrebno izločeno žival nadomestiti v roku 20 dni od dneva izločitve te živali. V okviru operacije GEN_PAS je potrebno izločeno domačo žival avtohtone ali tradicionalne pasme nadomestiti v roku 60 dni od dneva izločitve te živali. V primeru izločitve domače živali avtohtone in tradicionalne pasme zaradi prodaje, pa je izločeno žival potrebno nadomestiti v roku 30 dni od dneva izločitve.

Pridelovalec konoplje ali vrtnega maka, ki oddaja zbirno vlogo bo obrazec Vloga za izdajo dovoljenja za gojenje konoplje in vrtnega maka izpolnil ob oddaji zbirne vloge in ga s priloženimi uradnimi etiketami poslal na MKGP najpozneje do 15. marca za vrtni mak, do 10. maja 2016 za konopljo ter do 31. avgusta 2016 za ozimni mak.

Upravičenec, ki uveljavlja plačilo za pridelavo semenskega materiala kmetijskih rastlin v okviru ukrepa KOPOP ali ukrepa EK, mora biti vpisan v register dobaviteljev semenskega materiala kmetijskih rastlin (SEME-register), do 23. februarja 2016 oz. najpozneje do 30. aprila 2016.

Če upravičenec uveljavlja ukrep KOPOP za operacijo Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje, morajo biti živali avtohtonih in tradicionalnih pasem goveda in konjev vključene v rodovniške knjige na dan 1. februar 2016, prašičev in drobnice vključene v rodovniške knjige, kokoši pa v rejski program za zadevno pasmo najpozneje en dan pred oddajo zbirne vloge za leto 2016.

Višja sila in izjemne okoliščine ter naravne okoliščine

Če zaradi višje sile ali izjemnih okoliščin upravičenec ne more izpolniti zahtev oz. obveznosti v zvezi z vlogami za pomoč ali zahtevki za plačila mora pisno sporočiti ARSKTRP v **15 delovnih dneh** od datuma, ko to lahko stori in priložiti ustrezna dokazila. Višjo silo ali izjemne okoliščine lahko sporoči tudi elektronsko preko Pojasnila k zbirni vlogi.

Višja sila ali izjemna okoliščina se lahko prizna zlasti v naslednjih primerih: smrt upravičenca, dolgotrajna nezmožnost upravičenca za delo, huda naravna nesreča, ki resno prizadene KMG, uničenje objektov za živino na KMG zaradi nesreče, epizootska bolezen ali bolezen rastlin, ki prizadene del ali vso živino oz. kmetijske rastline, razlastitev celotnega ali velikega dela KMG, če te razlastitve ni bilo mogoče pričakovati na dan predložitve zbirne vloge.

ARSKTRP sprejema odločitve o višji sili ali izjemnih okoliščinah za vsak primer posebej na podlagi ustreznih dokazil in ob uporabi koncepta višje sile iz predpisov EU.

Če v zvezi z **neposrednimi plačili** upravičenec zaradi višje sile ali izjemnih okoliščin ni mogel izpolniti meril za upravičenost ali drugih obveznosti, ohrani svoje pravice do pomoči za površine ali živali, ki so bile ob pojavu višje sile ali izjemnih okoliščin upravičene.

Če v zvezi z **ukrepi podpore za razvoj podeželja** (ukrepi KOPOP, EK, OMD, DŽ) upravičenec zaradi višje sile ali izjemnih okoliščin ni mogel izpolniti zavez, se zadevno plačilo za leta, v katerih je prišlo do višje sile ali izjemnih okoliščin, sorazmerno ukine. Ukinitve zadeva samo tiste dele zaveze, pri kateri do dodatnih stroškov ali izgube dohodka ni prišlo pred pojavom višje sile ali izjemnih okoliščin. V zvezi z merili za upravičenost in ostalimi obveznostmi se ukinitve in upravne

kazni ne uporabijo. Primeri višje sile ali izjemnih okoliščin so enaki kot v PRP 2007-2013. Prenehanje najemne/zakupne pogodbe NI primer višje sile ali izjemnih okoliščin.

Za primer **izjemne okoliščine** se šteje tudi, če je v **obmejnem območju ob državni meji**, zaradi namestitve tehničnih in drugih sredstev za opravljanje nadzora državne meje, onemogočena redna raba kmetijskih površin. Način prijave takega primera izjemne okoliščine je opisan v posebnih navodilih, ki so objavljena na spletni strani AKTRP.

Primeri višje sile ali izjemnih okoliščin

Za ukrepe KOPOP, EK, OMD in DŽ se upoštevajo naslednji primeri višje sile ali izjemnih okoliščin:

- a) smrt upravičenca;*
- b) dolgotrajna nezmožnost upravičenca za delo;*
- c) smrt člana kmetije;*
- d) dolgotrajna nezmožnost člana kmetije za delo;*
- e) razlastitev velikega dela KMG, če tega ni bilo mogoče pričakovati na dan sprejetja obveznosti;*
- f) huda naravna nesreča, ki resno prizadene KMG;*
- g) uničenje poslopij in kmetijske mehanizacije na KMG zaradi nesreče;*
- h) kužna bolezen, ki prizadene vso živino upravičenca ali njen del;*
- i) izguba ali pogin domačih živali zaradi napada divjih zveri, kljub izvedbi vseh predpisanih ukrepov;*
- j) pogin domačih živali zaradi nesreče (požar, udar strele, električni udar, padci ipd.);*
- k) škoda na površinah, ki jo povzročijo divje živali;*
- l) napad bolezni oz. škodljivcev v trajnem nasadu zaradi katerih je potrebno ta trajni nasad uničiti;*
- m) napad bolezni oz. škodljivcev v čebeljem panju, zaradi katerih je potrebno čebele v tem panju uničiti oz. nadomestiti z novo čebeljo družino;*
- n) sprememba obsega kmetijskih zemljišč na KMG, vrste dejanske rabe ali načina kmetovanja neodvisno od upravičenca.*

Če neizpolnjevanje zaradi višje sile ali izjemnih okoliščin zadeva navzkrižno skladnost, se ustrezna upravna kazen (znižanje ali ukinitvev plačil) ne uporabi.

Če upravičenec zaradi **naravnih okoliščin** (pogin živali zaradi bolezni ali nesreče, za katerega upravičenec ne nosi odgovornosti) ne more izpolniti zahtev oz. obveznosti, pisno sporoči ARSKTRP v **10 delovnih dneh** od ugotovitve kakršnega koli zmanjšanja števila živali.

Če upravičenec zaradi naravnih okoliščin, ne more izpolniti obdobja paše za ukrep dobrobit živali – govedo, to pisno sporoči agenciji v desetih delovnih dneh od ugotovitve kakršnega koli zmanjšanja števila živali in priloži ustrezna dokazila.

Upravičenec neizpolnitev obveznosti obdobja obvezne reje za vloge na žival zaradi višje sile ali izjemnih okoliščin in izločitev ali nadomestitev živali sporoči ARSKTRP na obrazcu **Obvestilo o izločitvi ali nadomestitvi živali** in priloži ustrezna dokazila.

2.3. PRIPRAVA NA ODDAJO ZBIRNE VLOGE IN UREDITEV PODATKOV V REGISTRIH oz. EVIDENCAH

Najpozneje en dan pred oddajo zbirne vloge je potrebno urediti podatke v RKG in drugih evidencah !

Pisna opozorila in obvestila

ARSKTRP je januarja 2016 nosilec KMG na obvestilu o prejetih finančnih sredstvih v predhodnem letu dodala tudi opozorilo o neusklajenih podatkih v RKG, opozorilo v zvezi z okoljsko občutljivim travinjem, opozorilo imetnikom kopitarjev v zvezi z identifikacijo in registracijo kopitarjev in obvestilo o objavi in obdelavi podatkov o upravičencih, ki je novost v novem programskem obdobju.

Vnaprej pripravljene obrazci

Konec februarja 2016 je ARSKTRP na spletni strani (»Zbirna vloga 2016 od A do Ž«, na povezavi: (http://www.arsktrp.gov.si/si/splosno/vstopna_stran/vsebine_na_vstopni_strani/zbirna_vloga_2016od_a_do_z/) za leto 2016 objavila vnaprej pripravljene obrazce (v prejšnjih letih t. i. predtisk) za zbirno vlogo 2016, ki so nosilec KMG dostopni z vpisom KMG-MID številke. Vnaprej pripravljen obrazec vključuje podatke: iz RKG (na dan 24. januar 2016), registra naravnih vrednot, o vodovarstvenih območjih, o območju NATURA 2000, o okoljsko občutljivem trajnem travinju in o ekološko pomembnih območjih, na katerih je omejitev ali prepoved paše za ukrep DŽ - govedo. Namenjen je seznanitvi upravičencev s podatki, ki jih potrebujejo pri vnosu zbirne vloge.

Če so podatki v RKG neusklajeni glede na pogoje za vpis kmetijskega gospodarstva in zemljišč v RKG, je v vnaprej pripravljenem obrazcu navedena tudi informacija o neusklajenosti.

2.4. VSEBINA ZBIRNE VLOGE

Obrazci zbirne vloge so objavljeni na spletni strani ARSKTRP - Zbirna vloga od A do Ž:

http://www.arsktrp.gov.si/si/splosno/vstopna_stran/vsebine_na_vstopni_strani/zbirna_vloga_2016od_a_do_z/

Zbirno vlogo sestavljajo:

- Osnovni podatki o kmetijskem gospodarstvu, izjave, soglasja in morebitna navedba upravičenca**, da je vključen na seznam nekmetijskih podjetij in dejavnosti. Glede na leto 2015 so dodane nove izjave:
Opozorjamo tudi na izjavi, ki sta bili lani uvedeni in sicer: »izjava o transparentnosti« in »izjava oz. seznanitev v zvezi z objavo in obdelavo osebnih podatkov«, ki se glasita: »Seznanjen sem:
 - *da se v skladu s 111. do 113. členom Uredbe 1306/2013/EU moji osebni podatki: ime in priimek, občina prebivališča ter poštna številka in podatki o vrsti ukrepov in zneskih plačil za ukrepe iz sredstev Skladov EKJS in EKSRP, ki jih prejmem za posamezno finančno leto, objavijo na spletni strani ARSKTRP (www.arsktrp.gov.si), do katere ima vzpostavljeno povezavo enotna spletna stran Evropske unije (v nadaljevanju: Unija);*
 - *da se podatki objavijo vsako leto najpozneje 31. maja za predhodno proračunsko leto in so dostopni dve leti od datuma prve objave;*
 - *da podatke o prejemnikih sredstev lahko skladno s 111. in 113. členom Uredbe 1306/2013/EU obdelujejo revizijski in preiskovalni organi Unije in Republike Slovenije z namenom varovanja finančnih interesov Unije;*
 - *da Republika Slovenija in Komisija lahko zbirata osebne podatke zaradi izvajanja svojih upravljaljskih, kontrolnih, revizijskih obveznosti ter obveznosti spremljanja in vrednotenja v okviru Uredbe 1306/2013/EU, predvsem tistih iz poglavja II naslova II, naslova III, poglavij III in IV naslova IV, naslovov V in VI ter poglavja III naslova VII, ter tudi za statistične namene in teh podatkov ne obdelujeta na način, ki ni skladen s tem namenom. Kadar se osebni podatki obdelujejo zaradi spremljanja in vrednotenja v okviru poglavja III naslova VII Uredbe 1306/2013/EU ter za statistične namene, se spremenijo v anonimne ter se obdelajo le v zbirni obliki;*
 - *da imam v zvezi z objavo in obdelavo osebnih podatkov skladno z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, Direktivo 95/46/ES in Uredbo 45/2001/ES pravico do seznanitve, dopolnitve, popravka, blokiranja, izbrisa in ugovora. Zahteva ali ugovor v zvezi s temi pravicami se vložijo pisno ali ustno na zapisnik pri upravljavcu osebnih podatkov ARSKTRP. «*
 - **»izjava o prilagoditvi obveznosti za ukrep KOPOP in ukrep EK«, ki se glasi: »Seznanjen sem, da se zaradi sprememb PRP 2014–2020 prevzeta obveznost za izvajanje ukrepa KOPOP oziroma ukrepa EK prilagodi tem spremembam in se kot prilagojena obveznost za ukrep KOPOP oziroma ukrep EK izvaja za preostali čas trajanja obveznosti. «**
- Obrazec za oddajo in prejem živinskih gnojil**, ki je obvezen, če KMG oddaja oz. prejema živinska gnojila.

3. **Geoprostorski obrazec za vloge in zahtevke na površino (geoprostorski obrazec)** vključuje:
- za glavne posevke:**
- prijavo vseh upravičenih površin in kmetijskih rastlin;
 - vlogo za izplačilo podpore za strna žita;
 - vlogo za izplačilo podpore za beljakovinske rastline;
 - vlogo za izplačilo podpore za zelenjadnice;
 - prijavo kmetijskih rastlin, ki vežejo dušik za zagotavljanje površin z ekološkim pomenom;
 - zahtevke za plačila na površino za naslednje ukrepe: ukrep KOPOP, ukrep EK in ukrep OMD;
 - podatke o OOTT in spremembo njive v trajno travinje, če je že šesto zaporedno leto kot glavni posevek prijavljena trava ali druge zelene krmne rastline.
- za naknadne neprezimne posevke:**
- zahtevke za neprezimne posevke za nekatere operacije oz. zahteve ukrepa KOPOP;
 - prijavo naknadnih posevkov in podsevkov trave za zagotavljanje površin z ekološkim pomenom;
- za naknadne prezimne posevke:**
- zahtevke za prezimne posevke za nekatere operacije oz. zahteve ukrepa KOPOP;
 - prijavo naknadnih posevkov in podsevkov trave za zagotavljanje površin z ekološkim pomenom.
4. **Vloga za dodelitev plačilnih pravic iz nacionalne rezerve;**
5. **Vloga za aktiviranje in izplačilo plačilnih pravic in vloga za izplačilo zelene komponente;**
6. **Vloga za izplačilo za mlade kmete;**
7. **Vloga za izplačilo za mleko v gorskih območjih;**
8. **Vloga za izplačilo podpore za rejo govedi;**
9. **Vloga za izplačilo plačila za male kmete;**
10. **Vloga za izstop iz sheme za male kmete;**
11. **Zahtevke za operacijo ukrepa KOPOP Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje;**
12. **Zahtevke za ukrep dobrobit živali - prašiči;**
13. **Zahtevke za ukrep dobrobit živali – govedo;**
14. **Zahtevke za ukrep EK- plačilo za ekološko čebelarjenje.**

Obvezne sestavine zbirne vloge so: Osnovni podatki o kmetijskem gospodarstvu, izjave, soglasja, Obrazec za oddajo in prejem živinskih gnojil, če KMG oddaja ali prejema živinska gnojila ter, če ima KMG kmetijske površine, prijava vseh upravičenih površin in kmetijskih rastlin.

Glavni posevek je kmetijska rastlina, ki je na kmetijski površini pretežni del obdobja, določenega za izpolnjevanje diverzifikacije kmetijskih rastlin to je **od 7. maja do 31. julija 2016**.

Na geoprostorskem obrazcu upravičenec grafično in numerično prijavi:

1. glavne posevke, ki jih poseje ali posadi jeseni leta 2015 ali spomladi leta 2016,
2. naknadne neprezimne posevke, ki jih poseje ali posadi za glavnim posevkom in jih uveljavlja:
 - za površino z ekološkim pomenom;
 - za zahteve za ukrep KOPOP; POZ_POD: Setev rastlin za podor (zeleno gnojenje), POZ_NEP: Neprezimni medonosni posevki, VOD_NEP: Neprezimni medonosni posevki, VOD_POD: Setev rastlin za podor (zeleno gnojenje) in GEN_SOR: Pridelava avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin ali
 - za podsevek ali dosevek, ki se šteje kot kolobarni člen za DKOS 6 iz predpisa, ki ureja navzkrižno skladnost.
3. naknadne prezimne posevke, ki jih poseje ali posadi za glavnim posevkom ali za naknadnim neprezimnim posevkom in jih uveljavlja:
 - za površino z ekološkim pomenom;
 - za zahtevi za ukrep KOPOP: POZ_KONZ: Konzervirajoča obdelava tal, POZ_ZEL: Ozelenitev njivskih površin ali VOD_ZEL: Ozelenitev njivskih površin in GEN_SOR: Pridelava avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin ali

- za podsevek ali dosevek, ki se šteje kot kolobarni člen za DKOS 6 iz predpisa, ki ureja navzkrižno skladnost.

Vloga za izplačilo za mleko v gorskih območjih in Vloga za izplačilo podpore za rejo govedi se vložijo kot »avtomatski zahtevek«, kar pomeni, da upravičenec označi, da uveljavlja zahtevek za vse potencialno upravičene živali in da se za ugotavljanje upravičenih živali uporabijo podatki iz centralnega registra govedi.

Priloge zbirne vloge

Upravičenec najpozneje do 30. junija 2016 na ARSKTRP pošlje:

- Zapisnik o prigonu živali na pašo na planino ali skupni pašnik, če uveljavlja ukrep OMD za KMG-planina in KMG - skupni pašnik oz. ukrep KOPOP za operacijo Planinska pašna. Upravičenec mora poslati en izvod tega obrazca pooblaščenim veterinarski organizaciji najpozneje v 15 dneh po prigonu živali na pašo.
- Izjavo o številu stalno prisotnih pastirjev, če za KMG – planina uveljavlja zahtevo KRA_PAST: Planinska pašna s pastirjem v okviru ukrepa KOPOP.

Nosilec KMG, ki ima kmetijske površine, ki ležijo v sosednji državi in so v RKG vpisan kot del KMG, se pri obravnavi vlog in zahtevkov lahko upoštevajo pri izračunu obtežbe za ukrep KOPOP in ukrep EK ter pri izračunu letnega vnosa dušika, če ležijo v neposredni bližini kmetijskega gospodarstva in če upravičenec priloži izjavo, da za te površine ne uveljavlja pomoči v sosednji državi.

Izjavo o številu pastirjev na planini upravičenec pošlje agenciji najpozneje do 30. junija 2016, če za KMG - planina uveljavlja zahtevo KRA_PAST: Planinska pašna s pastirjem določeno v predpisu, ki ureja ukrepe KOPOP, EK in OMD.

Upravičenec, ki v letu 2015 uveljavlja na določenih površinah kmetijskega gospodarstva ukrepe KOPOP oziroma EK določene v predpisu, ki ureja ukrepe KOPOP, EK in OMD, v letu 2016 pa je **izvedel zmanjšanje, spremembo lokacije ali prenos teh površin na drugega upravičenca**, vložijo kot priložo zbirne vloge obrazec: Zmanjšanje ali prenos površin, vključenih v ukrep KOPOP oziroma EK v predhodnem letu, za leto 2016.

Upravičenec, ki uveljavlja KOPOP zahteve HML_NIZI, POZ_NIZI, TRZ_I_NIZI oziroma TRZ_II_NIZI: gnojenje z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak, istočasno z zbirno vlogo odda tudi obrazec: Opredelitev načina reje za potrebe izvajanja zahtev z obveznostjo gnojenja z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak v okviru ukrepa KOPOP.

Upravičenec, ki na geoprostorskem obrazcu prijavi kmetijsko rastlino »200 – trave za pridelavo semena«, pošlje agenciji najpozneje do 31. avgusta 2016 kopijo Zapisnika o strokovni kontroli semenskega posevka, ki ga izda organ za potrjevanje semenskih.

Oddaja vlog istočasno z zbirno vlogo

Istočasno z zbirno vlogo se odda tudi:

- obrazec Stalež živali po vrstah in kategorijah rejnih živali s katerim se v evidenco rejnih živali sporoči stalež rejnih živali na dan 1. februar 2016.
- zahtevek za registracijo živilskega obrata in spremembo podatkov o dejavnosti(h) obrata.

2.5. SPREMEMBE ZBIRNE VLOGE

Spremembe zbirne vloge po poteku roka za vlaganje upravičenec sporoči na ARSKTRP najpozneje do 31. maja 2016, razen v naslednjih primerih:

- upravičenec mora sporočiti spremembo kmetijske rastline po oddaji zbirne vloge le, če spremenjena kmetijska rastlina vpliva na višino plačila ali izpolnjevanje pogojev za ukrep KOPOP operacijo Poljedelstvo in zelenjadarstvo, zahteva POZ_KOL: Petletni kolobar ali izpolnjevanje pogojev za zeleno komponento iz predpisa, ki ureja sheme neposrednih plačil;

- upravičenec mora sporočiti spremembo kmetijske rastline tudi, če gre za konopljo ali vrtni mak. Vlogo za spremembo kmetijske rastline mora upravičenec sporočiti vedno tudi, kadar katero koli drugo kmetijsko rastlino nadomesti s konopljo ali vrtnim makom.
- Če upravičenec po oddaji zbirne vloge spremeni lokacijo naknadnih posevkov in podsevkov trave za zagotavljanje površin z ekološkim pomenom mora to spremembo lokacije sporočiti agenciji najpozneje do 15. septembra 2016.
- upravičenec lahko, do 15. septembra 2016 spremeni kmetijsko rastlino, ki se upošteva pri izpolnjevanju obveznosti zelene komponente in je prijavljena na zbirni vlogi.
- Če je na zbirni vlogi pod kmetijsko rastlino prijavljena praha, je sprememba prijave prahe mogoča le do 31. maja 2016.

Za spremembe zbirne vloge v času pozne predložitve zbirne vloge (od 7. maja do vključno 31. maja 2016), ki vključujejo nove vloge ali zahtevke, se uporabijo znižanja plačil, ki veljajo za pozno predložitve zbirne vloge (glej poglavje 2.3.).

2.6. POZNA PREDLOŽITEV ZBIRNE VLOGE

Pozna predložitev zbirne vloge je mogoča še 25 koledarskih dni od zadnjega dne za redno vložitev zbirne vloge (v letu 2016 med 7. majem in 31. majem).

V primeru pozne predložitve zbirne vloge se za vsak delovni dan zamude zneski vseh plačil (shema osnovnega plačila, zelena komponenta, proizvodno vezana plačila, zahtevki za ukrepe KOPOP, EK ali OMD) znižajo za 1 %. Po 25 dneh, od 1. junija 2016 dalje, oddaja zbirne vloge ni več mogoča, razen v primeru višje sile ali izjemnih okoliščin. V primeru pozne predložitve Vloge za dodelitev plačilnih pravic iz nacionalne rezerve, se znesek izplačila za te plačilne pravice zniža za 3% /vsak delovni dan zamude.

Preglednica 2: Znižanja plačil zaradi pozne vložitve zbirne vloge v letu 2016

Dan	Datum	% znižanja zneska za plačilne pravice iz nacionalne rezerve	% znižanja plačil za vse ostale ukrepe	Število koledarskih dni
sobota	7. maj	3	1	1
nedelja	8. maj	3	1	2
ponedeljek	9. maj	3	1	3
torek	10. maj	6	2	4
sreda	11. maj	9	3	5
četrtek	12. maj	12	4	6
petek	13. maj	15	5	7
sobota	14. maj	18	6	8
nedelja	15. maj	18	6	9
ponedeljek	16. maj	18	6	10
torek	17. maj	21	7	11
sreda	18. maj	24	8	12
četrtek	19. maj	27	9	13
petek	20. maj	30	10	14
sobota	21. maj	33	11	15
nedelja	22. maj	33	11	16
ponedeljek	23. maj	33	11	17
torek	24. maj	36	12	18
sreda	25. maj	39	13	19
četrtek	26. maj	42	14	20
petek	27. maj	45	15	21

sobota	28. maj	48	16	22
nedelja	29. maj	48	16	23
ponedeljek	30. maj	48	16	24
torek	31. maj	51	17	25
sreda	01. jun	100	100	Zbirne vloge ni mogoče več vložiti

2.7. UMIK VLOG, ZAHTEVKOV IN IZJAV

Vloga za pomoč, zahtevke za plačilo ali izjava se lahko kadarkoli v celoti ali delno umakne, razen v primerih, ko je ARSKTRP upravičenca že obvestila o kakršnih koli neskladnostih ali da namerava opraviti pregled na kraju samem ali pa je pri pregledu na kraju samem ugotovila kakršnekoli neskladnosti. Umik ni dovoljen v zvezi z deli vlog ali zahtevkov pri katerih je bila ugotovljena neskladnost.

Za podpore za mleko v gorskih območjih in podpore za rejo govedi, se prigrasitev premika goveda v CRG v obdobju obvezne reje, šteje kot pisni umik vloge, razen prigrasitev premikov v obdobju obvezne reje na KMG-planina, na KMG-skupni pašnik, na sejem ali razstavo, ki se v skladu s predpisom ki ureja sheme neposrednih plačil, štejejo kot del obdobja obvezne reje.

Za govedo, prijavljeno na Zahtevku za ukrep dobrobit živali – govedo se prigrasitev premika govedi v CRG šteje kot pisni umik zahtevka za zadevno govedo, razen prigrasitev premikov na KMG - planino, na KMG-skupni pašnik, na drugo gospodarstvo znotraj zadevnega kmetijskega gospodarstva ter na sejem ali razstavo, ki se **štejejo kot del obdobja paše**.

Za govedo prijavljeno na Zahtevku za ukrep dobrobit živali – govedo, ki ostane na kmetijskem gospodarstvu in za katero se za več kot 10 dni prekine obdobje paše, mora upravičenec v sedmih dneh izvesti umik zahtevka, razen v primeru višje sile ali izjemnih okoliščin in naravnih okoliščin (pogin živali zaradi bolezni ali nesreče).

Izstop iz sheme za male kmete za ukrepe leta 2017 upravičenec sporoči do 2. januarja 2017 na obrazcu Vloga za izstop iz sheme za male kmete.

3. SKUPNI POGOJI ZA SHEME NEPOSREDNIH PLAČIL IN NEKATERE UKREPE PROGRAMA RAZVOJA PODEŽELJA

Na splošno so do SKP shem ali ukrepov upravičeni kmetje oz. nosilci kmetijskih gospodarstev, torej fizične ali pravne osebe, ali združenje fizičnih ali pravnih oseb, ki izvajajo kmetijsko dejavnost. Kmetijska dejavnost je pridelava kmetijskih proizvodov, vključno z rejo kmetijskih živali (npr. paša), ali vsaj vzdrževanje kmetijskih površin v stanju primernem za pridelavo ali pašo, brez pripravljanih ukrepov, ki presegajo uporabo običajnih kmetijskih metod in strojev.

Za leto 2015 se je kot vzdrževanje kmetijskih zemljišč štela košnja vsaj enkrat letno do 15. oktobra 2015, medtem ko je za leto 2016 definicija vzdrževanja kmetijskih zemljišč v stanju, primernem za pašo ali pridelavo, opredeljena podrobneje. In sicer:

- a) katerikoli agrotehnični ukrep, ki preprečuje semenitev plevelov, kadar gre za orno zemljišče;
- b) košnja vsaj enkrat do 15. oktobra v tekočem letu, kadar gre za trajne nasade;
- c) košnja vsaj enkrat do 15. oktobra v tekočem letu, kadar gre za trajno travinje.
- č) Ne glede na prej navedene pogoje, košnja vsaj enkrat do 15. oktobra naslednjega leta, kadar gre za trajno travinje, za katero se v tekočem letu uveljavlja ukrep kmetijsko-okoljska-podnebna plačila v okviru operacij »Trajno travinje I« z obvezno zahtevo TRZ_I_NPAS, »Trajno travinje II« z izbirno zahtevo TRZ_II_NPAS, »Posebni traviščni habitati« z izbirno zahtevo HAB_NPAS, »Traviščni habitati metuljev« z obvezno zahtevo MET_NPAS, »Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov« z izbirno zahtevo VTR_NPAS oziroma »Steljniki« z

obvezno zahtevo STE_NPAS iz predpisa, ki ureja ukrep kmetijsko-okoljska-podnebna plačila iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020.

Zgornja pravila pomenijo, da je torej praha neobdelano orno zemljišče, na katerem je treba v tekočem letu izvesti katerikoli agrotehnični ukrep, ki preprečuje semenitev plevelov. Če je to zemljišče prijavljeno kot površina z ekološkim pomenom, na njej ni kmetijskih rastlin vsaj v času od 1. januarja do 31. julija tekočega leta.

Tudi v letu 2016 velja splošno pravilo o aktivnem kmetu, ki ga je reforma uvedla za sheme neposrednih plačil in nekatere ukrepe v okviru razvoja podeželja na površino (ekološko kmetijstvo, plačila območjem z naravnimi ali drugimi omejitvami, dobrobit živali). To pomeni, da teh podpor ne morejo prejeti nosilci kmetijskih gospodarstev, ki sicer izvajajo kmetijsko dejavnost, vendar so v preteklem letu prejeli več kot 5.000 evrov neposrednih plačil in hkrati upravljajo eno izmed sledečih nekmetijskih podjetij ali dejavnosti upoštevajoč standardno klasifikacijo dejavnosti:

- upravljanje letališč: 51.100 Potniški zračni promet, 51.210 Tovorni zračni promet, 52.230 Spremljajoče storitvene dejavnosti v zračnem prometu,
- upravljanje železniških storitev: 49.100 Železniški potniški promet, 49.200 Železniški tovorni promet;
- upravljanje vodnih objektov: 36.000 Zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode,
- upravljanje nepremičninske storitve: 68.310 Posredništvo v prometu z nepremičninami,
- upravljanje športnih in rekreacijskih igrišč, razen tistih igrišč, ki se uporabljajo v zasebne namene: 93.110 Obratovanje športnih objektov, 93.190 Druge športne dejavnosti, 93.210 Dejavnost zabaviščnih parkov, 55.300 Dejavnost avtokampov, taborov.

Nosilcu KMG na tem t.i. negativnem seznamu se neposredna plačila in pomoč za omenjene ukrepe razvoja podeželja dodelijo le, če dokaže, da njegova kmetijska dejavnost ni zanemarljiva, in sicer na podlagi enega izmed sledečih meril po njegovi lastni izbiri:

- letni znesek neposrednih plačil pomeni najmanj 5 % skupnih prihodkov, ki jih je prejel iz nekmetijskih dejavnosti v zadnjem obračunskem letu, za katero so na voljo takšni dokazi
- letni prihodek iz kmetijske dejavnosti predstavlja najmanj tretjino vseh prihodkov, ki jih je prejel v zadnjem obračunskem letu, za katero so na voljo takšni dokazi;
- kot glavna dejavnost je v Poslovnem registru Agencije RS za javnopravne evidence in storitve opredeljena ena izmed kmetijskih dejavnosti iz standardne klasifikacije dejavnosti.

Dodatna pojasnila so na voljo v obrazcu za aktivnega kmeta na spletni strani ARSKTRP http://www.arsktrp.gov.si/si/splosno/vstopna_stran/vsebine_na_vstopni_strani/zbirna_vloga_2016o_d_a_do_z/.

4. PRVI STEBER: NEPOSREDNA PLAČILA

4.1. SPLOŠNI POGOJI ZA PREJEMANJE NEPOSREDNIH PLAČIL

Do neposrednih plačil je upravičen 'aktiven kmet', ki ima vsaj 1 ha upravičenih (ugotovljenih) kmetijskih zemljišč. Izjemoma velja za nosilce KMG, ki vlagajo vlogo za podporo za mleko v gorskih območjih ali podporo za rejo govedi in imajo manj kot 1 ha upravičenih (ugotovljenih) kmetijskih površin, vstopni prag v obliki skupnega zneska neposrednih plačil, in sicer morajo biti v danem koledarskem letu taki nosilci KMG upravičena do najmanj 100 evrov neposrednih plačil (pred delno ali celotno ukinitvijo).

Z letom 2016 sta obseg in vrsta kmetijskih površin, ki jih ima na voljo nosilec KMG in na njih izvaja kmetijsko dejavnost, pomembna z vidika zahtev, kdaj se kmetijska površina šteje za upravičeno in

katere kmetijske prakse mora izpolnjevati KMG v okviru zelene komponente. V ta namen veljajo sledeče opredelitve, ki izhajajo iz EU predpisov:

- kmetijska površina je orno zemljišče, trajno travinje ali trajni nasadi;
- orno zemljišče je kmetijska površina, ki je prijavljena v RKG kot GERK z naslednjimi vrstami rabe: 1100 – njiva, 1150 – njiva za rejo polžev, 1161 – hmeljišče v premeni, 1170 – jagode na njivi, 1190 – rastlinjak, 1192 – rastlinjak s sadnimi rastlinami, le kadar je namenjen pridelavi jagod, 1610 – kmetijsko zemljišče v pripravi;
- trajno travinje je kmetijska površina, ki je prijavljena v RKG kot GERK z naslednjimi vrstami rabe: 1222 – ekstenzivni sadovnjak, če je visokodebeln in trajno zatravljena celotna površina nasada, 1300 – trajni travnik, 1320 – travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi;
- trajni nasad je kmetijska površina, ki je prijavljena v RKG kot GERK z naslednjimi vrstami rabe: 1160 – hmeljišče, 1180 – trajne rastline na njivskih površinah, 1192 – rastlinjak s sadnimi rastlinami, razen za pridelavo jagod, 1211 – vinograd, 1212 – matičnjak, 1221 – intenzivni sadovnjak, 1222 – ekstenzivni sadovnjak, če ni visokodebeln in trajno zatravljena celotna površina, 1230 – oljčnik, 1240 – ostali trajni nasadi (če so hitro rastoči panjevci, mora biti vrba (*Salix* spp.) in/ali topol (*Populus* spp.), pri katerih je najdaljša obhodnja pet let);
- trave ali druge zelene krmne rastline so trave, travnodeteljne mešanice, deteljnotravne mešanice in westerwoldska ljuljka ali mnogocvetna ljuljka, razen če so namenjene pridelavi semen. Čisti posevki detelje ali lucerne sodijo med poljščine.

Pri neposrednih plačilih se je ohranil mehanizem finančne discipline. Kljub izrazu tu ne gre za neko sankcioniranje zaradi nepravilnosti, temveč za znižanje izplačil neposrednih plačil, s čimer, če je to nujno zagotovijo dodatna sredstva za kmetijstvo na ravni EU in ustanovi rezerva za krize v kmetijskem sektorju. Nosilec KMG, ki se jim za leto 2016 odobri več kot 2.000,00 evrov neposrednih plačil, se izplačila znižajo za določen odstotek in v kolikor sredstva niso v celoti porabljena, se naslednje leto povrnejo. Delež znižanja v okviru finančne discipline določi sredi tekočega leta Evropska komisija, prav tako tudi znesek povračila, ki pripada Sloveniji, na podlagi katerega Slovenija izračuna delež povračila za nosilce kmetijskih gospodarstev v Sloveniji.

4.2. SHEME NEPOSREDNIH PLAČIL

V 2016 se v Sloveniji izvajajo sledeče sheme neposrednih plačil:

- shema osnovnega plačila (plačilne pravice),
- plačilo za zeleno komponento,
- plačilo za mlade kmete,
- proizvodno vezane podpore:
 - podpora za strna žita,
 - podpora za mleko v gorskih območjih,
 - podpora za rejo govedi,
 - podpora za zelenjadnice in
 - podpora za beljakovinske rastline,
- shema za male kmete.

Vloge za vse naštetih sheme so sestavni del zbirne vloge in se oddajo hkrati najkasneje do 7. maja 2016, po tem datumu pa - ob upoštevanju znižanj izplačil - najkasneje do 1. junija 2016.

Nove plačilne pravice (t.i. prva dodelitev) so se dodeljevale v letu 2015. Od vključno leta 2016 naprej pa je dodelitev plačilnih pravic možna le iz nacionalne rezerve, v skladu s pogoji, ki veljajo za nacionalno rezervo. Za že dodeljene plačilne pravice in za plačilne pravice iz nacionalne rezerve bo treba v okviru zbirne vloge oddati tudi vlogo za aktiviranje in izplačilo plačilnih pravic.

Nosilci KMG morajo imeti kmetijske površine, s katerimi v okviru zbirne vloge uveljavljajo izplačilo ali pa dodelitev in izplačilo plačilnih pravic iz nacionalne rezerve, na voljo (na podlagi lastništva, zakupa, soglasja za uporabo ali druge pravne podlage) **1. junija 2016. Prijaviti morajo vse kmetijske površine KMG, na katerih izvajajo kmetijsko dejavnost.** V nasprotnem primeru se bo preverjalo, ali gre za ustvarjanje umetnih pogojev in s tem neupravičenost do plačil.

Nosilci KMG, ki oddajo vlogo za aktiviranje plačilnih pravic, morajo oddati tudi vlogo za plačilo za zeleno komponento (ter izvajati kmetijske prakse glede na velikost in vrsto kmetijskih površin kmetijskega gospodarstva). Dodatno pa lahko uveljavljajo tudi plačilo za mlade kmete, (če izpolnjujejo pogoje, Pri nosilcih kmetijskega gospodarstva, ki so vključeni v shemo malih kmetov, se šteje, da so plačilne pravice aktivirane avtomatično.

Nasprotno pa uveljavljanje proizvodno vezanih podpor ni pogojeno z upravičenostjo do sheme osnovnega plačila, kar pa tudi pomeni, da plačilo za zeleno komponento in plačilo za mlade kmete nista na voljo tistim nosilcem kmetijskih gospodarstev, ki v 2016 uveljavljajo le proizvodno vezane podpore.

Vstop v shemo za male kmete v letu 2016 ni več možen, možen je le izstop z letom 2017 ali kasneje.

Novosti za leto 2016, ki izhajajo iz zadnje dopolnitve Uredbe o shemah neposrednih plačil (UL RS št. 2/15, 13/15, 30/15,103/15), zadevajo le najnujnejše spremembe in dopolnitve, s katerimi se upoštevajo zadnje spremembe delegiranih uredb in nova pojasnila Evropske komisije, ter izkušnje pri izvajanju shem neposrednih plačil v letu 2015, vključno s finančnim načrtovanjem.

Izpostavljamo predvsem sledeče:

Pri splošnih pogojih, ki kot osnova veljajo tudi za plačila na površino v okviru PRP, so se spremenile **definicije** za:

- **trave ali druge zelene krmne rastline:** Črtajo se čisti posevki detelj in lucerne ter posevki trav, ki so namenjeni pridelavi semen, saj se štejejo za poljščine. To je pomembno pri:
 - pretvorbi ornega zemljišča (raba 1100) v trajno travinje (raba 1300), do katere pride v šestem letu zaporedne pridelave trav ali drugih zelenih krmnih rastlin. Posledično, če se taka površina nahaja znotraj območja okoljsko občutljivega trajnega travinja (območje OOTT) in je tem šestem letu prijavljena na zbirni vlogi, pridobi v zadevnem letu status OOTT). V pojasnilo je treba dodati, da do pretvorbe pride, kljub morebitnem preoravanju v tem šestletnem obdobju kar izhaja iz sodbe Evropskega sodišča v zadevi C-47/13.
 - ugotavljanju, ali se lahko orno zemljišče z določenim deležem katerekoli izmed navedenih trav ali drugih zelenih krmnih rastlin (trave, TDM, DTM) uvrsti med orna zemljišča, ki so izvzeta iz diverzifikacije kmetijskih rastlin ali ohranjanja površin z ekološkim pomenom.

Prikaz pretvorbe rabe GERKa iz 1000 -njiva v 1300_ trajni travnik, do katere pride v šestem letu zaporedne pridelave trave ali drugih zelenim krmnih rastlin na rabi GERKa -1100 njiva:

LETO	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Raba GERKa se v letu 2016 spremeni iz 1100 -njiva v 1300 - trajni travnik, ker na GERKu 1100 - njiva že šesto leto zaporedoma rastejo trave.
GERK-vrsta rabe	1100	1100	1100	1100	1100	1300	
KRMS	DTM	DTM	TDM	TDM	trava	trava	

- **vzdrževanje kmetijskih površin v stanju primernem za pašo ali pridelavo**, posebej za vsak tip kmetijskih površin:
 - za njive v prahi = kakršenkoli agrotehnični ukrep, s katerim se preprečuje semenitev plevelov,
 - trajni nasad, trajno travinje = ostane košnja vsaj enkrat do 15.10. tekočega leta, razen
 - pri trajnem travinju, ki je vključeno v KOPOP ukrep, pri katerem se zahteva, da določen del parcele nepokošen = košnja vsaj enkrat do 15.10. vsako drugo leto.

- **Plačilo za mlade kmete:** Za leto 2016 in nadaljnja leta se ovojnica poviša iz 1% na 1,5% (zaradi velikega obsega vlog za leto 2015, ki so zaradi 5-letnega obdobja potencialni vlagatelji za 2016 in pozneje). Posledično se zniža delež ovojnice za shemo osnovnega plačila.
- **Podpora za rejo govedi:** Premesti in jasneje se zapiše pravilo, da se lahko za posamezno žival podpora dodeli le enkrat v življenju te živali, pri čemer se kot dodelitev podpore šteje tudi uporaba zmanjšanja plačil, ne dodelitev podpore ali dodatna kazen zaradi neizpolnjevanja pogojev za podporo za rejo govedi, ki je ugotovljeno pri pregledu na kraju samem.

4.3. SHEMA OSNOVNEGA PLAČILA (PLAČILNE PRAVICE)

- Shema osnovnega plačila bo delovala na precej podoben način kot dosedanja shema enotnega plačila: plačilne pravice so se dodelile v prvem letu izvajanja sheme (2015), od vključno leta 2016 pa ostane na voljo le nacionalna rezerva,
- vsako leto je treba oddati vlogo za aktiviranje in izplačilo plačilnih pravic, na kateri mora nosilec KMG za izplačilo vrednosti posamezne plačilne pravice prijaviti 1 ha upravičenih (ugotovljenih) kmetijskih površin,
- plačilne pravice niso vezane na zemljišče, temveč so dodeljene nosilcem KMG in postanejo last nosilca KMG,
- od vključno leta 2016 naprej se lahko plačilne pravice prenašajo z ali brez kmetijskih zemljišč, torej zakup plačilnih pravic ni pogojen z obveznim zakupom kmetijskih površin,
- vsak nosilec KMG ima lastno vrednost plačilnih pravic, ki so mu bile dodeljene na podlagi vloge za leto 2015 (izjema so plačilne pravice iz nacionalne rezerve).

Vendar je reforma prinesla tudi določene **novosti**:

- plačilne pravice so predmet delne notranje konvergence (zmanjšanje razlik), zato se njihova vrednost ali povečuje ali znižuje v posameznih letih do vključno leta 2019. Izjema so plačilne pravice, katerih izhodiščna vrednost je bila med 90 % in 100 % vrednosti nacionalnega povprečja, saj bo njihova vrednost ostala nespremenjena oz. enaka izhodiščni vrednosti,
- nosilec KMG, ki so za tekoče leto upravičeni do izplačila plačilnih pravic v skupnem znesku nad 150.000,00 evrov, se izplačilo zniža. Znesek nad 150.000,00 evrov se zniža za 5%, a je lahko na željo nosilca KMG zmanjšan za stroške v zvezi z zaposlitvami v kmetijski dejavnosti, pod pogojem, da priložijo dokazila (REK-1 obrazec),
- ni več 'rotacije' plačilnih pravic. Nosilec KMG, ki ne aktivira (uveljavi) 100 % svojih plačilnih pravic, torej vseh, vsaj eno leto v dvoletnem obdobju, izgubi neaktivirane plačilne pravice, saj se vrnejo v nacionalno rezervo,
- z letom 2016 se lahko plačilne pravice dajo v zakup brez zakupa kmetijskih zemljišč,
- za nosilce KMG se je minimalni velikostni prag za dodelitev in aktiviranje plačilnih pravic iz nacionalne rezerve povišal iz 0,3 ha na vsaj 1 ha kmetijskih površin KMG.

Upravičena površina za aktiviranje in izplačilo plačilnih pravic za leto 2016 je kmetijska površina KMG, ki se uporablja za kmetijsko dejavnost oz. predvsem za kmetijsko dejavnost, če se izvaja tudi nekmetijska dejavnost, kar pomeni, da se v obdobju vegetacije uporablja za nekmetijsko dejavnost največ 30 dni. Prav tako mora biti na voljo kmetijskemu gospodarstvu 31. maja 2016.

Upravičena površina KMG znaša najmanj 1 ha, najmanjša upravičena površina kmetijske parcele znaša vsaj 0,1 ha.

Dodatno je potrebno na upravičenih površinah, na katerih nosilec prideluje **konopljo in vrtni mak**, izpolnjevati sledeče pogoje:

- strnjena površina konoplje oz. vrtnega maka na posameznem GERK-u znaša najmanj 0,1ha;
- ima upravičene površine vpisane v RKG na svojem KMG;
- je v skladu s predpisom, ki ureja pogoje za pridobitev dovoljenja za gojenje konoplje oz. vrtnega maka, pridobil dovoljenje za gojenje konoplje, gojene za vlakna, oz. dovoljenje za gojenje vrtnega maka in

- ima posejane sorte konoplje, ki so vpisane v Skupni katalog sort kmetijskih rastlin, določene v 10. členu Uredbe 1120/2009/ES, oz. sorte vrtnega maka, ki so vpisane v Skupni katalog sort kmetijskih rastlin.

Dovoljenje za gojenje konoplje ali vrtnega maka lahko pridobi nosilec KMG (pridelovalec) za gojenje izključno na kmetijskih zemljiščih, ki jih ima vpisana v RKG. Pridelovalec za gojenje konoplje ali vrtnega maka mora za pridobitev dovoljenja za pridelavo konoplje najpozneje do 10. maja 2016, za pridelavo jarega maka najpozneje do 15. marca 2016 in za pridelavo ozimnega maka najpozneje do 31. avgusta 2016 vložiti vlogo na MKGP.

Vloga za pridobitev dovoljenja mora vsebovati naslednje podatke:

- ime, priimek in naslov oz. firmo in sedež pridelovalca;
- identifikacijsko številko KMG (KMG-MID);
- površino kmetijskega zemljišča, namenjeno za sejanje konoplje ali vrtnega maka, z navedbo GERK-a, na katerem se poseje konoplja ali vrtni mak: GERK-PID, domače ime GERK-a, vrsta dejanske rabe GERK-a, površina GERK-a (v ha, a in m²) ter površina posamezne sorte konoplje ali vrtnega maka (v ha, a in m²);
- sorta konoplje ali vrtnega maka;
- opredelitev namena pridelave;
- predviden datum setve;
- količina semena, predvidenega za setev;
- predviden datum spravila.

Vlogi za dovoljenje, ki je dostopna na spletni strani ARSKTRP - Zbirna vloga od A do Ž: (http://www.arsktrp.gov.si/si/splosno/vstopna_stran/vsebine_na_vstopni_strani/zbirna_vloga_2016_od_a_do_z/), je potrebno priložiti uradne etikete na embalaži semen.

4.3.1. Nacionalna rezerva

Upravičenci, pogoji in zahteve

Nosilec KMG je upravičen do dodelitve plačilnih pravic iz nacionalne rezerve, če vloži vlogo za dodelitev plačilnih pravic iz nacionalne rezerve do 7. maja oz. najkasneje do 31. maja 2016.

Plačilne pravice iz nacionalne rezerve so v letu 2016 na voljo nosilcem KMG, ki nikoli niso prejeli plačilnih pravic iz nacionalne rezerve in ki:

- so »mladi kmeti« kot je opredeljeno za plačilo za mlade kmete (glej poglavje 4.5) ali
- začenjajo opravljati kmetijsko dejavnost ali
- so jim bile ugodene pritožbe iz preteklih let, ki vplivajo na število ali vrednost plačilnih pravic.

Če so na voljo sredstva, se nacionalna rezerva uporabi tudi za naslednje namene po naslednjem vrstnem redu:

- za dodelitev plačilnih pravic nosilcem (ali njihovim dedičem) KMG, ki v letu 2015 zaradi višje sile ali izjemnih okoliščin niso vložili vloge za dodelitev plačilnih pravic do najkasneje 9. junija 2015,
- za kritje letnih potreb za shemo plačila za mlade kmete,
- za linearno povečevanje vrednosti plačilnih pravic, če je obseg nacionalne rezerve večji od 0,5 % letne nacionalne zgornje meje za shemo osnovnega plačila.

Za nosilca KMG, ki **začenja opravljati kmetijsko dejavnost**, štejejo fizične ali pravne osebe, ki v obdobju petih let pred začetkom opravljanja kmetijske dejavnosti niso opravljale nobene kmetijske dejavnosti v svojem imenu in na lastno odgovornost ali niso imele kontrole pravne osebe, ki opravlja kmetijsko dejavnost. V primeru pravne osebe, fizična oseba ali osebe, ki imajo kontrolo pravne osebe, v obdobju petih let pred začetkom izvajanja kmetijske dejavnosti, ki jo opravlja

pravna oseba, ne sme opravljati nobene kmetijske dejavnosti v svojem imenu in na lastno odgovornost oz. ne sme imeti kontrole pravne osebe, ki opravlja kmetijsko dejavnost. Kot nosilci KMG, ki začenjajo opravljati svojo kmetijsko dejavnost, se za nacionalno rezervo za 2016 štejejo samo tisti nosilci KMG, ki so svojo kmetijsko dejavnost začeli opravljati v koledarskem letu 2014 ali 2015 ali 2016. Za nosilce KMG, ki so bili vpisani v RKG leta 2014, je leto 2016 zadnje leto, ko lahko kot »nosilci KMG, ki začenjajo opravljati kmetijsko dejavnost« oddajo vlogo za dodelitev plačilnih pravic iz nacionalne rezerve. Kot začetek opravljanja kmetijske dejavnosti šteje vpis nosilca v RKG.

Primeri nosilcev KMG, ki začenjajo s kmetijsko dejavnostjo:

Če gre za nosilca KMG, ki je organizirano kot s.p. ali kmetija: Preverja se fizična oseba, ki je nosilec KMG-ja.

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nosilec KMG-ja ni nosilec KMG-ja, ki je kmetija ali nosilec KMG v obliki s.p..					Vpis nosilca KMG kmetije v RKG			
Nosilec KMG-ja nima kontrole pravne osebe, ki opravlja kmetijsko dejavnostjo								
					Možnost oddaje vloge za dodelitev iz NR v enem izmed treh let.			Ne more oddati vloge za dodelitev iz NR.

Če gre za KMG, ki je organizirano kot pravna oseba oz. nosilec KMG je pravna oseba: Preverja se fizična oseba, ki ima kontrolo pravne osebe, ki se je začela ukvarjati s kmetijsko dejavnostjo.

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Fizična oseba, ki ima v 2015 kontrolo nosilca KMG v obliki pravne osebe:					Vpis nosilca KMG v obliki pravne osebe v RKG			
Ni nosilec KMG-ja, ki je kmetija, ali nosilec KMG v obliki s.p.								
Nima kontrole pravne osebe, ki opravlja kmetijsko dejavnostjo.								
					KMG-pravna oseba ima možnost oddaje vloge za dodelitev iz NR v enem izmed treh let.			KMG-pravna oseba ali fizična oseba, ki ima kontrolo tega KMG-pravna oseba ne more oddati vloge za dodelitev iz NR.

Mladi kmetje za nacionalno rezervo: pod pogojem, da še nikoli niso prejeli plačilnih pravic iz nacionalne rezerve, se jim lahko dodelijo plačilne pravice iz nacionalne rezerve le tisto leto, ko prvič zaprosijo (in izpolnjujejo pogoje) za plačilo za mlade kmete. Za leto 2016 to pomeni, da mora nosilec KMG (fizična ali pravna oseba) i) postati »nosilec KMG za namen sheme« (glej poglavje 4.5) ali leta 2016 ali v preteklih petih letih (2011, 2012, 2013, 2014, 2015) ter ii) za leto 2015 ni prejel niti plačila za plačila za mlade niti plačilnih pravic iz nacionalne rezerve.

Primeri:

- Leta 2015 je fizična oseba postala prvič nosilec kmetije v RKG in je, stara 39 let, prvič oddala vlogo za plačilo za mlade kmete in prav tako oddala vlogo za dodelitev plačilnih pravic iz nacionalne rezerve. Leta 2016 ta oseba ni upravičena do dodelitve plačilnih pravic iz nacionalne rezerve na podlagi dodatnih novih hektarjev kmetijskih površin, saj je že prejela plačilne pravice iz nacionalne rezerve in ne izpolnjuje pogoje za prvo izplačilo plačila za mlade kmete. Vendar pa je ta oseba za leto 2016, 2017, 2018 in 2019 upravičena do plačila za mlade kmete (5 letno obdobje).

- Leta 2011 je fizična oseba postala prvič nosilec kmetije v RKG in je leta 2015, ko je bila stara 32 let, prvič oddala vlogo za plačilo za mlade kmete in prav tako oddala vlogo za prvo dodelitev plačilnih pravic. Leta 2016 ta oseba ni upravičena do dodelitve plačilnih pravic iz nacionalne rezerve na podlagi dodatnih novih hektarjev kmetijskih površin, čeprav še nikoli ni prejela plačilnih pravic iz nacionalne rezerve in čeprav je tudi za leto 2016 upravičena do plačila za mlade kmete (a ne več za leto 2017).

Višina podpore

Glede upravičenih površin za dodelitev plačilnih pravic iz nacionalne rezerve veljajo ista pravila kot za aktiviranje plačilnih pravic.

Glede števila plačilnih pravic za dodelitev plačilnih pravic iz nacionalne rezerve veljajo ista pravila kot pri »prvi« dodelitvi v letu 2015, razen če je nosilec KMG mladi kmet ali pa začel s kmetijsko dejavnostjo in že ima plačilne pravice (kot lastnik in/ali kot zakupnik). V tem primeru je število plačilnih pravic enako številu hektarjev upravičenih površin njegovega KMG, za katere nima plačilnih pravic na datum 31.5.2016, pod pogojem, da še nikoli ni prejel plačilnih pravic iz nacionalne rezerve.

Vrednost plačilne pravice, dodeljene iz nacionalne rezerve (razen primeri pritožb in višjih sil oz. izjemnih okoliščin v 2015), je enaka nacionalni povprečni vrednosti plačilnih pravic v letu dodelitve: 165,01 evrov za leto 2015, 163,83 evrov za leto 2016, 162,64 evrov za leto 2017, 161,61 evrov za leto 2018 ter 160,57 evrov za leto 2019 in 2020.

4.3.2. Prenos plačilni pravic

Z letom 2016, ko so z odločbami o dodelitvi plačilnih pravic plačilne pravice dokončno dodeljene nosilcem KMG, bodo možni prenosi plačilnih pravic znotraj Slovenije (z ali brez prenosa kmetijskih površin). Vendar se lahko plačilne pravice prenesejo le na »aktivne kmete«. Izjema so prenosi zaradi dedovanja ali darovanja.

Prenos plačilnih med dvema nosilcema KMG je lahko kadarkoli, vendar pa rok za oddajo vloge obstaja in sicer mora nosilec KMG, ki prodaja, daje v zakup ali podarja plačilne pravice, elektronsko izpolniti Vlogo za prenos plačilnih pravic in posredovati Agenciji v enem mesecu od sklenitve dogovora podpisano vlogo (računalniški izpis vloge). S podpisom računalniškega izpisa te vloge oba - prenosnik in prevzemnik - potrdita dogovor o prenosu plačilnih pravic. Agencija mora nato preveriti, ali prevzemnik izpolnjuje pogoje aktivnega kmeta, razen če gre za primer dedovanja.

Konkretno za leto 2016 to pomeni: če prenosnik želi, da že za leto 2016 prevzemnik aktivira plačilne pravice in je do 31.5.2016 manj kot ene mesec, je skrajni rok 31.5.2016, do katerega mora Agencija prejeti podpisan obrazec. Prenos plačilnih pravic po 31.5.2016 je možen, še vedno je rok en mesec za posredovanje računalniškega izpisa vloge, le prevzemnik bo lahko aktiviral prevzete plačilne pravice leta 2017 (če jih bo imel 31.5.2017, saj jih lahko tudi vmes proda naprej ...).

Pri vlogi za prenos ne obstajajo znižanja. Vendar, če se prenos izvede po rednem roku in prevzemnik še ni oddal zbirne vloge in s tem vloge za aktiviranje plačilnih pravic, temveč bo na podlagi prenosa plačilnih pravic oddal zbirno vlogo 2016 v zamudnem roku, potem ima znižanje (običajna pravila; 1%). Če je tudi prenosnik že prej, pred podpisom vloge za prenos plačilnih pravic, oddal zbirno vlogo, bo aplikacija za zbirno vlogo 2016 avtomatično uskladila podatke glede na stanje v registru plačilnih pravic 31.5.2016.

Upravičenec, ki prenaša plačilne pravice elektronsko izpolni Vlogo za prenos plačilnih pravic, prevzemnik plačilnih pravic pa s podpisom računalniškega izpisa te vloge potrdi dogovor o prenosu plačilnih pravic. Upravičenec podpisano vlogo pošlje agenciji preko ponudnika poštnih storitev.

Gibanje vrednosti plačilnih pravic se zaradi prenosa plačilnih pravic ne bo spremenilo.

Obrazec se nahaja na spletni strani MKGP.

Upravičenec, ki prenaša plačilne pravice elektronsko izpolni Vlogo za prenos plačilnih pravic, prevzemnik plačilnih pravic pa s podpisom računalniškega izpisa te vloge potrdi dogovor o prenosu plačilnih pravic. Upravičenec podpisano vlogo pošlje agenciji preko ponudnika poštne storitve.

Vzpostavljen je bil Register plačilnih pravic, ki omogoča vpogled v imetnike plačilnih pravic, vrednost plačilnih pravic ipd.

4.4. KMETIJSKE PRAKSE IZ NASLOVA ZELENE KOMPONENTE

Namen ukrepa

Eden od pomembnih ciljev nove SKP je izboljšanje okoljske učinkovitosti z obvezno »zeleno komponento« neposrednih plačil, ki podpira uporabo kmetijskih praks, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje. V ta namen morajo države članice uporabiti 30 % nacionalne zgornje meje za neposredna plačila, (cca. 41 mio evrov za leto 2016 v primeru Slovenije).

Ukrepi zelene komponente so:

- **Diverzifikacija** kmetijskih rastlin, ki je predvsem namenjen preprečevanju monokultur in izboljšanju kakovosti tal.
- **Površine z ekološkim pomenom**, ki se uvajajo z namenom ohranitev in izboljšanja biotske raznovrstnosti na kmetijah. Nosilci KMG morajo zagotoviti 5 % delež površin z ekološkim pomenom na ornih zemljiščih, ki jih imajo v uporabi. V Sloveniji smo iz nabora ukrepov, ki jih določa evropski predpis o novi SKP izbrali izvajanje prahe, površine s kmetijskimi rastlinami, ki vežejo dušik in površine pod naknadnimi posevki ali pod travno rušo.
- **Ohranjanje okoljsko občutljivega trajnega travinja** je pomembno z vidika ohranjanja biotske raznovrstnosti, ohranjanja habitatov in sekvestracije ogljika.

Zavezanci za izvajanje kmetijskih praks »zelene komponente«

Nosilec KMG, ki je upravičen do plačila na podlagi sheme osnovnega plačila, mora na vseh svojih upravičenih kmetijskih površinah izvajati kmetijske prakse iz naslova zelene komponente. Katere prakse mora izvajati, je odvisno od obsega in vrste kmetijskih površin KMG.

Iz izvajanja obveznosti kmetijskih praks iz naslova zelene komponente so izvzeti nosilci, katerih kmetijsko gospodarstvo je v celoti vključeno v kontrolo ekološkega kmetovanja ali pa je v preusmeritvi v ekološko kmetovanje. V tem primeru se ekološko kmetovanje šteje kot izvajanje vseh obveznosti zelene komponente. Če je ve ekološkem kmetovanju le del površin, je nosilec KMG izvzet le za ta del površin. Iz izvajanja obveznosti kmetijskih praks iz naslova zelene komponente so izvzeti tudi nosilci KMG, ki so vključeni v shemo za male kmete.

Kmetijsko prakso »**Diverzifikacija kmetijskih rastlin**«:

- morajo izvajati nosilci KMG, ki **imajo 10 ha in več njivskih zemljišč**;
- nosilci KMG, ki imajo **manj kot 10 ha njivskih zemljišč, ni potrebno izvajati diverzifikacije, a so do plačila zelene komponente vseeno upravičeni.**

Kmetijsko prakso »**Ohranjanje okoljsko občutljivega trajnega travinja**« morajo izvajati nosilci KMG, ki imajo površine s statusom okoljsko občutljivega trajnega travinja (OOTT).

Kmetijsko prakso »**Površine z ekološkim pomenom**«:

- morajo izvajati nosilci KMG, ki **imajo več kot 15 ha ornih zemljišč**;
- nosilci KMG, ki imajo **manj kot 15 ha ornih zemljišč, ni potrebno izvajati površin z ekološkim pomenom, a so do plačila zelene komponente vseeno upravičeni.**

Višina podpore

Plačilo za kmetijske prakse iz naslova zelene komponente se nosilcu KMG za tekoče leto izračuna tako, da se skupna vrednost plačilnih pravic, ki jih je za tekoče leto aktiviral, množi z določenim odstotkom. Ta odstotek velja za vse nosilce KMG v posameznem letu, določilo pa se vsako leto

kot količnik med letno ovojnico za zeleno komponento in skupno vrednostjo vseh plačilnih pravic, ki se aktivirajo v tekočem letu. Za primerjavo, za leto 2015 je ta delež znašal 55,7%.

Vlogo za plačilo za zeleno komponento vložijo nosilci KMG na predpisanem obrazcu, ki je sestavni del zbirne vloge iz predpisa, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike. Ta vlogo oddajo vsi nosilci KMG, ki so vložili vlogo za osnovno plačilo, ne glede ali morajo izpolnjevati določene prakse (ali dosegajo velikostne površinske prage, ki sledijo iz obrazložitve kmetijskih praks zelene komponente).

4.4.1. Diverzifikacija kmetijskih rastlin

Kmetijsko prakso »Diverzifikacija kmetijskih rastlin« morajo izvajati nosilci kmetijskih gospodarstev, ki imajo 10 ha in več njivskih zemljišč.

Nosilci KMG, ki imajo manj kot 10 ha njiv niso dolžni izvajati diverzifikacije, a so do plačila zelene komponente vseeno upravičeni.

Najmanjša orna površina, ki se upošteva pri izračunu/zagotavljanju deležev kmetijskih rastlin za namen diverzifikacije znaša 0,01 ha.

V okviru kmetijske prakse »diverzifikacija kmetijskih rastlin« mora nosilec KMG:

- kadar njegovo njivsko zemljišče predstavlja od 10 ha do vključno 30 ha ornih zemljišč na teh zemljiščih zagotoviti vsaj dve različni kmetijski rastlini, pri tem pa glavna kmetijska rastlina ne sme zajemati več kot 75 % ornega zemljišča;
- kadar njegovo njivsko zemljišče predstavlja več kot 30 ha ornih zemljišč mora na teh zemljiščih zagotoviti vsaj tri kmetijske rastline, pri tem pa glavna kmetijska rastlina ne sme zajemati več kot 75 % ornega zemljišča, dve glavni kmetijski rastlini skupaj pa ne več kot 95 % ornega zemljišča;
- kadar pa je več kot 75 % ornega zemljišča preraščeno s travo ali drugimi zelenimi krmnimi rastlinami ali je v prahi, v tem primeru glavna kmetijska rastlina na preostaliorni površini ne sme zajemati več kot 75% preostalega ornega zemljišča, razen kadar je le-to preraščeno s travo ali drugimi zelenimi krmnimi rastlinami ali je v prahi.

Nosilci KMG morajo zagotavljati »diverzifikacijo kmetijskih rastlin« **v obdobju od 7. maja do 31. julija**. V tem obdobju morajo na njivskih površinah zagotoviti ustrezno število glavnih kmetijskih rastlin, glede na obseg njiv, ki jih obdelujejo. **Kot glavna kmetijska rastlina se šteje rastlina, ki bo na njivi pretežni del diverzifikacijskega obdobja.**

Kot kmetijske rastline, ki se upoštevajo za izračun deležev posameznih rastlin za zagotavljanje »diverzifikacije kmetijskih rastlin se štejejo:

- rastline, ki se kot samostojne upoštevajo na osnovi rodu opredeljenega v botanični razvrstitvi kmetijskih rastlin, npr.: ječmen, pšenica, tritikala, proso, sončnice, rž, koruza, mak, grah, lupina, lan, leča, konoplja, fižol, bob, grašica, ajda, sladkorna pesa, oves (seznam je na strani ARSKTR – Zbirna vloga od A do Ž: http://www.arsktrp.gov.si/si/splosno/vstopna_stran/vsebine_na_vstopni_strani/zbirna_vloga_2016od_a_do_z/;
- rastline, ki se kot samostojne upoštevajo na osnovi vrste v primeru družin Brassicaceae, Solanaceae in Cucurbitaceae, npr: zelje, cvetača in brokoli, štejejo kot ena rastlina, ker sodijo v isto vrsto družine Brassicaceae (seznam je na strani ARSKTRP – Zbirna vloga od A do Ž: http://www.arsktrp.gov.si/si/splosno/vstopna_stran/vsebine_na_vstopni_strani/zbirna_vloga_2016od_a_do_z/;
- zemljišče v prahi, kar pomeni, da na tej površini ni kmetijske proizvodnje vsaj v času od 1. januarja do 31. julija tekočega leta;
- trave in druge zelene krmne rastline, to so trave, travno deteljne mešanice in deteljno travne mešanice.

Pri tem se zimska in jara kmetijska rastlina štejeta kot različni kmetijski rastlini (to velja za: pšenico, trdo pšenico, piro, kamut, tritikalo, rž, ječmen, oves, oljno ogrščico, krmna ogrščico, krmno repico, vrtni mak, krmni grah, soržico in mešanico žit.

Primer uporabe jare in ozimne pšenice:

Kmetija ima 12 ha njiv in mora zagotoviti vsaj dve kmetijski rastlini, pri čemer glavna ne sme presegati 75 % površin njiv. Glede na to, da se v primeru ukrepa diverzifikacije jara in ozimna kmetijska rastlina štejeta kot različni, je pogoju mogoče zadostiti s setvijo jare in ozimne pšenice in sicer:

Poseje se 8 ha ozimne pšenice, kar znaša 66,6 % (manj kot 75% - pogoj za glavno je izpolnjen).

Na preostalih 4 ha pa se lahko poseje 4 ha jare pšenice.

Posejani imamo torej dve različni kmetijski rastlini, pri čemer glavna rastlina ne presega 75 % deleža njiv.

Na površinah z mešanimi kmetijskimi rastlinami, na katerih se dve ali več vrst kmetijskih rastlin goji v ločenih vrstah, se vsaka vrsta kmetijske rastline šteje kot posamezna vrsta kmetijske rastline, če pokriva vsaj 25 % te površine.

Izjeme glede izvajanja ukrepa diverzifikacije

Nosilec kmetijskega gospodarstva, ki ima 10 ha in več njivskih zemljišč, je lahko izvzet iz izvajanja ukrepa diverzifikacije v naslednjih primerih:

Prva izjema – če je več kot 75% njegovih njivskih površin:

- zemljišče v prahi, ali
- začasno travinje (travinje na njivi), ali
- kombinacija obeh navedenih rab, hkrati pa preostali del njivskih zemljišč, ki ni namenjen zgoraj naštetim rabam, ne presega 30 ha.

Druga izjema – če je več kot 75% njegovih upravičenih kmetijskih zemljišč (tu se upoštevajo vse upravičene površine – njive, trajno travinje in trajni nasadi):

- trajno travinje, ali
- začasno travinje (travinje na njivi), ali
- v uporabi za pridelavo rastlin, ki rastejo v vodi (npr, vodna kreša), ali
- kombinacija vseh treh navedenih rab, hkrati pa preostali del njivskih zemljišč, ki ni namenjen zgoraj naštetim rabam, ne presega 30 ha.

Tretja izjema - če ima nosilec KMG nova njivska zemljišča (v primerjavi z letom poprej) in:

- več kot 50 % prijavljenih ornih površin v letu 2015 ni prijavil na zbirni vlogi v letu 2014 in
- so vsa orna kmetijska zemljišča, ki so prijavljena na zbirni vlogi v letu 2015, uporabljena za pridelavo različnih kmetijskih rastlin kot v letu 2014.

4.4.2. Površine z ekološkim pomenom (PEP)

Kmetijsko prakso: »Površine z ekološkim pomenom« morajo izvajati nosilci KMG, ki imajo več kot 15 ha ornih zemljišč. Nosilci KMG, ki imajo manj kot 15 ha ornih zemljišč, niso dolžni izvajati prakse »površin z ekološkim pomenom«, a so do plačila zelene komponente vseeno upravičeni.

Kadar površina ornega zemljišča KMG presega 15 ha, nosilci KMG zagotovijo, da so površine, ki ustrezajo vsaj 5 % ornih zemljišč KMG, ki jih prijavijo na zbirni vlogi, površine z ekološkim pomenom.

Najmanjša orna površina, ki se upošteva pri izračunu/zagotavljanju deležev kmetijskih rastlin za namen zagotavljanja deleža površin z ekološkim pomenom znaša 0,01 ha.

Kot površina z ekološkim pomenom se šteje:

- **zemljišče v prahi**, kar pomeni, da na tej površini ni kmetijske proizvodnje vsaj v času od 1. januarja do 31. julija tekočega leta;
- **površine s kmetijskim rastlinami, ki vežejo dušik**. Te kmetijske rastline so: lucerna, detelje, krmni bob, bob, soja, grašica, volčji bob, grahor ali krmni grah. Rastline, ki vežejo dušik površini morajo biti prisotne od 7. maja do tehnološke zrelosti oz. do 30. septembra tekočega leta. Za izračun deleža »površin z ekološkim pomenom« se posejani 1 m² upošteva kot 0,7 m²;
- **površine pod naknadnimi posevki ali podsevki trave**; kot naknadni posevek se upošteva le mešanica vsaj dveh kmetijskih rastlin in sicer: bela gorjušica, facelija, aleksandrijska detelja, perzijska detelja, mnogocvetna ljuljka, inkarnatka, krmna repica, krmna ogrščica, oljna redkev, oves, krmni radič, proso, ajda, rjava gorjušica, lan in grašica.

Setev naknadnih posevkov je potrebno opraviti za glavno kmetijsko rastlino od 1. junija do 1. septembra tekočega leta, hkrati je potrebno zagotoviti pokritost tal od 15. septembra tekočega leta do vsaj 16. oktobra tekočega leta.

Površina pod travo je lahko izključno trava v obliki podsevka med glavno kmetijsko rastlino.

Za izračun deleža površin z »ekološkim pomenom« se posejani 1 m² upošteva kot 0,3 m².

Izjeme glede zagotavljanja površin z ekološkim pomenom

Nosilec KMG, ki ima več kot 15 ha ornih zemljišč, je izvzet iz izvajanja prakse »površine z ekološkim pomenom« v naslednjih primerih:

Prva izjema – če je več kot 75 % njegovih ornih zemljišč:

- zemljišče v prahi, ali
- začasno travinje (travinje na njivi), ali
- namenjeno pridelavi stročnic/metuljnic, ali
- kombinacija zgoraj navedenih rab ornega zemljišča, hkrati pa preostali del ornega zemljišča ni večji kot 30 ha.

Druga izjema – če je več kot 75 % njegovih upravičenih površin

(tu se upoštevajo vse upravičene površine – orno zemljišče, trajno travinje in trajni nasadi)

- trajno travinje, ali
- začasno travinje (travinje na njivi), ali
- v uporabi za pridelavo, rastlin, ki rastejo v vodi (npr. vodna kreša), ali
- kombinacija zgoraj navedenih rab ornega zemljišča, hkrati pa preostali del ornega ni večji kot 30 ha.

Primeri:

Primer 1: zagotavljanje 5% »površine z ekološkim pomenom« s praho

Kmetija ima 17 ha njiv in mora zagotoviti najmanj 0,85 ha »površine z ekološkim pomenom«

Pogoju lahko zadosti tako, da na 0,85 ha, kar znaša 5% od 17 ha v obdobju od 1. januarja do 31. julija ne izvaja kmetijska proizvodnja.

Primer 2: zagotavljanje 5 % »površine z ekološkim pomenom« z rastlino, ki veže dušik

Kmetija ima 17 ha njiv in mora zagotoviti najmanj 0,85 ha površine z ekološkim pomenom.

Če to zagotovi s setvijo lucerne mora posejati najmanj 1,22 ha lucerne, saj je pretvorni faktor 0,7.

0,85ha – kar znese 5% površine od 17 ha je potrebno deliti za 0,7, kar znese 1,22 ha.

VEDNO JE POTREBNO UPOŠTEVATI FAKTOR PRETVORBE 0,7.

Primer 3: zagotavljanje 5 % Površine z ekološkim pomenom z naknadnim dosevkom:

Kmetija ima 17 ha njiv in mora zagotoviti najmanj 0,85 ha površine z ekološkim pomenom.

Če to zagotovi s setvijo mešanice vsaj dveh rastlin mora posejati najmanj 2,84 ha mešanice, saj je pretvorni faktor 0,3.

0,85ha – kar znese 5% površine od 17ha je potrebno deliti za 0,3, kar znese 2,84 ha.

VEDNO JE POTREBNO UPOŠTEVATI FAKTOR PRETVORBE 0,3.

Primer 4: Primer izračuna izpolnjevanja diverzifikacije in 5 % »površine z ekološkim pomenom«

Kmet ima skupaj 100 ha njivskih zemljišč. 70 ha ima pšenice, 20 ha koruze in 10 ha rži. Posejal pa je tudi 20 ha naknadnega dosevka za izpolnjevanje po 5 % površin z ekološkim pomenom (PEP), ki mora biti mešanica najmanj dveh rastlin: naš kmet je posejal mešanico facelije in oljne repice.

Glavna rastlina pšenica obsega 70 %- izpolnjuje prvi pogoj- manj kot 75 % ene glavne rastline.

Dve glavni rastlini pšenica in koruza obsegata 90 % - izpolnjuje drugi pogoj manj kot 95% dve glavni rastlini.

Potrebno je izračunati še ali izpolnjuje pogoj 5 % površin za PEP.

Glede na to, da se naknadni posevek v izračunu deleža upošteva tako, da 1 ha površine naknadnega dosevka šteje kot 0,3 ha, se površina preračuna: $20 \text{ ha} * 0,3 = 6 \text{ ha}$.

20 ha naknadnega posevka se v izračunu deleža PEP upošteva kot 6 ha.

Glede na to, da 6 ha predstavlja delež 6 % - kmetija izpolnjuje tudi zagotavljanje 5 % deleža »Površin z ekološkim pomenom«.

4.4.3. Ohranjanje okoljsko občutljivega trajnega travinja

Kmetijsko prakso »Ohranjanje okoljsko občutljivega trajnega travinja« morajo izvajati nosilci KMG, ki se nahaja na območju okoljsko občutljivega trajnega travinja in imajo površine s statusom OOTT. Nosilci tega trajnega travinja ne smejo niti spreminjati v drugo kmetijsko ali nekmetijsko rabo niti preorati. Dopuščeno je le rahljanje tal.

Območja OOTT so območja (»obodi«) v Prilogi II Uredbe o shemah neposrednih plačil, ki za leto 2016 ostajajo isti kot za leto 2015.

Površine s statusom OOTT (v območjih OOTT) so:

- površine, ki so pridobile status OOTT z letom 2015 (površine, ki so bile 18. januarja 2015 trajno travinje in so bile kot katerakoli kmetijska površina prijavljene na zbirni vlogi 2015; površine, ki 18. januarja 2015 niso bile prijavljene v RKG, a so bile prijavljene na zbirni vlogi 2015 in ugotovljene kot trajno travinje);
- vsakoletna posodobitev sloja status OOTT zaradi novih površin trajnega travinja (raba 1300, 1320 ali 1222 – visokodebelni z dvonamensko rabo) v območjih OOTT:
 - o ker so prvič vpisane v RKG in prijavljene na zbirni vlogi kot trajno travinje (raba 1300, 1320 ali 1222 – visokodebelni z dvonamensko rabo), ali
 - o ker so prvič prijavljene na zbirni vlogi kot trajno travinje (raba 1300, 1320 ali 1222 – visokodebelni z dvonamensko rabo), ali
 - o ker so v tekočem letu nastale iz njivskih površin zaradi šestletne zaporedne pridelave trav in drugih zelenih krmnih rastlin in so prijavljene na zbirni vlogi.

Za površine, za katere so bile pred 31. maja 2015 izdana dovoljenja za obnovo vinogradov, velja izjema in niso OOTT.

Če nosilci KMG površine s statusom OOTT spremenijo ali preorjejo, bodo deležni znižanj izplačil v skladu s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike (IAKS). Prav tako bo nosilec KMG, moral najkasneje do oddaje zbirne vloge za naslednje leta zadevne površine ponovno spremeniti v rabo 1300, 1320 ali 1222 – visokodebelni in zatravljeni. Razen če gre za okoliščine, na katere nosilec ne more vplivati. Izjemoma se taka površina, ko se zaseje s travo, takoj uvrsti v rabo 1300 (ne šele šesto leto pod travami ali drugimi zelenimi krmnimi rastlinami).

O tem, da ima nosilec KMG površine s statusom OOTT, površine s kršitvijo statusa OOTT za leto 2015 in/ali da ima kmetijske površine na območju OOTT, ki bi v določenih primerih lahko postale

OOTT, so bili nosilci obveščeni tudi na vnaprej pripravljenem obrazcu (»predtisku«) za leto 2016; ki je dostopen na spletni strani ARSKTRP (<http://pregled.arsktrp.gov.si/predtisk16.php>)

4.5. PLAČILO ZA MLADE KMETE

Namen ukrepa

Plačilo za mlade kmete v prvem stebru SKP je dohodkovna podpora za mlade kmete, ki začenjajo s kmetijsko dejavnostjo. Podpora jim bo olajšala zagon dejavnosti in strukturno prilagoditev njihovih kmetijskih gospodarstev, s čimer bo spodbujena generacijska pomladitev.

Upravičenci

Do plačila za mlade kmete so leta 2016 prvič upravičeni nosilci KMG, ki se štejejo za »mladega kmeta« za namen te sheme in ki so upravičeni do plačilnih pravic.

KMG ki je organizirano kot kmetija ali kot s.p., in je njen nosilec fizična oseba, se šteje za »mladega kmeta« za namen te sheme, če izpolnjuje naslednje predpisane pogoje:

- v letu 2016 je fizična oseba prvič postala nosilec KMG ali je prvič postala nosilec KMG v obdobju petih let pred prvo predložitvijo vloge za plačilo za mlade kmete leta 2016;
- nosilec KMG ni starejši od 40 let (ne sme doseči 41. rojstnega dne) v letu 2016 ko prvič predloži vlogo za plačilo za mlade kmete.

Kot dokazilo šteje vpis nosilca v RKG.

KMG, ki je organiziran kot pravna oseba in nosilec KMG pravna oseba, se šteje za »mladega kmeta« za namen te sheme, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- fizična oseba, ki izpolnjuje spodnji starostni pogoj, je postala leta 2016 »nosilec KMG za namen sheme«, torej postala je član posloводства in hkrati pridobila vsaj 50% glasovalnih pravic v tej pravni osebi, ali v obdobju petih let pred prvo predložitvijo vloge za plačilo za mlade kmete s strani pravne osebe v letu 2016;
- fizična oseba ni starejša od 40 let (ne sme doseči 41. rojstnega dne) v letu 2016, ko prvič predloži vlogo za plačilo za mlade kmete s strani pravne osebe.

Kot dokazilo štejejo statut ali družbena pogodba oziroma drugi ustanovitveni akti.

Višina podpore

Za plačilo za mlade kmete je za 2016 namenjen 1,5% sredstev nacionalne ovojnice za neposredna plačila (2.054.955 evrov). Na posamezno plačilno pravico mladi kmet pridobi dodatek, ki ustreza **25 % nacionalnega povprečnega neposrednega plačila na hektar** (74,66 evrov). Ta se izračuna tako, da se nacionalna zgornja meja za neposredna plačila za leto 2019 deli s številom upravičenih (ugotovljenih) hektarjev za shemo osnovnega plačila v letu 2015.

Vendar mora država pri izvajanju te sheme dodeliti plačilo vsem vlagateljem, ki izpolnjujejo pogoje, tudi v obsegu več kot planiranih 1,5%, a nikoli ne več kot 2%. Če obseg potrebnih sredstev preseže 2%, se sorazmerno zniža vrednost dodatka, prav tako pa se dodatna sredstva (razlika do 2%) pridobi ali iz neizkoriščenih sredstev v nacionalni rezervi osnovnega plačila ali pa z znižanjem izplačil za plačilne pravice za zadevno leto. Gre za poseben mehanizem financiranja iz EU uredbe, ki državam zagotavlja boljšo izkoriščenost sredstev glede na to, da je težko oceniti število potencialnih upravičencev.

Pri izračunu zneska na nosilca KMG oz. na »mladega kmeta« se upošteva največ 90 plačilnih pravic, ki jih aktivira (npr. če je aktiviral 100 plačilnih pravic, se jih upošteva le 90).

Trajanje podpore

Plačilo za mlade kmete se odobri posameznemu nosilcu KMG (fizična ali pravna oseba) za največ pet let. To obdobje se zmanjša za število let, ki so pretekla med trenutkom vzpostavitve kot »nosilec KMG za namen sheme« in prve predložitve vloge za plačilo mladim kmetom. Trajanje

podpore (koliko let se lahko uveljavlja) je prikazano v spodnji tabeli, ki pa velja pod pogojem, da v »obdobju« nosilec KMG ne izgubi statusa »nosilca« po pravih sheme (npr. pri pravnih osebah ostaja član posloводства z vsaj 50% glasovalnih pravic).

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.»nos.«				1.oddaja vloge DA, upravičen	2.oddaja vloge DA, upr.	NE, neupravičen.	NE, neupr.	NE, neupr.
	1.»nos.«			1.oddaja vloge DA, upr.	2.oddaja vloge DA, upr.	3.oddaja vloge DA, upr.	NE-neupr.	NE-neupr.
		1.»nos.«		1.oddaja vloge DA, upr.	2.oddaja vloge DA, upr.	3.oddaja vloge DA, upr.	4.oddaja vloge DA, upr.	NE-neupr.
			1.»nos.«	1.oddaja vloge DA, upr.	2.oddaja vloge DA, upr.	3.oddaja vloge DA, upr.	4.oddaja vloge DA, upr.	5.oddaja vloge DA, upr.
				1.»nosilec«: med 1.1. in 15.5.2015				
				- 1.oddaja vloge DA, upr.	2.oddaja vloge DA, upr.	3.oddaja vloge DA, upr.	4.oddaja vloge DA, upr.	5.oddaja vloge DA, upr.
				- Ne odda vloge	1.oddaja vloge DA, upr.	2.oddaja vloge DA, upr.	3.oddaja vloge DA, upr.	4.oddaja vloge DA, upr.
				1.»nosilec«: med 16.5. in 31.12.2015	1.oddaja vloge DA, upr.	2.oddaja vloge DA, upr.	3.oddaja vloge DA, upr.	4.oddaja vloge DA, upr.
					1.»nosilec«: med 1.1. in 15.5.2016			
					- 1.oddaja vloge DA, upr.	2.oddaja vloge DA, upr.	3.oddaja vloge DA, upr.	4.oddaja vloge DA, upr.
					- Ne odda vloge	1.oddaja vloge DA, upr.	2.oddaja vloge DA, upr.	3.oddaja vloge DA, upr.
					1.»nosilec«: med 16.5. in 31.12.2016	1.oddaja vloge DA, upr.	2.oddaja vloge DA, upr.	3.oddaja vloge DA, upr.
						1.»nosilec«: med 1.1. in 15.5.2017		
						- 1.oddaja vloge DA, upr.	2.oddaja vloge DA, upr.	3.oddaja vloge DA, upr.
						- Ne odda vloge	1.oddaja vloge DA, upr.	2.oddaja vloge DA, upr.
						1.»nosilec«: med 16.5. in 31.12.2017	1.oddaja vloge DA, upr.	2.oddaja vloge DA, upr.
							1.»nosilec«: med 1.1. in 15.5.2018	
							- 1.oddaja vloge DA, upr.	2.oddaja vloge DA, upr.
							- Ne odda vloge	1.oddaja vloge DA, upr.
							1.»nosilec«: med 16.5. in 31.12.2018	1.oddaja vloge DA, upr.
								1.»nosilec«: med 1.1. in 15.5.2019
								- 1.oddaja vloge DA, upr.

Primer

Nosilec kmetije je prvič postal nosilec kmetije 1. januarja 2015 (vpis v RKG) in leta 2015, ko prvič odda vlogo za plačilo za mlade kmete, ni star več kot 40 let (to pomeni, da v letu prve oddaje vloge ne doseže starost 41 let). V letu 2016 uveljavlja izplačilo (aktiviranje) 100 plačilnih pravic na podlagi 100 ha upravičenih površin njegove kmetije.

– Koliko let lahko uveljavlja plačilo za mlade kmete: štiri (zaporednja) leta (2016, 2017, 2018, 2019).

– Znesek na kmetijo mladega kmeta:

Število aktiviranih PP do vključno 90 v tekočem letu x 25% »dodatek*« =

90 x 74,66 evrov = 6.719 evrov.

Če bo vsako leto aktiviral enako število plačilnih pravic, bo vsako leto upravičen do istega zneska.

** bo znižan, če bo obseg potrebnih sredstev za 2016 nad 2%*

4.6. SCHEME PROIZVODNO VEZANIH PODPOR

4.6.1. Podpora za strna žita

Namen ukrepa

Z ukrepom se sledi cilju Resolucije o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020 – »Zagotovimo si hrano za jutri«.

Upravičenci, pogoji in zahteve

Upravičenci do plačila so nosilci KMG, ki:

- pridelujejo vsaj eno strno žito: pšenico, trdo pšenico, rž, piro, tritikalo, oves, ječmen, soržico ali mešanico strnih žit;
- skupna površina, za katero uveljavljajo podporo za pridelavo, znaša vsaj 0,3 ha;
- najmanjša ugotovljena upravičena površina kmetijskega gospodarstva znaša najmanj 1 ha;
- najmanjša ugotovljena upravičena površina kmetijske parcele, za katero uveljavlja podporo za strna žita, znaša vsaj 0,1 ha;
- imajo strna žita na njivi do dopolnjene tehnološke zrelosti.

Višina podpore

Za namen tega ukrepa bo namenjeno 5 % nacionalne zgornje meje za neposredna plačila za posamezno leto (v letu 2016 to znaša 6.849.850 evrov). Višina podpore v posameznem letu se bo izračunala tako, da se bo letni znesek delil s skupnim številom upravičenih hektarjev za podporo za strna žita na podlagi vlog za podporo za strna žita v tekočem letu.

Primer

Nosilec KMG je v letu 2016 v zbirni vlogi prijavilo 3 ha upravičenih površin, na katerih prideluje strna žita in za te površine uveljavlja podporo za strna žita.

*Za leto 2016 je okvirna višina podpore na hektar površin pod strnimi žiti cca 114 evrov, **vendar je le-ta lahko višja ali nižja, odvisno od števila upravičenih hektarjev za podporo za strna žita v zadevnem letu!***

***Izračun skupnega zneska podpor na nosilca KMG:** 3 ha upravičenih površin x 113 evrov/ha = 339,00 evrov*

4.6.2. Podpora za mleko v gorskih območjih

Namen ukrepa

Podpora za mleko v gorskih območjih je namenjena ohranitvi proizvodnje mleka na področjih s slabšimi pogoji za proizvodnjo mleka.

Upravičenci, pogoji in zahteve

Upravičenci do plačila so nosilci KMG:

- ki izvajajo kmetijsko dejavnost;
- katerih ugotovljena upravičena površina kmetijskega gospodarstva znaša najmanj 1 ha ali manj kot 1 ha in znaša skupni znesek plačil, ki naj mu bi bil odobren, najmanj 100 evrov;
- katerih kmetijsko gospodarstvo je razvrščeno v gorsko območje v skladu s predpisom, ki ureja razvrstitev kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost, v kvotnem letu 2014/2015 je oddaja in neposredna prodaja mleka znašala najmanj 5.167 kg in v tekočem letu redijo eno ali več ženskih govedi, ki izpolnjujejo sledeče pogoje:

- je od vključno prvega dne obvezne reje označeno, registrirano ter vodeno v skladu s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo govedi;
- so prisotne na zadevnem kmetijskem gospodarstvu v obdobju obvezne reje, ki traja od začetnega datuma za oddajo zbirne vloge v tekočem letu iz predpisa, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike, do 30. septembra tekočega leta;
- so v skladu s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo živali, vpisane v CRG kot rjave, lisaste, črnobeke, red holstein, montbeliard, džersi, ayrshire, blaarkop rood, cika, kraška siva, pincgau ali siva tirolska pasme oz. kot križanka izključno med temi pasmami;
- so telile vsaj enkrat do začetnega datuma za oddajo zbirne vloge v tekočem letu iz predpisa, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike, pri čemer se za telitev šteje tudi rojstvo mrtvorojenega teleta, ki se rodi mrtvo po najmanj šestih mesecih brejosti in katerega truplo je odstranjeno v skladu s predpisi, ki urejajo odstranjevanje živalskih stranskih proizvodov, ki niso namenjeni prehrani ljudi;
- so na dan 1. januarja tekočega leta mlajše kot 15 let;

Višina podpore

Za namen tega ukrepa bo namenjeno 3,5 % letne ovojnice (v letu 2016 to znaša 4.794.895 evrov). Višina podpore na upravičeno žival se bo izračunala tako, da se bo letna ovojnica namenjena tej shemi delila z vsemi upravičenimi živalmi.

Primer

*KMG je v kvotnem letu 2014/2015 oddalo in neposredno prodalo 174.615 kg mleka, obenem pa je KMG razvrščeno v gorsko območje. KMG ima v letu 2016 36 krav, ki izpolnjujejo z uredbo predpisane pogoje (pasma, registracija, označitev, obvezna reja,..). **Okvirna višina podpore na žival je cca 123 evrov, vendar je le-ta lahko višja ali nižja, odvisno od števila upravičenih živali v zadevnem letu!***

Izračun števila živali na nosilca KMG, ki so upravičene do podpore:

174.615 kg: 5.167 kg= 33,79, kar se zaokroži navzdol na 33 krav, ki so upravičene na tem KMG.

Izračun skupnega zneska podpor na nosilca KMG: 33 krav x 122 evrov/žival = 4.026,00 evrov.

4.6.3. Podpora za rejo govedi

Namen podpore

Podpora za rejo govedi je namenjena za reševanje težav sektorja in ohranitvi te proizvodnje v Sloveniji.

Upravičenci, pogoji in zahteve

Upravičenci do plačila so nosilci KMG, ki:

- izvajajo kmetijsko dejavnost;
- znaša ugotovljena upravičena površina kmetijskega gospodarstva najmanj 1 ha ali manj kot 1 ha in znaša skupni znesek plačil, ki naj mu bi bil odobren, najmanj 100 evrov;
- imajo bika ali vola starega več kot 9 mesecev in izpolnjuje tudi sledeče pogoje:
 - bik ali vol mora biti prisoten na kmetiji več kot 6 mesecev;
 - bik ali vol do 1. januarja v letu oddaje zahtevka ni presegel starost treh let;
 - ta bik ali vol mora biti v celotnem svojem življenju pravilno in pravočasno označen, registriran ter voden v Centralnem registru govedi (CRG).

Višina podpore

Za podporo za rejo govedi je namenjenih 3% sredstev nacionalne ovojnice za neposredna plačila (v letu 2016 to znaša 4.109.910 evrov). Višina podpore na žival se izračuna tako, da se ta letna sredstva deli s številom upravičenih živali v posameznem letu. Posamezno govedo je upravičeno

do podpore samo enkrat v življenju. To podporo v primeru izpolnjevanja pogojev na dveh kmetijah pridobi kmetija, ki je redila bika ali vola, ko je bil mlajši.

Obdobje obvezne reje

Bik ali vol, upravičen do podpore, mora biti prisoten na kmetiji do 31. oktobra tekočega leta več kot 6 mesecev, kar se šteje za obdobje obvezne reje. V primeru paše na planini, na skupnem pašniku ali odhoda na sejem ali razstavo in je premik pravočasno sporočen v CRG, se to šteje kot izpolnjevanje obdobja obvezne reje.

Primer

Nosilec KMG redi deset bikov različne starost:

- vsi biki so na kmetiji prisotni več kot šest mesecev;
- najmlajši bik je 31. oktobra dosegel starost 8 mesecev in 30 dni – ni upravičen;
- najstarejši bik je 1. januarja dosegel 3 leta – ni upravičen.

Za leto 2016 je okvirna višina podpore na žival cca 50 evrov, **vendar je le-ta lahko višja ali nižja, odvisno od števila upravičenih živali v zadevnem letu!**

Izračun števila živali na nosilca KMG, ki so upravičene do podpore: Od desetih živali jih je upravičeno osem.

Izračun skupnega zneska podpor na nosilca KMG: 8 živali x 50 evrov/žival= 400 evrov

4.6.4. Podpora za zelenjadnice

Namen ukrepa

Z ukrepom se sledi cilju Resolucije o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020 – »Zagotovimo si hrano za jutri. Sektor pridelave zelenjave se sooča s težavami zaradi nizke konkurenčnosti pridelave.

Upravičenci, pogoji in zahteve

Upravičenci do plačila so nosilci KMG, ki:

- pridelujejo zelenjadnico ali zelenjadnice: brokoli, cvetača, čebula, česen, črni koren, drobnjak, endivija, feferoni, fižol, hren, jajčevci, vrtno buče oz. bučke, navadna buča, kitajsko zelje, kolerabica, korenček in korenje, kumare in kumarice, motovilec, ohrovt (brstični, glavni, listni), sladka paprika, paradižnik, pastinak, peteršilj, por, radič, rdeča pesa, redkvica, rukola, sladki krompir, solata, šalotka, špinača, topinambur, vrtna kreša, repa, zelena (belušna, gomoljna), zelje (rdeče, belo), zimski luk, bob, čičerika, leča, blitva, sladka koruza, šparglji, artičoka, kardij, rabarbara, grah, lubenice, melone, sladki komarček, regrat;
- zelenjadnico/e pridelujejo na prostem (raba: 1100, 1161, 1180) ali v zavarovanem prostoru (raba 1190);
- skupna površina, za katero uveljavlja podporo za zelenjadnice, znaša vsaj 0,3 ha;
- najmanjša ugotovljena upravičena površina kmetijskega gospodarstva znaša najmanj 1 ha;
- najmanjša ugotovljena upravičena površina kmetijske parcele, za katero uveljavlja podporo za zelenjadnice znaša vsaj 0,1 ha;
- ima zelenjadnico ali zelenjadnice prisotne na površini, za katero uveljavlja podporo za zelenjadnice, od 7. maja do vključno 30. septembra v tekočem letu.

Višina podpore

Za ukrep se letno nameni do 1,5 % letne nacionalne zgornje meje za neposredna plačila (v letu 2016 to znaša 2.054.955 evrov). Višina podpore za zelenjadnice v tekočem letu se izračuna tako, da se skupni znesek za podporo za zelenjadnice v tekočem letu deli s številom ugotovljenih upravičenih hektarjev zelenjadnic v tekočem letu. Višina podpore je torej odvisna od števila ugotovljenih upravičenih hektarjev zelenjadnic v tekočem letu.

Primer

Nosilec KMG je v letu 2016 v zbirni vlogi prijavilo 2 ha in 56 a upravičenih površin, na katerih prideluje zelenjadnice in za te površine uveljavlja podporo za zelenjadnice.

Za leto 2016 je okvirna višina podpore na hektar površin pod zelenjadnicami cca 523 evrov, **vendar je le-ta lahko višja ali nižja, odvisno od števila upravičenih hektarjev za podporo za zelenjadnice v zadevnem letu!**

Izračun skupnega zneska podpor na nosilca KMG: $2,56 \text{ ha upravičenih površin} \times 523 \text{ evrov/ha} = 1.338,88 \text{ evrov}$

4.6.5. Podpora za beljakovinske rastline

Namen ukrepa

Ker je ekonomika pridelave beljakovinskih rastlin je v Sloveniji neugodna predvsem glede na velikost kmetij, razdrobljenost površin in neugodnih pogojev za kmetovanje, se s podporo za beljakovinske rastline želi preprečiti zmanjševanje površin pod beljakovinskimi rastlinami.

Upravičenci, pogoji in zahteve

Upravičenci do plačila so nosilci KMG, ki:

- pridelujejo lucerno, detelje, krmni bob, sojo, grašico, volčji bob, grahor ali krmni grah;
- imajo beljakovinske rastline prisotne na površini za katero uveljavlja podporo od 7. maja do tehnološke zrelosti oz. do 30. septembra v tekočem letu;
- skupna površina, za katero uveljavljajo podporo, znaša vsaj 0,3 ha;
- najmanjša ugotovljena upravičena površina njihovega kmetijskega gospodarstva znaša najmanj 1 ha;
- najmanjša ugotovljena upravičena površina kmetijske parcele, za katero uveljavljajo podporo, znaša vsaj 0,1 ha.

Višina podpore

Za namen ukrepa je v letu 2016 namenjeno 2 % nacionalne zgornje meje za neposredna plačila (v letu 2016 znaša 2.739.940 evrov). Višina podpore v tekočem letu se bo izračunala tako, da se bo letni znesek namenjen za to shemo delil s številom ugotovljenih upravičenih hektarjev beljakovinskih rastlin v tekočem letu. Višina podpore je torej odvisna od števila ugotovljenih upravičenih hektarjev beljakovinskih rastlin v tekočem letu.

Primer

Nosilec KMG je v letu 2016 v zbirni vlogi prijavilo 5 ha upravičenih površin, na katerih prideluje beljakovinske rastline in za te površine uveljavlja podporo za beljakovinske rastline

Za leto 2016 je okvirna višina podpore na hektar površin pod zelenjadnicami cca 417 evrov, **vendar je le-ta lahko višja ali nižja, odvisno od števila upravičenih hektarjev za podporo za beljakovinske rastline v zadevnem letu!**

Izračun skupnega zneska podpor na nosilca KMG: $5 \text{ ha upravičenih površin} \times 417 \text{ evrov/ha} = 2.085,00 \text{ evrov}$

4.7. SHEMA ZA MALE KMETE

Namen sheme

Sheme za male kmete bo prispevala k poenostavitvi tako za male kmete kot tudi za pristojne organe,. Kljub temu bodo moral nosilec KMG, ki so vključeni v shemo za male kmete, vsako leto oddati »zbirno vlogo«.

Upravičenci, pogoji in zahteve

V letu 2016 ni več možen vstop v shemo, prav tako ni možen izstop z letom 2016. Lahko pa nosilci, ki so vključeni izstopijo z letom 2017 in v tem primeru morajo vlogo za izstop oddati do vključno 2.1.2017

V času sodelovanja v shemi za male kmete morajo nosilci ohraniti vsaj tolikšno število hektarjev upravičenih kmetijski površin kolikor je število plačilnih pravic, ki so mu bile dodeljene na podlagi zbirne vloge za leto 2015. Lahko gre za druge hektarje, bistveno je da so kmetijske površine upravičene (vsaj vzdrževane). V nasprotnem primeru nosilec KMG izgubi celotno podporo za tekoče leto. Prav tako ne sme prenašati plačilnih pravic, kar velja tudi za spremembo nosilca KMG. Izjema so le primeri dedovanja ali pričakovanega dedovanja, pod pogojem da se pri tem prenesejo vse plačilne pravice.

Prednosti sheme:

- nosilec KMG ni zavezano za izvajanje zelene komponente in
- nosilec KMG se ne preverja v okviru navzkrižne skladnosti (razen če uveljavlja ukrepe PRP na površino).

Višina podpore

Nosilec KMG v času vključitve v shemo prejema podporo, ki:

- je seštevek dejanskih plačil, ki jih nosilec KMG prejme v okviru »standardnih« shem (plačilne pravice, plačilo za zeleno komponento, plačilo za mlade kmete in/ali plačilo za sheme proizvodno vezanih plačil) na podlagi ugotovljenih upravičenih površin in števila živali za leto 2015 in če ta seštevek preseže 1.050,00 evrov, je podpora omejena na 1.050 evrov;
- ta seštevek je »zamrznjen« in se spreminja le toliko, da se prilagodi nižanju nacionalne ovojnice za neposredna plačila seštevek za leto 2015 se množi v posameznem letu s sledečimi koeficienti znižanja: 0,992825411 za leto 2016, 0,985621834 za leto 2017, 0,979374869 za leto 2018, 0,973120656 za leto 2019 in 2020).

Trajanje podpore

Od leta 2016 naprej lahko nosilec KMG izstopi iz sheme, če to sporoči ARSKTRP do 1. januarja (oz. vključno 2. januarja) tistega leta, v katerem ne želi sodelovati v shemi za male kmete;

Primer

Nosilec KMG je za leto 2015 oddal vloge za sledeče sheme: shemo osnovnega plačila (plačilne pravice), plačilo za zeleno komponento, podpora za zelenjadnice, podporo za rejo govedí in plačilo za mlade kmete. Za leto 2015 je bil na podlagi upravičenih ugotovljenih hektarjev in živali upravičena do skupno 2.200,00 evrov. Ker se odloči za vstop v shemo za male kmete, znaša letna podpora za nosilca KMG 1.050,00 evrov, upoštevajoč znižanje za nadaljnja leta.

Če se nosilec KMG odloči, da leta 2018 ne bo več sodeloval v tej shemi in do 1.1.2018 o izstopu obvesti ARSKTRP, se skupni znesek neposrednih plačil za leto 2018 določi na podlagi prijavljenih in ugotovljenih površin in/ali živali v njegovi zbirni vlogi za leto 2018. Prav tako se plačilne pravice so leta 2018 aktivirajo in izplačajo upoštevajoč vrednost, ki jo imajo za leto 2018.

5. DRUGI STEBER – PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

PRP 2014–2020 je skupni programski dokument države članice EU in Evropske komisije (EK), ki predstavlja programsko osnovo za črpanje finančnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP). EKSRP je skupaj s preostalimi strukturnimi in kohezijskim skladom ter Evropskim skladom za pomorstvo in ribištvo vključen v t.i. »skupni strateški okvir EU skladov« in s tem neposredno vpet v doseganje ciljev Strategije Evropa 2020. Odraža nacionalne prednostne naloge, ki jih država članica opredeli na podlagi analize danosti in stanja kmetijstva, živilstva in gozdarstva, pa tudi vpetosti teh gospodarskih panog v dogajanje na podeželju in celotnem prostoru.

Trajnostni koncept razvoja kmetijstva z opredeljenimi strateškimi cilji bo izveden z uresničitvijo naslednjih šestih prednostnih nalog EU, opredeljenih v Uredbi za razvoj podeželja (Uredba 1305/2013/EU), ki se vključene tudi v cilje PRP 2014-2020, in sicer:

- spodbujanje prenosa znanja in inovacij v kmetijstvu, gozdarstvu in podeželskih območjih;
- krepitev konkurenčnosti vseh tipov kmetijstva ter vitalnost kmetij;
- spodbujanje organiziranosti živilske verige in upravljanje s tveganjem v kmetijstvu;
- obnavljanje, ohranjanje in krepitev ekosistemov odvisnih od kmetijstva in gozdarstva;
- spodbujanje učinkovitosti virov ter podpora premiku k nizkoogljičnemu in klimatsko prožnemu gospodarjenju v kmetijskem, živilskem in gozdarskem sektorju;
- spodbujanje socialne vključenosti, zmanjšanje revščine in ekonomski razvoj podeželskih območij. Inovacije, okolje in klimatske spremembe so vključene kot horizontalne teme.

V okviru PRP 2014–2020 je na voljo dobrih 1,1 milijarde evrov. Za krepitev konkurenčnosti bo namenjenih dobrih 20 % sredstev, za tržno povezovanje dobrih 9 %, za naravne vire skoraj 52 %, za diverzifikacijo pa več kot 15 %. Na podlagi PRP 2014–2020 je MKGP pripravilo izvedbene nacionalne uredbe, ki določajo izvajanje posameznih ukrepov.

Uredba o ukrepu dobrobit živali iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 v letu 2016 (Uradni list RS, št. 15/16) in Uredba o ukrepih kmetijsko-okoljska-podnebna plačila, ekološko kmetovanje in plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS št. 16/16) urejata izvajanje ukrepov PRP 2014–2020, vstop v katere je mogoč v okviru zbirne vloge.

5.1. KMETIJSKO-OKOLJSKA-PODNEBNA PLAČILA

Namen ukrepa

Ukrep KOPOP podpira kmetijstvo v njegovi okoljski funkciji in je namenjen ohranjanju in spodbujanju nadstandardnih kmetijskih praks, ki predstavljajo višje zahteve od običajne kmetijske prakse. Podpora je tako namenjena tistim KMG, ki pri gospodarjenju s kmetijskimi zemljišči prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti in krajine, varovanju vodnih virov, ter s prilagoditvijo kmetovanja prispevajo tudi k blaženju in prilagajanju podnebnim spremembam. To niso dohodkovna plačila, ampak plačila za kritje dodatnih stroškov in izgube prihodka zaradi izvajanja nadstandardnih zahtev ukrepa KOPOP. S temi plačili se kmeta »nagradi« kot skrbnika okolja, ki s svojimi aktivnostmi poleg pridelave hrane, ohranja naravo, varuje vode in tla, vzdržuje krajino, zagotavlja pa tudi izvajanje družbeno pomembnih storitev in neblagovnih javnih dobrin. Aktivnosti, ki se izvajajo in prispevajo k ohranjanju oz. izboljšanju stanja okolja, so v ukrepu KOPOP opredeljene kot zahteve v okviru operacij.

Upravičenci

Upravičenci do plačil za ukrep KOPOP so KMG, ki se v izvajanje tega ukrepa vključijo prostovoljno in ves čas trajanja obveznosti izpolnjujejo predpisane pogoje in zahteve. Za KMG vlaga zahtevke za plačilo nosilec KMG, na katerega se glasi tudi odločba.

Pogoji upravičenosti

Ob vstopu v ukrep mora KMG izpolnjevati naslednje pogoje upravičenosti:

- obsegati mora najmanj **1 ha kmetijskih površin**;
- vpisano mora biti v RKG;
- nosilec KMG mora **imeti opravljen 6-urni program predhodnega usposabljanja** s področja kmetijsko okoljskih in kmetijsko podnebnih vsebin;
- **izdelan** mora imeti **program aktivnosti KMG**.

Za upravičence, ki nameravajo v ukrep KOPOP vstopiti v letu 2016 in so predhodno usposabljanje opravili v letu 2015, vendar v tem letu niso vstopili v ukrep KOPOP, se šteje, da imajo obveznost predhodnega usposabljanja opravljeno, zato jim v letu 2016 tega usposabljanja ni treba opravljati ponovno.

Če KMG pogojev upravičenosti ne izpolni, ne more vstopiti v ukrep KOPOP.

Splošni pogoji

Upravičenci morajo pri izvajanju ukrepa KOPOP izpolnjevati naslednje splošne pogoje:

- imeti opravljen **program rednega usposabljanja v obsegu najmanj 4 ure letno**;
- **v prvih treh letih** trajanja obveznosti mora biti **najmanj enkrat uporabljena storitev svetovanja**;
- ves čas trajanja obveznosti mora biti na predpisanih obrazcih **vodena evidenca o vseh delovnih opravilih**, ki se izvajajo pri ukrepu KOPOP;
- uporaba blata iz komunalnih čistilnih naprav ni dovoljena.

Upravičenci, ki uveljavljajo plačila za ukrep KOPOP morajo poleg zahtev opredeljenih pri posameznih operacijah, upoštevati tudi minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev, ki izhajajo iz navzkrižne skladnosti. Minimalne zahteve za uporabo gnojil se nanašajo na vodenje evidence uporabe organskih in mineralnih gnojil, ki jih mora voditi KMG za **vsa kmetijska zemljišča na KMG** in iz katerih morajo biti razvidni najmanj količina in vrsta organskih in mineralnih gnojil, čas gnojenja ter podatki o površini, kjer se ta gnojila uporabljajo. Minimalne zahteve za uporabo fitofarmaceutskih sredstev pa se nanašajo na pravilno uporabo fitofarmaceutskih sredstev iz predpisa, ki ureja navzkrižno skladnost. To so predvsem pravilna uporaba, skladiščenje, vodenje evidenc uporabe, k jih mora voditi prav tako za vsa zemljišča na KMG itd. Iz evidenc morajo biti razvidni najmanj podatki o količini, koncentraciji in vrsti fitofarmaceutskega sredstva, čas nanosa ter podatki o površini, kjer se je določeno fitofarmaceutsko sredstvo uporabljalo.

KMG mora v primeru uporabe gnojil in fitofarmaceutskih sredstev voditi podatke o nabavi, porabi, oddaji, prejemu in zalogi posameznih vrst gnojil in fitofarmaceutskih sredstev za vse površine KMG (računanje masne bilance).

Obrazci predpisanih evidenc so dostopni na spletni strani ARSKTRP **Zbirna vloga 2016...od A do Ž**«, na povezavi:

http://www.arsktrp.gov.si/si/splosno/vstopna_stran/vsebine_na_vstopni_strani/zbirna_vloga_2016od_a_do_z/

Operacije

Ukrep KOPOP vključuje naslednje operacije:

1. Poljedelstvo in zelenjadarstvo;
2. Hmeljarstvo;
3. Sadjarstvo;
4. Vinogradništvo;
5. Trajno travinje I;
6. Trajno travinje II;
7. Posebni traviščni habitati;

8. Traviščni habitati metuljev;
9. Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov;
10. Steljniki;
11. Vodni viri;
12. Ohranjanje habitatov strmih travnikov;
13. Grbinasti travniki;
14. Reja domačih živali na območju pojavljanja velikih zveri;
15. Planinska paša ;
16. Visokodebelni travniški sadovnjaki;
17. Ohranjanje mejic;
18. Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje;
19. Ohranjanje rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija.

Ostale pomembne informacije v zvezi z izvajanjem ukrepa KOPOP

Program aktivnosti

Program aktivnosti (PA) morajo imeti nosilci KMG najpozneje na dan oddaje zbirne vloge.

PA vsebuje glede na izbrane operacije oz. zahteve najmanj podatke o: KMG, nosilcu KMG, zemljiščih in živalih, izbranih operacijah oz. zahtevah, zasnovi kolobarja, vodenju evidenc uporabe živinskih in mineralnih gnojil na KMG, načrtu ureditve pašnika in paše ter analizi tal in gnojilnem načrtu za tiste GERK-e, na katerih se uporabljajo mineralna gnojila, zato morajo nosilci gnojilne načrte tal prinesiti na izdelavo PA.

V zvezi z **analizo tal in gnojilnim načrtom** morajo upravičenci upoštevati naslednje:

- **Gnojilni načrt mora biti izdelan na podlagi analize tal, ki ni starejša od petih let.** Kot še veljaven datum analize tal za leto 2016 se upošteva datum 1. januar 2011. To pomeni, da gnojilni načrt, izdelan na primer 15. marec 2016 na podlagi analize tal z veljavnostjo 1. marec 2011 ni ustrezen, saj je bila analiza tal v času izdelave gnojilnega načrta že starejša od petih let. Na gnojilnem načrtu mora biti naveden datum izdelave tega načrta in ne le datum, ko je bil natisnjen.
- Analiza tal mora biti izdelana vsaj za naslednje parametre: P, K in organska snov. Za travinje analiza tal na organsko snov ni potrebna. Na analizi tal morajo biti navedeni vsi GERK-i, za katere je izdelana. Iz analize tal mora biti razvidno, kdo je le-to izdelal in datum analize tal. Obstoječe analize tal, ki so še veljavne, morajo vsebovati vse zgoraj navedene zahtevane podatke. V nasprotnem primeru jih je treba dopolniti z manjkajočimi podatki. Manjkajoče GERK-e na analizah tal lahko dopiše kmetijsko svetovalna služba, medtem ko manjkajoče parametre lahko dopolni le laboratorij, ki je izdelal prvotno analizo tal.
- Kot pripomoček pri jemanju vzorcev tal se uporabijo *Navodila za odvzem vzorcev tal, namenjenih za kemijsko analizo*, ki so dostopna prek spletnih strani MKGP, ARSKTRP in KGZS. (http://www.program-podezelja.si/images/SPLETNA_STRAN_PRP_NOVA/1_PRP_2014-2020/1_2_Ukrepi_in_podukrepi_PRP_2014-2020/M10/MODUL_Navodila_in_obrazci/Navodila-odvzem-vzorcev-tal-analiza_2014-2020.doc)

Območje izvajanja

Določene operacije se lahko izvajajo na območju celotne Slovenije in prispevajo k varovanju okolja nasploh, nekatere operacije pa se lahko izvajajo na omejenih območjih, ki so problematična z vidika onesnaževanja kmetijskega izvora, to so prispevna območja vodnih teles površinskih voda in vodnih teles podzemne vode iz Načrta upravljanja voda (NUV) ter območjih, ki so pomembna za ohranjanje biotske raznovrstnosti (ekološko pomembna območja posebnih traviščnih habitatov - HAB, traviščnih habitatov metuljev - MET in stelnikov - STE, območja pojavljanja ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov - VTR, habitatov strmih travnikov – S50, grbinastih travnikov - GRB, območje pojavljanja medveda in volka - MV1 in MV2). Za ta območja so izdelani grafični sloji. Če

upravičenci informacije, ali njihove površine ležijo v zgoraj omenjenih območjih, še nimajo, lahko to za svoj KMG-MID preverijo na spletni strani ARSKTRP, kjer so objavljeni vnaprej pripravljene obrazci (t.i. predtisk) ali v grafičnih slojih teh območij, ki so razvidni iz spletnega RKG-pregledovalnika, dostopnega prek spletnih strani MKGP ali pa bodo to izvedeli najkasneje pri vnosu PA. Območja so opredeljena tudi v nacionalni uredbi, ki ureja plačila za ukrep KOPOP.

Določene operacije so glede na to, na katerih območjih ležijo posamezna zemljišča, med seboj povezane. V tem primeru se upravičenci lahko v take operacije vključijo le, če izvajajo vse obvezne zahteve povezanih operacij.

- upravičenci, katerih površine ležijo na ekološko pomembnih območjih HAB, MET, STE in VTR, se lahko vključijo v operacijo Trajno travinje_I ali Trajno travinje II le, če se hkrati vključijo tudi v izvajanje operacij HAB, MET, STE ali VTR z najmanj 20 % površin trajnega travinja;
- če se upravičenci vključijo le v izvajanje operacije Vodni viri, morajo to operacijo na območju Dravske kotline izvajati na najmanj 30 % njivskih površin, na drugih območjih iz NUV pa na najmanj 20 % njivskih površin;
- upravičenci, katerih površine ležijo na območjih iz NUV, se v izvajanje operacije Poljedelstvo in zelenjadarstvo lahko vključijo le, če se istočasno vključijo tudi v izvajanje operacije VOD z najmanj 30% njivskih površin na območju Dravske kotline in najmanj 20% njivskih površin na drugih območjih iz NUV. (Izjema so upravičenci, katerih NUV površine hkrati ležijo na VVO I površinah. Ti se lahko v Poljedelstvo in zelenjadarstvo vključijo brez sočasne vključitve v Vodne vire.);
- če 30 % ali 20 % površin znaša manj kot 0,3 ha, morajo upravičenci obveznost izvajati na vsaj 0,3 ha površin znotraj navedenih območij.

Primer

Upravičenec ima na enem od območij 1 ha površin – 20 % bi predstavljalo 0,2 ha površin. To pa ne zadošča za vključitev v ukrep KOPOP, zato mora upravičenec operacijo oz. zahtevo izvajati na 0,3 ha površin.

Izbirne zahteve je treba izvajati na isti kmetijski površini kot obvezne zahteve, in sicer v enakem ali manjšem obsegu kot obvezne zahteve, razen izjeme. V okviru operacije Vodni viri je izbirni zahtevi treba izvajati na isti kmetijski površini kot obvezni zahtevi, in sicer v enakem ali manjšem obsegu kot obvezno zahtevo VOD_FFSV.

Velikost površine

Za vstop v ukrep KOPOP mora KMG imeti najmanj 1 ha kmetijskih površin (npr., 1 ha = 0,5 ha + 0,05 ha + 0,05 ha + 0,1 ha + 0,3 ha). Najmanjša površina kmetijske parcele za izvajanje posamezne zahteve v okviru operacij ukrepa KOPOP je 0,1 ha. Izjema je operacija Ohranjanje habitatov strmih travnikov, pri kateri je najmanjša strnjena upravičena površina 0,01 ha, do plačila pa je upravičena površina v obsegu vsaj 0,1 ha površine GERK-a. Na KMG mora biti **v posamezno zahtevo vključenih najmanj 0,3 ha kmetijskih površin**, razen če za posamezne operacije ni drugače določeno.

Sprememba površin, vključenih v obveznost

Obseg površine, vključene v obveznost, se lahko med leti spreminja za največ 10 % glede na vstopno površino.

Povečanje površin, vključenih v obveznost

Obseg površine, vključene v obveznost se v času trajanja obveznosti lahko spremeni, vendar največ za 20% oziroma 2 ha glede na vstopno površino. Zaradi povečanja površin se obstoječa obveznost razširi.

Obseg površin, vključene v obveznost se v času trajanja obveznosti lahko spremeni za več kot 20% oz. 2ha glede na vstopno površino, pri čemer se obstoječa obveznost nadomesti z novo petletno obveznostjo.

Obseg površin KMG se v obdobju trajanja obveznosti lahko poveča. Zaradi povečanja površin KMG se lahko obstoječa obveznost razširi, pri čemer se upošteva čas trajanja obstoječe obveznosti ali pa se lahko obstoječa obveznost nadomesti z novo petletno obveznostjo. Enako velja v primerih, kadar se v okviru KMG poveča površina za katero je prevzeta obveznost.

Upravičenec lahko površine, vključene v obveznost, poveča za več kot 10 %v, vendar največ za 20 % oziroma dva ha, glede na vstopno površino, pri čemer se upošteva dovoljen obseg povečanja površin, ki je ugodnejši za upravičenca, njegova obveznost iz prvega leta petletne obveznosti pa se nadaljuje.

Če upravičenec površine, vključene v obveznost, poveča za več kot 20 % oziroma dva ha glede na vstopno površino, se obstoječa obveznost nadomesti z novo petletno obveznostjo za celoten obseg površin, ki vključuje obstoječe in povečane površine. Upravičenec lahko nadomesti obstoječo obveznost z novo petletno obveznostjo v letu 2016. Obveznosti operacij, v katere je mogoče vstopiti v obdobju 2016–2020 ali 2017–2020, je mogoče nadomestiti z novo petletno obveznostjo v katerem koli letu trajanja obveznosti.

Trajanje obveznosti

Upravičenec se z vstopom v ukrep KOPOP obveže, da bo na KMG ta ukrep izvajal ves čas trajanja obveznosti, to je najmanj pet let. Po zaključku petletne obveznosti je možno letno podaljšanje te obveznosti pri čemer se lahko podaljša le celotna obveznost.

Med trajanjem obveznosti ukrepa KOPOP zamenjava ene operacije oz. zahteve z drugo operacijo oz. zahtevo ni dovoljena.

Vstopi v ukrep KOPOP

V vse operacije ukrepa KOPOP je mogoče vstopiti le še v letu 2016, razen v operacijo Ohranjanje mejic, ki se bo začela izvajati z letom 2017. Od leta 2017 dalje ne bo mogoče vstopiti v operacije Poljedelstvo in zelenjadarstvo, Hmeljarstvo, Sadjarstvo, Vinogradništvo, Trajno travinje I, Trajno travinje II in Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje.

Odstopanja od petletne obveznosti so dovoljena le v naslednjih primerih:

- če se v obdobju trajanja obveznosti celotno zemljišče oz. del zemljišča, na katero se nanaša obveznost, ali KMG prenese na drug KMG, lahko omenjeni KMG prevzame to obveznost ali pa obveznost preneha veljati, vračilo že prejetih sredstev pa se ne zahteva;
- če ob sklenitvi obveznosti, spremembe, ki vplivajo na kasnejše izvajanje ukrepa še niso bile znane, oz. v primeru višje sile ali izjemnih okoliščin.

Kontrolni sistem

Integrirani administrativni in kontrolni sistem (IAKS) vključno s kontrolo navzkrižne skladnosti in kontrolo izvajanja obveznosti za ukrep KOPOP izvaja ARSKTRP v skladu z relevantnimi predpisi EU in nacionalnimi predpisi. Ugotovljene kršitve ARSKTRP obravnava v skladu s Katalogom kršitev, zavrnitev in ukinitiv plačil, ki je dostopen na spletnih straneh MKGP in ARSKTRP.

Spremembe nacionalne zakonodaje in zakonodaje EU

V primeru sprememb nacionalne zakonodaje in zakonodaje EU se obstoječe obveznosti za ukrep KOPOP uskladijo s temi spremembami.

Hramba dokumentacije

Upravičenci morajo na KMG pet let po zadnji pridobitvi plačila za ukrep KOPOP hraniti vse evidence, račune o nakupu (npr. gnojil, sredstev za varstvo rastlin, feromonskih vab, sadilnega

materiala ipd.), razne deklaracije (npr. za gnojila, sredstva za varstvo rastlin, feromonske vabe ipd.), izjave izvajalcev raznih storitev (npr. za mehansko zatiranje plevelov, konzervirajočo obdelavo ipd.) in drugo dokumentacijo (npr. dokazilo, da so pastirski psi cepljeni ipd.).

Zamenjave v okviru ukrepa KOPOP

Med trajanjem obveznosti zamenjava ene operacije oz. zahteve z drugo operacijo oz. zahtevo ni mogoča.

Med trajanjem obveznosti se v okviru operacije Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje lokalne pasme znotraj posamezne vrste domačih živali lahko zamenjajo. Med trajanjem obveznosti se v okviru operacije Ohranjanje rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija vrste in sorte avtohtonih in tradicionalnih kmetijskih rastlin lahko zamenjajo.

Višina podpore

Višina plačil za posamezne operacije oz. zahteve je navedena pri opisu posamezne zahteve znotraj operacij.

S kombinacijo posameznih obveznih in izbirnih zahtev znotraj operacije in med operacijami lahko upravičenec na isti površini prejme največ 600 eurov/ha letno za njivske površine, 900 eurov/ha letno za trajne nasade oz. 450 eurov/ha letno za ostale površine (trajno travinje, mejice) oz. 200 eurov/GVŽ letno.

Zahtevi POZ_ZEL in VOD_ZEL sta enaki praksam zelene komponente v okviru površin z ekološkim pomenom iz prvega stebra, zato se plačila za ti dve zahtevi dodelijo le za površine, ki presegajo zahtevan minimalni skupni obseg površin z ekološkim pomenom.

Opis operacij

Podrobnejši opis operacij in zahtev je v tretji dopoljnjeni izdaji brošure »Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila 2015-2020«, ki je dostopna na spletni strani MKGP.

Opis sprememb ukrepa KOPOP je dostopen na spletni strani MKGP na povezavi:

<http://www.program-podezelja.si/sl/infoteka/sporocila-za-javnost/>.

KMETIJSKO OKOLJSKO PODNEBNA PLAČILA (UKREP KOPOP) 2015 - 2020																		
<p>POGOJI UPRAVIČENOSTI</p> <p>KMG mora:</p> <ul style="list-style-type: none"> • imeti v uporabi najmanj 1 ha kmetijskih površin; • biti vpisano v register kmetijskih gospodarstev, v skladu s predpisom, ki ureja register kmetijskih gospodarstev; • opraviti 6-urni program usposabljanja s področja kmetijsko okoljskih in kmetijsko podnebnih vsebin; • imeti izdelan program aktivnosti kmetijskega gospodarstva, ki je elektronski dokument, ki je rezultat svetovalne storitve. 	<p>SPLOŠNI POGOJI</p> <ul style="list-style-type: none"> • opraviti program usposabljanja v obsegu najmanj 4 ure letno; • v prvih treh letih trajanja obveznosti najmanj enkrat uporabiti storitev svetovanja; • ves čas trajanja obveznosti voditi evidenco o vseh delovnih opravilih, ki se izvajajo pri ukrepu KOPOP; • upoštevati prepoved uporabe blata iz komunalnih čistilnih naprav. 																	
<p>1 POLJEDELSTVO IN ZELENJADARSTVO</p> <p>OBVEZNI ZAHTEVI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Petletni kolobar • Nmin analiza <p>IZBIRNE ZAHTEVE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gnojenje z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak • Setev rastlin za podor • Uporaba protinsektnih mrež • Uporaba samo FFS dovoljenih na VVO_I • Uporaba zastirk ali mehansko zatiranje plevelov • Konzervirajoča obdelava tal • Ozelelitev njivskih površin • Neprezimni posevki 	<p>3 SADJARSTVO</p> <p>OBVEZNA ZAHTEVA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uporaba feromonskih in lepiljih vab za potrebe spremljanja škodljivih organizmov <p>IZBIRNE ZAHTEVE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gnojenje samo z gnojili, ki so dovoljena v ekološki pridelavi • Uporaba metode konfuzije in dezorientacije • Mehansko zatiranje plevelov (pod drevesi) • Pokritost tal v medvrstnem prostoru z negovano ledino 	<p>2 HMELJARSTVO</p> <p>OBVEZNI ZAHTEVI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pokritost tal v medvrstnem prostoru • Nmin analiza <p>IZBIRNE ZAHTEVE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gnojenje z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak • Kompostiranje rastlinskih odpadkov po obriranju hmelja • Uporaba hitro razgradljivih vodil 	<p>4 VINOGRADNIŠTVO</p> <p>OBVEZNA ZAHTEVA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uporaba feromonskih in lepiljih vab za potrebe spremljanja škodljivih organizmov <p>IZBIRNE ZAHTEVE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gnojenje samo z gnojili, ki so dovoljena v ekološki pridelavi • Mehansko zatiranje plevelov (pod trtami) • Opustitev uporabe insekticidov • Pokritost tal v medvrstnem prostoru z negovano ledino • Pokritost tal čez zimno v vinogradih, kjer medvrstni prostor ni pokrit z negovano ledino 	<p>5 TRAJNO TRAVINJE I</p> <p>OBVEZNA ZAHTEVA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za GERK-e, ki so večji od 1 ha v tekočem letu na travniku površina strnjene nepokošenega pasu, ki se pokosi naslednje leto, znaša 5 do 10% površine travnika <p>IZBIRNE ZAHTEVE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gnojenje z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak • Spravilo mrve s travinja • Opustitev silaže 	<p>6 TRAJNO TRAVINJE II</p> <p>OBVEZNA ZAHTEVA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opustitev silaže <p>IZBIRNE ZAHTEVE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gnojenje z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak • Za GERK-e, ki so večji od 1 ha v tekočem letu na travniku površina strnjene nepokošenega pasu, ki se pokosi naslednje leto, znaša 5 do 10% površine travnika 	<p>7 POSEBNI TRAVIŠČNI HABITATI</p> <p>OBVEZNI ZAHTEVI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Košnjapaša ni dovoljena do 30.6. • Gnojenje samo z organskimi gnojili v omejeni količini <p>IZBIRNI ZAHTEVI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spravilo mrve s travinja • Za GERK-e, ki so večji od 0,3 ha v tekočem letu na travniku površina strnjene nepokošenega pasu, ki se pokosi naslednje leto, znaša 5 do 10% površine travnika 	<p>8 TRAVIŠČNI HABITATI METULJEV</p> <p>OBVEZNI ZAHTEVI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Košnjapaša ni dovoljena med 15.06. in 15.09. • Za GERK-e, ki so večji od 0,3 ha v tekočem letu na travniku površina strnjene nepokošenega pasu, ki se pokosi naslednje leto, znaša 5 do 10% površine travnika <p>IZBIRNA ZAHTEVA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spravilo mrve s travinja 	<p>9 HABITATI PTIC VLAŽNIH EKSTENZIVNIH TRAVNIKOV</p> <p>OBVEZNA ZAHTEVA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Košnja ni dovoljena do 01.08. <p>IZBIRNA ZAHTEVA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za GERK-e, ki so večji od 0,3 ha v tekočem letu na travniku površina strnjene nepokošenega pasu, ki se pokosi naslednje leto, znaša 5 do 10% površine travnika 	<p>10 STELJINIKI</p> <p>OBVEZNI ZAHTEVI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Košnja ni dovoljena do 25.08. • Za GERK-e, ki so večji od 0,3 ha v tekočem letu na travniku površina strnjene nepokošenega pasu, ki se pokosi naslednje leto, znaša 5 do 10% površine travnika 	<p>11 VODNI VIRI</p> <p>OBVEZNI ZAHTEVI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ozelelitev njivskih površin • Uporaba samo FFS dovoljenih na VVO I <p>IZBIRNI ZAHTEVI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neprezimni posevki • Setev rastlin za podor 	<p>12 OHRANJANJE HABITATOV STRMIH TRAVNIKOV</p>	<p>13 GRBINASTI TRAVNIKI</p>	<p>14 REJA DOMAČIH ŽIVALI NA OBMOČJU POJAVLJANJA VELIKIH ZVERI</p>	<p>15 PLANINSKA PAŠA</p>	<p>16 VISOKODEBELNI TRAVNIŠKI SADOVNJAK</p>	<p>17 OHRANJANJE MEJIC</p>	<p>18 REJA LOKALNIH PASEM, KI JIM GROZI PRENEHANJE REJE</p>	<p>19 OHRANJANJE RASTLINSKIH GENSKIH VIROV, KI JIM GROZI GENSKA EROZIJA</p>

Kombinacije operacij oziroma zahtev v okviru ukrepa KOPOP in kombinacije ukrepa KOPOP z drugimi ukrepi

Na isti površini se lahko izvaja več operacij oz. zahtev ukrepa KOPOP. Možne kombinacije operacij oziroma zahtev znotraj ukrepa KOPOP in kombinacije ukrepa KOPOP z ukrepom EK so dostopne na spletnih straneh MKGP in ARSKTRP ter v prilogi Uredbe o ukrepih kmetijsko-okoljska-podnebna plačila, ekološko kmetovanje in plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020. Upravičenci, ki so vključeni v ukrep KOPOP **lahko pridobijo tudi plačila za ukrepe EK, OMD in DŽ.**

5.1.1. Operacija Poljedelstvo in zelenjadarstvo

Posamezne zahteve v okviru operacije Poljedelstvo in zelenjadarstvo (POZ) je treba izvajati na celem GERK-u, razen zahtev POZ_POD, POZ_ZEL in POZ_NEP, ki se lahko izvajajo na delu GERK-a.

KMG na območju VVO I - državni nivo (VVO_I_DR) lahko uveljavlja nekatere zahteve iz operacije POZ.

POZ_KOL: Petletni kolobar (obvezna zahteva)

Za potrebe obvezne zahteve POZ_KOL se v novem programskem obdobju izvajanje kolobarja začne spremljati znova. V to zahtevo je treba vključiti vse njivske površine KMG, večje ali enake 0,1 ha. Na površinah, manjših od 0,1 ha obvezne zahteve POZ_KOL ni treba izvajati. Kot glavni posevek morajo biti v petletni kolobar vključene najmanj tri različne kmetijske rastline. Večletne rastline (jagode, TDM, DTM, trave, lucerna ipd.) so lahko del kolobarja največ tri leta zapored. Metuljnice v zahtevo POZ_KOL ni treba vključiti. Zelenjadnice in njivska zelišča so v petletni kolobar lahko vključene vsako leto, pri čemer morajo biti v ta kolobar vključene najmanj tri različne zelenjadnice ali njivska zelišča kot glavni posevek. Praha na rabi »1100« in kmetijske rastline, ki so upravičene do plačil iz sheme neposrednih plačil, so enakovreden kolobarni člen, vendar do plačila iz naslova obvezne zahteve POZ_KOL niso upravičene.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve POZ_KOL znaša 114,78 eura na ha letno.

POZ_NMIN: Nmin analiza (obvezna zahteva)

Do 30.6. tekočega leta se izdelajo hitri talni testi in/ali hitri rastlinski testi na vsebnost nitratnega dušika za kmetijske rastline glavnega posevka.

Minimalno število analiz, ki jih je potrebno izdelati: do vključno 3 ha površin 1 analiza, nad 3 do vključno 10 ha površin 2 analizi, nad 10 do vključno 20 ha površin 4 analize, nad 20 do vključno 100 ha površin se za vsakih nadaljnjih 10ha površin doda ena analiza, nad 100 do vključno 150 ha površin se za vsakih nadaljnjih 25 ha površin doda ena analiza ter nad 150 ha površin za vsakih nadaljnjih 50 ha ena dodatna analiza. Smiselno se uporabijo "Navodila za odvzem vzorcev tal, namenjenih za kemijsko analizo", ki so dostopna na spletnih straneh MKGP in ARSKTRP.

http://www.program-podezelja.si/images/SPLETNA_STRAN_PRP_NOVA/1_PRP_2014-2020/1_2_Ukrepi_in_podukrepi_PRP_2014-2020/M10/MODUL_Navodila_in_obrazci/Navodila-odvzem-vzorcev-tal-analiza_2014-2020.doc

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve POZ_NMIN znaša 22,62 eura na ha letno, razen na najožjih vodovarstvenih območjih – državni nivo, kjer znaša 15,77 eura na ha letno.

Primer 1:

KMG ima 3 ha njivskih površin na 3 GERK-ih: 1,5 ha koruze, 1 ha pšenice in 0,5 ha zelenjadnic → potrebna je 1 analiza.

Primer 2:

KMG ima 2 ha različnih zelenjadnic na 2 GERK-ih: 0,5 ha solate, 0,5 ha cvetače, 0,5 ha artičok in 0,5 ha bučk → potrebna je 1 analiza.

Primer 3:

KMG ima 35 ha njivskih površin na 15 GERK-ih: 15 ha koruze, 10 ha pšenice, 5 ha soje in 5 ha buč. → potrebno je 6 analiz.

POZ_NIZI: Gnojenje z nizkimi izpusti (izbirna zahteva)

Tekoča organska gnojila se nanašajo na površino z napravo za direkten vnos ali z napravo za nanos neposredno na površino tal, pri čemer uporaba opreme z razpršilno ploščo ni dovoljena. V primeru gnojenja pred setvijo, je potrebna takojšna zadelava v tla. Plačilo se pri tej zahtevi dodeli glede na količino porabljenih tekočih gnojil v m³, vendar ne več kot 25 m³ na ha.

Ob oddaji zbirne vloge je potrebno opredeliti pretežen način reje živali (sistem z gnojevko oz gnojem in gnojnico) na KMG.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve POZ_NIZI znaša 3,81 eura na m³ letno.

POZ_POD: Setev rastlin za podor (izbirna zahteva)

Po spravi glavnega posevka se sejejo rastline z namenom, da se jih najpozneje so 15. novembra tekočega leta podorje.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve POZ_POD znaša 126,00 eura na ha letno.

POZ_FFSM: Uporaba protiinsektnih mrež (izbirna zahteva)

Glavne posevke se za namen zmanjševanja rabe FFS prekriva s protiinsektnimi mrežami ali agrokopreno. Uporaba insekticidov ni dovoljena. Površina mrež ali agrokopren mora zadostovati za pokritje vsaj eno tretjino površine z zahtevkom.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve POZ_FFSM znaša 215,34 eura na ha letno.

POZ_FFSV: Uporaba FFS, ki so dovoljena na najožjih vodovarstvenih območjih (izbirna zahteva)

Na površinah z zahtevkom je prepovedano uporabljati fitofarmacevtska sredstva, ki vsebujejo naslednje aktivne snovi:

bentazon, s-metolaklor, terbutilazin, metomitron, izoproturon, mcpp, mcpp-p, mcpa, dimetenamid, kloridazon, tritosulfuron, nikosulfuron, rimsulfuron, flurokloridon, petoksamid, klopiralid, dikloprop-p, metalaksil-m, metazaklor, dicamba, metribuzin, flufenacet, dimetaklor, klorotalonil, klorantraniliprol, triasulfuron.

Kot izponjevanje zahteve se šteje tudi, če KMG FFS ne uporablja. Upravičenec pridobi plačilo tudi za površine, ki so vključene v izbirno zahtevo POZ_FFS, vendar na jih fitofarmacevtskih sredstev ne uporablja.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve POZ_FFSV znaša 26,52 eura na ha letno.

POZ_MEHZ: Uporaba zastirk ali mehansko zatiranje plevelov (izbirna zahteva)

Tla se pri glavnih posevkih prekriva z zastirkami oz. se plevel mehansko zatira. Uporaba herbicidov je prepovedana. Mehansko zatiranje plevelov se izvede najpozneje do 25. oktobra tekočega leta.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve POZ_MEHZ znaša 89,46 eura na ha letno.

POZ_KONZ: Konzervirajoča obdelava tal (izbirna zahteva)

Tal se pred setvijo posevka minimalno obdelava z vlečnimi pasivnimi ali gnanimi (aktivnimi) stroji za konzervacijsko obdelavo, pri čemer oranje ni dovoljeno. Tak način obdelave je potrebno izvesti na posevku za katerega se uveljavlja plačilo vendar najpozneje do 25. oktobra tekočega leta. Plačilo

za konzervirajočo obdelavo KMG lahko pridobi le enkrat, in sicer zaglavni, neprezimni ali prezimni posevek.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve POZ_KONZ znaša 40,68 eura na ha letno.

POZ_ZEL: Ozelenitev njivskih površin (izbirna zahteva)

Setev prezimnih posevkov je treba opraviti najpozneje do 25. oktobra tekočega leta, tla pa morajo biti pokrita s prezimno zeleno odejo od 15. novembra tekočega leta do najmanj 15. februarja naslednjega leta. Zelen pokrov mora biti viden na najmanj 70 % ozelenjene površine. Pri obdelavi ozelenjenih njivskih površin, ki se lahko izvede po 15. februarju naslednjega leta, uporaba herbicidov ni dovoljena. To pomeni, da se tega posevka po 15. februarju naslednjega leta ne sme uničiti s totalnim herbicidom. Če ta posevek (npr. žito) v naslednjem letu predstavlja glavni posevek, ki je ali pa ni vključen v neko drugo zahtevo v okviru ukrepa KOPOP (če ta zahteva ne prepoveduje rabe herbicidov, kot npr. izbirna zahteva POZ_MEHZ: Uporaba zastirk ali mehansko zatiranje plevelov), se za ta posevek herbicidi lahko uporabijo.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve POZ_ZEL znaša 113,88 eura na ha letno.

POZ_NEP: Neprezimni medonosni posevki (izbirna zahteva)

Neprezimne medonosne posevke je treba posejati najpozneje do 1. avgusta tekočega leta. Tla morajo biti s temi posevki pokrita med 15. avgustom in 16. oktobrom tekočega leta, pri čemer mora biti zelen pokrov viden na najmanj 70% ozelenjene površine. Uporaba mineralnih dušikovih gnojil in herbicidov v tem obdobju ni dovoljena.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve POZ_NEP znaša 93,60 eura na ha letno.

Kombinacije zahtev POZ_KOL in POZ_ZEL, VOD_ZEL in POZ_KOL

Prezimni posevek, za katerega se uveljavlja plačilo za izbirno zahtevo POZ_ZEL ali plačilo za obvezno zahtevo VOD_ZEL za preteklo leto, se v tekočem letu lahko vključi v obvezno zahtevo POZ_KOL, vendar do plačila za to zahtevo v tem letu ni upravičen. Enako velja za kombinacijo VOD_ZEL in POZ_KOL.

Kombinacije zahtev POZ_POD, POZ_ZEL in POZ_NEP, VOD_POD, VOD_ZEL in VOD_NEP

Zahteve POZ_POD in POZ_ZEL oz. POZ_NEP in POZ_ZEL (VOD_POD in VOD_ZEL oz. VOD_NEP in VOD_ZEL) se lahko izvajata na istem GERK-u, vendar ne z istimi kmetijskimi rastlinami.

POZ_ZEL (lucerna) je lahko naslednje leto kot rastlina za površine z ekološkim pomenom (rastlina, ki veže dušik), diverzifikacijo, proizvodno vezano plačilo in POZ_KOL (brez plačila).

Primer plačil za izvajanje zahtev v okviru operacije POZ:

- Kmetija ima 12 ha njivskih površin in se želi vključiti v operacijo POZ.
- Zato mora izvajati obvezni zahtevi POZ_KOL in POZ_NMIN na 12 ha.
- Kot izbirne zahteve izbere:
 - POZ_NIZI na 2 ha, kjer porabi 25m³gnojevke/ha;
 - POZ_FFSV na 3 ha (izvajati jo mora na vseh njivskih površinah → da se izplača 12 ha, je zahtevke treba vložiti za 12 ha, sicer se izplača le za 3 ha);
 - POZ_ZEL na 2,4 ha (= 12 ha x 20 %).
- Plačilo znaša 2.192,17 evra:
 - POZ_KOL = 1.377,36 evrov (= 114,78 evrov/ha x 12 ha)
 - POZ_NMIN = 271,44 evrov (= 22,62 evrov/ha x 12 ha)
 - POZ_NIZI = 190,50 evrov (= 3,81 evrov/m³ x 25m³/ha x 2 ha)
 - POZ_FFSV = 79,56 evrov (= 26,52 evrov/ha x 3 ha)
 - POZ_ZEL = 273,31 evrov (= 113,88 evrov/ha x 2,4 ha)

Primer plačil za kombinacijo operacij POZ in VOD

- Kmetija ima 10 ha njivskih površin, od tega 3 ha na območju NUV-D. Ker se želi vključiti v operacijo POZ, mora 30 % njivskih površin, ki ležijo na območju NUV-D, vključiti v operacijo VOD.
- Zato se vključi v obvezne zahteve:
 - VOD_ZEL = 0,9 ha (= 3 ha x 30 %);
 - VOD_FFSV = 0,9 ha (= 3 ha x 30 %, izvajati jo mora na vseh njivskih površinah na območju NUV-D → da se izplačajo 3 ha, je zahtevek treba vložiti za 3 ha, sicer se izplača le 0,9 ha);
 - POZ_KOL = 10 ha (vključiti mora vse njivske površine $\geq 0,1$ ha);
 - POZ_NMIN = 10 ha (vključiti mora vse njivske površine $\geq 0,1$ ha).
- Kot izbirni zahtevi izbere:
 - VOD_NEP na 0,6 ha (= 3 ha x 20 %),
 - POZ_ZEL na 1,4 ha (= 7 ha x 20 %).
- Plačilo znaša 1.769,13 evrov:
 - VOD_ZEL = 170,82 evrov (= 189,80 evrov/ha x 0,9 ha)
 - VOD_FFSV = 39,78 evrov (= 44,20 evrov/ha x 0,9 ha)
 - POZ_KOL = 1.147,80 evrov (= 114,78 evrov/ha x 10 ha)
 - POZ_NMIN = 157,70 evrov (= 15,77 evrov/ha x 10 ha)
 - VOD_NEP = 93,60 evrov (= 156 evrov/ha x 0,6 ha)
 - POZ_ZEL = 159,43 evrov (= 113,88 evrov/ha x 1,4 ha)

Kombinacija zahteve POZ_KOL in ukrepa EK

Ekološki kmetje lahko vstopijo v operacijo POZ, v okviru katere morajo izvajati obvezni zahtevi POZ_KOL in POZ_NMIN. Do plačila za obvezno zahtevo POZ_NMIN so upravičeni, do plačila za obvezno zahtevo POZ_KOL pa ne, vendar se šteje, da so pogoje glede kolobarja izpolnili.

5.1.2. Operacija Hmeljarstvo

HML_POKT: Pokritost tal v medvrstnem prostoru (obvezna zahteva)

Tla v medvrstnem prostoru hmeljišča morajo biti pokrita s primernimi kmetijskimi rastlinami od 25. julija do najmanj 25. oktobra tekočega leta.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve HML_POKT znaša 100,80 eura na ha letno.

HML_NMIN: Nmin analiza (obvezna zahteva)

Do 30.6. tekočega leta se izdelajo hitri talni testi na vsebnost nitratnega dušika v tleh.

Minimalno število analiz, ki jih je potrebno izdelati: do vključno 3 ha površin 1 analiza, nad 3 do vključno 10 ha površin 2 analizi, nad 10 do vključno 20 ha površin 4 analize, nad 20 do vključno 100 ha površin se za vsakega nadaljnjih 10 ha površin doda ena analiza, nad 100 do vključno 150 ha površin se za vsakega nadaljnjih 25 ha površin doda ena analiza ter nad 150 ha površin za vsakega nadaljnjih 50 ha ena dodatna analiza. Smiselno se uporabijo "Navodila za odvzem vzorcev tal, namenjenih za kemijsko analizo", ki so dostopna na spletnih straneh MKGP in ARSKTRP.

http://www.program-podezelja.si/images/SPLETNA_STRAN_PRP_NOVA/1_PRP_2014-2020/1_2_Ukrepi_in_podukrepi_PRP_2014-2020/M10/MODUL_Navodila_in_obrazci/Navodila-odvzem-vzorcev-tal-analiza_2014-2020.doc

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve HML_NMIN znaša 22,86 eura na ha letno.

HML_NIZI: Gnojenje z nizkimi izpusti (izbirna zahteva)

Živinska gnojila je potrebno zadelati v tla najkasneje v roku 24 ur po aplikaciji v hmeljišče, pri čemer je potrebno tekoča organska gnojila nanašati na površino z napravo za direkten vnos ali z napravo za nanos neposredno na površino tal pri čemer uporaba opreme z razpršilno ploščo ni dovoljena. Zadelava gnojil v tla pa poteka s kultiviranjem, oz. zaoravanjem ali obsipavanjem

hmelja. Plačilo se dodeli glede na količino porabljenih tekočih gnojil v m³, vendar ne več kot 25 m³ na ha.

Ob oddaji zbirne vloge je potrebno opredeliti pretežen način reje živali (sistem z gnojevko oz gnojem in gnojnico) na KMG.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve HML_NIZI znaša 3,81 eura na m³ letno.

HML_KOMP: Kompostiranje rastlinskih odpadkov po obiranju hmelja (izbirna zahteva)

Po obiranju hmelja se iz hmeljevine naredi kompostni kup, katerega se kompostira najmanj do 1. marca naslednjega leta.

OPOZORILO: Če je kompostni kup večji od 100m² se ne sme nahajati znotraj prijavljenih GERK-ov. Vsekakor se ne sme nahajati v hmeljišču.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve HML_KOMP znaša 27,60 eura na ha letno.

HML_BIOV: Hitro razgradljive vrvice (izbirna zahteva)

Namesto propilenskih vrvic se v hmeljišču uporablja hitro razgradljiva vodila – biorazgradljive vrvice.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve HML_BIOV znaša 158,10 eura na ha letno.

Primer plačila:

- Kmetija ima 3 ha hmeljišč in se želi vključiti v operacijo HML.
- Zato mora izvajati obvezni zahtevi HML_POKT in HML_NMIN. Ti dve zahtevi izvaja na 2 ha hmeljišč.
- Kot izbirni zahtevi izbere:
 - HML_KOMP na 2 ha hmeljišč;
 - HML_BIOV na 1 ha hmeljišč.
- Plačilo znaša 460,62 evrov:
 - HML_POKT = 201,60 evrov (= 100,80 evrov/ha x 2 ha)
 - HML_NMIN = 45,72 evrov (= 22,86 evrov/ha x 2 ha)
 - HML_KOMP = 55,20 evrov (= 27,60 evrov/ha x 2 ha)
 - HML_BIOV = 158,10 evrov (= 158,10 evrov/ha x 1 ha)

5.1.3. Operacija Sadjarstvo

SAD_VABE: uporaba feromonskih in lepljivih vab (obvezna zahteva)

Poleg uporabe feromonskih vab in lepljivih plošč, se zahteva razširi še na uporabo prehranskih vab s katerimi se lahko spremlja čas ter številčnost pojavljanja škodljivcev. Doma pripravljene vabe ne štejejo kot izpolnjevanje te zahteve. Omenjene vabe ali plošče morajo biti v sadovnjaku ali oljčniku razobešene v času med 15. marcem ter 15. avgustom tekočega leta. Glede na to, da KMG uporablja preparate za sprotno spremljanje pojavljanje škodljivcev, se posledično zmanjša število škropljenj z insekticidi.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve SAD_VABE znaša 144,96 eura na ha letno.

SAD_EKGN: Gnojenje samo z ekološkimi gnojili (izbirna zahteva)

Z letom 2016 je ta zahteva postala izbirna in ni več obvezna kot je bila v letu 2015. Upravičenci, ki so v to zahtevo vstopili v letu 2015, jo morajo ne glede na spremembo izvajati do zaključka prevzete obveznosti.

Pri izvajanju zahteve SAD_EKGN se poleg ekoloških gnojil lahko uporabljajo tudi organska gnojila iz konvencionalnih kmetij - hlevski gnoj iz lastnega KMG oz. neekološki hlevski gnoj z drugega

KMG. Če KMG ne uporablja gnojil, je to KMG prav tako upravičeno za plačila iz naslova zahteve SAD_EKGN.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve SAD_EKGN znaša 69,24 eura na ha letno in se izplača le za tiste površine, na katerih se izvaja obvezna zahteva SAD_VABE.

SAD_KONF: Uporaba metode konfuzije in dezorientacije (izbirna zahteva)

V sadovnjakih ali oljčnikih se pred začetkom oz na samem začetku pojavljanja škodljivcev uporabljajo feromonski dispenzorji. Glede na to, da KMG uporablja preparate za sprotno spremljanje pojavljanje škodljivcev, se posledično zmanjša število škropljenj z insekticidi.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve SAD_KONF znaša 180,30 eura na ha letno.

SAD_MEHZ: Mehansko zatiranje plevelov (izbirna zahteva)

Plevele v obdelovalnem pasu pod drevesi je potrebno mehansko zatirati. Kar pomeni, da se jih zatira brez uporabe herbicidov. Omenjena zahteva se lahko izvaja na delu GERKa in ne več na celotnem GERKu.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve SAD_MEHZ znaša 155,10 eura na ha letno.

SAD_POKT: Pokritost tal v medvrstnem prostoru (izbirna zahteva)

Tla v medvrstnem prostoru morajo biti pokrita z negovalno ledino. Pod drevesi je dopusten neozelenjen pas. Tla v medvrstnem prostoru je potrebno podrahljati ter zasejati s primernimi rastlinami. Če je nasad zasejan v terasah je vzdrževanje brežin obvezno.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve SAD_POKT znaša 229,92 eura na ha letno.

Primer plačila 1:

- Kmetija ima 5 ha intenzivnih sadovnjakov jablan in 3 ha oljčnikov, želi pa se vključiti v operacijo SAD.
- Izvajanje zahteve SAD_VABE je obvezno, zahteva SAD_EKGN pa je izbirna. V ti dve zahtevi se vključi z 2 ha sadovnjakov in 2 ha oljčnikov. Ne glede na to, pa mora zahtevo SAD_EKGN izvajati na 8 ha.
- Kot izbirne zahteve izbere:
 - SAD_KONF na 2 ha sadovnjakov;
 - SAD_MEHZ na 2 ha sadovnjakov in 1 ha oljčnikov.
- Plačilo znaša 1.682,70 evrov:
 - SAD_VABE = 579,84 evrov (= 144,96 evrov/ha x 4 ha)
 - SAD_EKGN = 276,96 evrov (= 69,24 evrov/ha x 4 ha)
 - SAD_KONF = 360,60 evrov (= 180,30 evrov/ha x 2 ha)
 - SAD_MEHZ = 465,30 evrov (= 155,10 evrov/ha x 3 ha)

5.1.4. Operacija Vinogradništvo

VIN_VABE: uporaba feromonskih in lepljivih vab (obvezna zahteva)

Z uporabo feromonskih vab in lepljivih plošč se v obdobju od 1. maja do 15. avgusta tekočega leta spremlja čas in številčnost pojavljanja škodljivcev. Gre za zahtevo pri čemer se za namen zmanjševanja rabe FFS, uporablja preparate s katerimi se spremlja pojavljanje in spremljanje različnih vrst škodljivcev v vinogradu.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve VIN_VABE znaša za vinograde z nagibom:

- do vključno 35 odstotkov: 143,04 eura na ha;
- nad 35 odstotki: 188,10 eura na ha.

VIN_EKGN: Gnojenje samo z ekološkimi gnojili (izbirna zahteva)

Z letom 2016 je ta zahteva postala izbirna in ni več obvezna kot je bila v preteklem letu. Nosilci, ki so vstopili v to operacijo v preteklem letu, jo morajo ne glede na spremembo izvajati do zaključka prevzete obveznosti.

Pri izvajanju zahteve VIN_EKGN se poleg gnojil, dovoljenih v ekološki pridelavi, lahko uporabljajo tudi organska gnojila iz konvencionalnih kmetij - hlevski gnoj iz lastnega KMG oz. neekološki hlevski gnoj z drugega KMG. Če KMG ne uporablja gnojil, je to KMG prav tako upravičeno za plačila iz naslova zahteve VIN_EKGN.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve VIN_EKGN znaša za vinograde z nagibom:

- do vključno 35 odstotkov: 76,80 eura na ha letno;
- nad 35 odstotki: 96,96 eura na ha letno.

VIN_MEHZ: Mehansko zatiranje plevelov (izbirna zahteva)

Plevele v obdelovalnem pasu pod trtami je potrebno mehansko zatirati. Kar pomeni, da se jih zatira brez uporabe herbicidov. Omenjena zahteva se lahko izvaja na delu GERKa in ne več na celotnem GERKu.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve VIN_MEHZ znaša za vinograde z nagibom:

- do vključno 35 odstotkov: 163,44 eura na ha letno;
- nad 35 odstotki: 227,10 eura na ha letno.

VIN_INSK: Uporaba insekticidov (izbirna zahteva)

Uporaba insekticidov je prepovedana. Izjemoma je dovoljena uporaba insekticidov za obvladovanje karantenskih škodljivih organizmov. Seznam dovoljenih snovi za zatiranje omenjenih škodljivcev je objavljen na spletni strani MKGP in ARSKTRP.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve VIN_INSK znaša za vinograde z nagibom:

- do vključno 35 odstotkov: 191,54 eura na ha letno;
- nad 35 odstotki: 270,74 eura na ha letno.

VIN_POKT: Pokritost tal v medvrstnem prostoru (izbirna zahteva)

Tla v vsakem medvrstnem prostoru vinograda, ki je pokrit z negovalno ledino morajo biti ozelenjena. Kar pomeni, da mora biti ruša vzdrževana ter v dobrem stanju. V primeru poškodb ozelenjenega dela je potrebno tla dodatno zasejati s predpisani rastlinami. Ne glede na napisano pa je vseeno dovoljeno, da je v pasu pod trtami neozelenjen pas. Ozelenjene površine je potrebno ne le vzdrževati, temveč najmanj dvakrat letno pokošeno oz. mulčeno. Če je nasad zasejan v terasah je vzdrževanje brežin obvezno.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve VIN_POKT znaša za vinograde z nagibom:

- do vključno 35 odstotkov: vertikala 217,45 eura na ha letno, terasa 278,68 eura na ha letno;
- nad 35 odstotki: vertikala 392,02 eura na ha letno, terasa 516,66 eura na ha letno.

VIN_MEDV: Pokritost tal čez zimo v vinogradih, kjer medvrstni prostor ni pokrit z negovalno ledino (izbirna zahteva)

Po trgatvi se tla v medvrstnem prostoru zaseje s kmetijskimi rastlinami. Tla morajo biti pokrita v obdobju med 1. novembrom tekočega leta in 15. februarjem naslednjega leta. Rastlinje v medvrstnem prostoru se kosi oz. mulči. V primeru zasaditve vinograda v terasah, je vzdrževanje brežin obvezno.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve VIN_MEDV znaša za vinograde z nagibom:

- do vključno 35 odstotkov: vertikala 217,45 eura na ha letno, terasa 278,68 eura na ha letno;
- nad 35 odstotki: vertikala 392,02 eura na ha letno, terasa 516,66 eura na ha letno.

Primer plačila:

Kmetija ima 3 ha vinogradov z nagibom 30 % in 1 ha vinogradov z nagibom 40 %, želi pa se vključiti v operacijo VIN. Vinograd je zasajen v vertikali.

Zahteva VIN_VABE je obvezna, zahteva VIN_EKGN pa izbirna. V ti dve zahtevi se vključi z 2 ha vinogradov z nagibom 30 % in 1 ha vinogradov z nagibom 40 %.

Kot izbirne zahteve izbere:

- VIN_MEDV na 2 ha vinogradov z nagibom 30 % in 0,5 ha vinogradov z nagibom 40 %.

Plačilo znaša 1.355,65 evrov:

- VIN_VABE = 474,18 evrov (= 143,04 evrov/ha x 2 ha + 188,10 evrov/ha x 1 ha)
- VIN_EKGN = 250,56 evrov (= 76,80 evrov/ha x 2 ha + 96,96 evrov/ha x 1 ha)
- VIN_MEDV = 630,91 evrov (= 217,45 evrov/ha x 2 ha + 392,02 evrov x 0,5 ha)

5.1.5. Operaciji Trajno travinje I, Trajno travinje II

TRZ_I_NPAS in TRZ_II_NPAS: Nepokošen pas

Na GERK-ih večjih ali enako 1ha se pušča nepokošen pas, ki pa ne sme biti na istem mestu dve leti zaporedoma. V naslednjem letu od marca dalje je potrebno ta pas pokositi, prav tako se na tem pasu ne sme izvajati paša. Nosilci KMG, ki uveljavljajo te zahtevke, morajo na KMG imeti skico GERKa oz. površine z vrisanim nepokošenim pasom.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve TRZ_I_NPAS ali TRZ_II_NPAS znaša 50,04 eura na ha letno.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve TRZ_I_NPAS ali TRZ_II_NPAS na območjih iz:

- evidenc HAB1 ter evidence HAB2: 42,50 eura na ha letno;
- evidence MET1 in evidence MET2: 28,70 eura na ha letno;
- evidence VTR1 in evidence VTR2: 20,10 eura na ha letno;
- evidence STE1 in evidence STE2: 20,10 eura na ha letno.

TRZ_I_NIZI in TRZ_II_NIZI: Gnojenje z organskimi gnojili z nizkimi izpusti v zrak

Tekoča organska gnojila se na površino nanašajo s posebno mehanizacijo, kjer uporaba razpršilne plošče ni dovoljena. Zahtevi se plačujeta glede na količino uporabljenih tekočih gnojil a ne več kot 30m³ na ha.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve TRZ_I_NIZI znaša 1,28 eura na m3 letno.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve TRZ_II_NIZI znaša 1,39 eura na m3 letno.

TRZ_I_OSIL in TRZ_II_OSIL: Opustitev silaže

Na KMG se opusti siliranje krme. Siliranje krme je tako na njivskih površinah kot tudi na travniških površinah prepovedano. Paša pri izpolnjevanju te zahteve ni omejena, vendar je potrebno površine obvezno pokositi.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve TRZ_I_OSIL ali TRZ_II_OSIL znaša 45,84 eura na ha letno.

TRZ_I_MRVA: Spravilo mrve s travinja

Pokošeno travo je potrebno posušiti ter pospraviti s površine v obliki mrve. Kar pomeni, da je ni dovoljeno silirati ali kakorkoli povijati s folijo. Paša na površinah z zahtevkom ni omejena, vendar je potrebno površine obvezno pokositi.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve TRZ_I_MRVA znaša 25,26 eura na ha letno.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve TRZ_I_MRVA na območjih iz:

- evidence HAB1 in evidence HAB2: 7,10 eura na ha letno;
- evidence MET1 in evidence MET2: 8,10 eura na ha letno.

5.1.6. Operacije Posebni traviščni habitati (HAB), Traviščni habitati metuljev (MET), Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov (VTR) in Steljniki (STE)

Če KMG v okviru ukrepa KOPOP vstopa izključno samo v operacije HAB, MET, VTR in STE potem KMG ni potrebno izdelati analiz tal in gnojilnih načrtov. Prav tako ni več obveze po vključitvi najmanj 20% površin v posamezno operacijo. V letu 2016 se zahteve lahko izvajajo na delu GERKa in ne več na celotnem GERKu kot je bilo to zahtevano v letu 2016.

HAB_KOS, MET_KOS, VTR_KOS in STE_KOS: Datumsko omejena košnja

Košnja oz. paša je pri teh zahtevah datumsko omejena. Sam omejitveni datum pa je odvisen od posameznega naravovarstvenega sloja na katerem GERK leži. Na sloju HAB so ti datumi razdeljeni tudi glede na posamezno območje. Mulčenje je pri vseh zahtevah prepovedano. Lahko pa se operacija oz. zahteva za razliko od preteklega leta izvaja le na delu GERKa in ne več na celotnem GERKu, kot je bilo določeno v letu 2015.

Gnojenje pri zahtevki HAB je omejeno z drugo obvezno zahtevo in sicer HAB_ORGG, medtem ko pri zahtevah MET_KOS, VTR_KOS in STE_KOS velja celoletna popolna prepoved gnojenja. Paša živali na teh površinah je, tako kot košnja, omejena znotraj datumskih omejitev. Izjema je le VTR_KOS, kjer je paša živali na površinah ali delu površin z zahtevkom skozi vse leto prepovedana.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve HAB_KOS znaša na območjih iz evidence:

- HAB1: 238,20 eura na ha letno;
- HAB2: 157,50 eura na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve HAB_KOS z operacijo KRA_S50 višina plačila za obvezno zahtevo HAB_KOS na območjih iz evidence HAB1 in evidence HAB2 znaša 53,10 eura na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve HAB_KOS z operacijo KRA_GRB višina plačila za obvezno zahtevo HAB_KOS na območjih iz evidence HAB1 in evidence HAB2 znaša 81,60 eura na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve HAB_KOS z ukrepom EK višina plačila za obvezno zahtevo HAB_KOS na območjih iz evidence HAB1 in evidence HAB2 znaša 25,00 eurov na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve HAB_KOS z ukrepom EK v preusmeritvi znaša višina plačila za obvezno zahtevo HAB_KOS na območjih iz evidence:

- HAB1: 102,10 eura na ha letno;
- HAB2: 25,00 eurov na ha letno.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve MET_KOS znaša na območjih iz evidence:

- MET1: 329,79 eura na ha letno;

- MET2: 160,24 eura na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve MET_KOS z operacijo KRA_S50 višina plačila za obvezno zahtevo MET_KOS na območjih iz evidence MET1 in evidence MET2 znaša 88,13 eura na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve MET_KOS z operacijo KRA_GRB višina plačila za obvezno zahtevo MET_KOS na območjih iz evidence MET1 in evidence MET2 znaša 120,18 eura na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve MET_KOS z ukrepom EK v preusmeritvi znaša višina plačila za obvezno zahtevo MET_KOS na območjih iz evidence:

- MET1 70,00 eurov na ha letno;
- MET2 65,00 eurov na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve MET_KOS z ukrepom EK znaša višina plačila za obvezno zahtevo MET_KOS na območjih iz evidence:

- MET1: 200 eurov na ha letno;
- MET2: 65 eurov na ha letno.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve VTR_KOS znaša na območjih iz evidence:

- VTR1: 349,99 eura na ha letno;
- VTR2: 223,10 eura na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve VTR_KOS z operacijo KRA_S50 višina plačila za obvezno zahtevo VTR_KOS na območjih iz evidence VTR1 in evidence VTR2 znaša 131,80 eura na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve VTR_KOS z operacijo KRA_GRB višina plačila za obvezno zahtevo VTR_KOS na območjih iz evidence VTR1 in evidence VTR2 znaša 172,38 eura na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve VTR_KOS z ukrepom EK v preusmeritvi znaša višina plačila za obvezno zahtevo VTR_KOS na območjih iz evidence:

- VTR1: 90,20 eura na ha letno;
- VTR2: 85,20 eura na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve VTR_KOS z ukrepom EK znaša višina plačila za obvezno zahtevo VTR_KOS na območjih iz evidence:

- VTR1: 220,20 eura na ha letno;
- VTR2: 85,20 eura na ha letno.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve STE_KOS znaša na območjih iz evidence:

- STE1: 329,79 eura na ha letno;
- STE2: 202,90 eurov na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve STE_KOS z operacijo KRA_S50 višina plačila za obvezno zahtevo STE_KOS na območjih iz evidence STE1 in evidence STE2 znaša 111,60 eura na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve STE_KOS z operacijo KRA_GRB višina plačila za obvezno zahtevo STE_KOS na območjih iz evidence STE1 in evidence STE2 znaša 152,18 eura na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve STE_KOS z ukrepom EK v preusmeritvi znaša višina plačila za obvezno zahtevo STE_KOS na območjih iz evidence:

- STE1: 70,00 eurov na ha letno;
- STE2: 65,00 eurov na ha letno.

Pri kombinaciji obvezne zahteve STE_KOS z ukrepom EK znaša višina plačila za obvezno zahtevo STE_KOS na območjih iz evidence:

- STE1: 200,00 eurov na ha letno;
- STE2: 65,00 eurov na ha letno.

HAB_NPAS, MET_NPAS, VTR_NPAS in STE_NPAS: Za GERK-e, ki so večji od 1 ha, v tekočem letu na travniku površina strnjenege nepokošenega pasu, ki se pokosi naslednje leto, znaša 5 do 10 % površine travnika

Nepokošen pas se pri navedenih zahtevah lahko uveljavljajo na GERKih velikosti 0,3 ha in ne več 1 ha kot je bilo določeno v letu 2015. Nepokošen pas mora znašati od 5 do 10 odstotkov površine z zahtevkom. Nosilci KMG, ki uveljavljajo te zahtevke, morajo na KMG imeti skico GERKa oz. površine z vrisanim nepokošenim pasom. Poleg morajo imeti zapisano letnico kdaj je na katerem delu površine prijavljen nepokošen pas ter površino nepokošenega pasu.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve HAB_NPAS na območjih iz evidence HAB1 in evidence HAB2 znaša 67,90 eura na ha letno.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve MET_NPAS na območjih iz evidence MET1 in evidence MET2 znaša 54,10 eura na ha letno.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve VTR_NPAS na območjih iz evidence VTR1 in evidence VTR2 znaša 45,50 eura na ha letno.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve STE_NPAS na območjih iz evidence STE1 in evidence STE2 znaša 45,50 eura na ha letno.

HAB_MRVA, MET_MRVA: Spravilo mrve s travinja (izbirna zahteva)

Travinje je potrebno pokositi, posušiti ter pospraviti s površine v obliki mrve. Kakršnokoli siliranje ali povijanje krme s folijo ni dovoljeno.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve HAB_MRVA na območjih iz evidence HAB1 in evidence HAB2 znaša 7,10 eura na ha letno.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve MET_MRVA znaša 8,10 eura na ha letno.

HAB_ORGG: Gnojenje samo z organskimi gnojili v omejeni količini (obvezna zahteva)

Uporaba organskih gnojil je omejena na 40 kg dušika na ha letno, pri čemer je uporaba mineralnih gnojil prepovedana. Kot izpolnjevanje obvezne zahteve se šteje tudi, če se na GERKih gnojila ne uporabljajo.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve HAB_ORGG znaša 25,60 eura na ha letno.

Plačilo za kombinacijo operacij TRZ_I in HAB

Primer 1:

Kmetija ima 3 ha trajnih travnikov, od tega 1 ha na območju HAB2. Želi se vključiti v operacijo TRZ_I, zato mora 20 % površin trajnih travnikov, ki ležijo na območju HAB vključiti v operacijo HAB. Zato se vključi v:

- obvezno zahtevo TRZ_I_NPAS z 2 ha;
- obvezni zahtevi HAB_KOS z 0,3 ha in HAB_ORGG z 0,3 ha (= 1 ha x 20 % = 0,2 ha, zato 0,3 ha).

Kot izbirno zahtevo izbere TRZ_I_MRVA na 2 ha trajnih travnikov izven območja HAB in na 0,3 ha trajnih travnikov na območju HAB2.

Plačilo znaša 208,26 evrov:

- TRZ_I_NPAS = 100,08 evrov (= 50,04 evrov/ha x 2 ha)
- HAB_KOS = 47,25 evrov (= 157,50 evrov/ha x 0,3 ha)
- HAB_ORGG = 7,68 evrov (= 25,60 evrov/ha x 0,3 ha)
- TRZ_I_MRVA = 53,25 evrov (= 25,56 evrov/ha x 2 ha) + HAB_MRVA 7,10 evrov/ha x 0,3 ha)

Ker se TRZ_I_MRVA na 0,3 ha izvaja na območju HAB, plačilo za te površine znaša 7,10 evrov/ha. Pri HAB_KOS sta opredeljeni dve višini plačila. Višje plačilo vključuje tudi oportunitetne stroške in se izplača na območjih HAB1_01_06, HAB1_10_06 in HAB1_30_06, nižje plačilo pa se izplača na območjih HAB2. V navedenem primeru so upoštevana plačila za HAB2.

Primer 2:

Kmetija ima 10 ha trajnih travnikov na območju HAB2. Želi se vključiti v operaciji TRZ_I in HAB. GERK-i, ki so večji od 1 ha predstavljajo 5 ha površin, GERK-i, ki so manjši od 1 ha pa predstavljajo 5 ha površin. Ker so trajni travniki na območju HAB, mora kmetija v operacijo HAB vključiti vsaj 2 ha ($\leq 20\%$) od 10 ha trajnih travnikov.

Ker se TRZ_I izvaja na območju HAB2, plačilo znaša 42,5 evrov/ha za TRZ_I_NPAS in 7,10 evrov/ha za TRZ_I_MRVA. Pri HAB_KOS sta opredeljeni dve višini plačila. Višje plačilo vključuje tudi oportunitetne stroške in se izplača na območjih HAB1, nižje plačilo pa se izplača na območjih HAB2. V navedenem primeru so upoštevana plačila za HAB2.

Možni sta dve varianti plačila:

Varianta 1:

- Kmetija se vključi v:
 - obvezni zahtevi HAB_KOS z 2 ha in HAB_ORGG z 2 ha;
 - izbirno zahtevo HAB_MRVA z 2 ha;
 - obvezno zahtevo TRZ_I_NPAS s 5 ha;
 - izbirno zahtevo TRZ_I_MRVA s 5 ha.
- Plačilo znaša 628,40 evrov:
 - HAB_KOS = 315 evrov (= 157,50 evrov/ha x 2 ha)
 - HAB_ORGG = 51,20 evrov (= 25,60 evrov/ha x 2 ha)
 - HAB_MRVA = 14,20 evrov (= 7,10 evrov/ha x 2 ha)
 - TRZ_I_NPAS = 212,50 evrov (= 42,50 evrov/ha x 5 ha)
 - TRZ_I_MRVA = 35,50 evrov (= 7,10 evrov/ha x 5 ha)

Opomba: Na površinah trajnega travinja, ki so manjši od 1 ha in niso vključeni v HAB, se KOPOP zahtev ne izvaja.

Varianta 2:

- Kmetija se vključi v:
 - obvezni zahtevi HAB_KOS s 5 ha in HAB_ORGG s 5 ha;
 - izbirno zahtevo HAB_MRVA s 5 ha;
 - obvezno zahtevo TRZ_I_NPAS s 5 ha;
 - izbirno zahtevo TRZ_I_MRVA s 5 ha.
- Plačilo znaša 1.199 evrov:
 - HAB_KOS = 787,50 evrov (= 157,50 evrov/ha x 5 ha)
 - HAB_ORGG = 128 evrov (= 25,60 evrov/ha x 5 ha)
 - HAB_MRVA = 35,50 evrov (= 7,10 evrov/ha x 5 ha)
 - TRZ_I_NPAS = 212,50 evrov (= 42,50 evrov/ha x 5 ha)
 - TRZ_I_MRVA = 35,50 evrov (= 7,10 evrov/ha x 5 ha)

5.1.7. Operacija Vodni viri

KMG na območju VVO I - državni nivo ne more uveljavljati zahtev iz operacije VOD.

VOD_ZEL: Ozelenitve njivskih površin (obvezna zahteva)

Setev prezimnih posevkov je treba opraviti najpozneje do 25. oktobra tekočega leta, tla pa morajo biti pokrita s prezimno zeleno odejo od 15. novembra tekočega leta do najmanj 15. februarja naslednjega leta. Zelen pokrov mora biti viden na najmanj 70 % ozelenjene površine. Pri obdelavi ozelenjenih njivskih površin, ki se lahko izvede po 15. februarju naslednjega leta, uporaba herbicidov ni dovoljena. To pomeni, da se tega posevka po 15. februarju naslednjega leta ne sme uničiti s totalnim herbicidom. Če ta posevek (npr. žito) v naslednjem letu predstavlja glavni posevek, ki je ali pa ni vključen v neko drugo zahtevo v okviru ukrepa KOPOP (če ta zahteva ne prepoveduje rabe herbicidov, kot npr. izbirna zahteva POZ_MEHZ: Uporaba zastirk ali mehansko zatiranje plevelov), se za ta posevek herbicidi lahko uporabijo.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve VOD_ZEL znaša 189,80 eura na ha letno.

VOD_FFSV: Uporaba FFS, ki so dovoljena na najožjih vodovarstvenih območjih (obvezna zahteva)

Zahtevo VOD_FFSV je treba izvajati na vseh njivskih površinah na območjih NUV. Ne glede na to, da se zahteva VOD_ZEL izvaja v manjšem obsegu, se plačilo za zahtevo VOD_FFSV izplača za vse njivske površine na območjih NUV, če je za vse površine vložen tudi zahtev za plačilo.

Na površinah z zahtevkom je prepovedano uporabljati FFS, ki vsebujejo naslednje aktivne snovi:

bentazon, s-metolaklor, terbutilazin, metamitron, izoproturon, mcpp, mcpp-p, mcpa, dimetenamid, kloridazon, tritosulfuron, nikosulfuron, rimsulfuron, fluorkloridon, petoksamid, klopiralid, dikloprop-p, metalaksil-m, metazaklor, dicamba, metribuzin, flufenacet, dimetaklor, klorotalonil, klorantraniliprol, triasulfuron.

Višina plačila za izvajanje obvezne zahteve VOD_FFSV znaša 44,20 eura na ha letno.

VOD_NEP: Neprezimni medonosni posevki (izbirna zahteva)

Tako kot pri zahtevi POZ_NEP je potrebno posejati na površine medonosne posevke najkasneje do 1. avgusta tekočega leta. Tla morajo biti s temi posejanimi posevki ozelenjena med 15. avgustom in 16. oktobrom tekočega leta, pri čemer mora pokrovnost s temi rastlinami dosegati vsaj 70% ozelenjene površine. Uporaba dušikovih mineralnih gnojil in herbicidov v tem obdobju ni dovoljena.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve VOD_NEP znaša 156,00 eurov na ha letno.

VOD_POD: Setev rastlin za podor (zeleno gnojenje (izbirna zahteva)

Po spravilu glavnega posevka se sejejo rastline z namenom, da se jih najpozneje do 15. novembra tekočega leta podorje.

Višina plačila za izvajanje izbirne zahteve VOD_POD znaša 210,00 eurov na ha letno.

Zahteve VOD_ZEL, VOD_NEP in VOD_POD se lahko izvajajo na delu GERK-a.

Primer plačila:

- *Kmetija ima 4 ha njivskih površin na območju NUV-O, zato mora v operacijo VOD vključiti vsaj 20 % njivskih površin.*
- *Kmetija se vključi v obvezni zahtevi VOD_ZEL z 0,8 ha in VOD_FFSV z 0,8 ha. Ne glede na to, mora zahtevo VOD_FFSV izvajati na vseh njivskih površinah na območjih NUV-O → da se izplačajo 4 ha, je zahtev treba vložiti za 4 ha, sicer se izplača le za 0,8 ha.*

- *Plačilo znaša 328,64 evrov (če kmetija za zahtevo VOD_FFSV vloži zahtevke za 4 ha):*
- *VOD_ZEL = 151,84 evrov (189,80 evrov/ha x 0,8 ha)*
- *VOD_FFSV = 176,80 evrov (44,20 evrov/ha x 4 ha)*

5.1.8. Operacija Ohranjanje habitatov strmih travnikov

Operacija KRA_S50 se lahko izvaja na delu GERK-a. Uporaba mineralnih gnojil in fitofarmaceutskih sredstev ni dovoljena na celem GERK-u. Jeseni, po 15.avgusta. je dovoljena paša živali, pri čemer je potrebno zagotoviti, da ne pride do pregaženosti in prepašenosti pretežnega dela površine. Povprečna letna obtežba s travojedimi živali mora znašati do 1,2 GVŽ na ha kmetijskih površin.

Višina plačila za izvajanje operacije KRA_S50 znaša 217,50 eura na ha letno.

5.1.9. Operacija Grbinasti travniki

Operacija KRA_GRB se izvaja na celem GERKu, ki leži na območju grbinastih travnikov. Obvezna je najmanj ena ročna košnja in spravilo letno, pri čemer uporaba mineralnih gnojil in FFS ni dovoljena. Prav tako ni dovoljena paša živali.

Višina plačila za izvajanje operacije KRA_GRB znaša 144,20 eura na ha letno.

5.1.10. Operacija Reja domačih živali na območju pojavljanja velikih zveri

Povprečna letna obtežba s travojedimi živali mora znašati od 0,2 do 1,8 GVŽ na ha kmetijskih površin.

KRA_OGRM: Varovanje črede z uporabo elektroograj

Za namen varovanje črede pred napadi velikih zveri se čredo varuje z uporabo elektromrež, katere so neprestano pod električno napetostjo minimalno 5 kV. Namesto elektromrež je dovoljeno uporabljati tudi staj oz. stalne ograde iz betonskega železa, ki fizično onemogočajo dostop velikih zveri do živali. Višina elektromrež, staj oz. stalnih ograd iz betonskega železa mora biti vsaj 160 centimetrov. Zagotoviti je potrebno, da so vse površine z zahtevkom popasene ter hkrati ne pregažene.

Višina plačila za izvajanje zahteve KRA_OGRM znaša 119,90 eura na ha letno.

KRA_VAPRA: Varovanje črede ob prisotnosti pastirja

Čreda živali se pred napadi velikih zveri varuje s prisotnostjo pastirja. Površine z zahtevkom morajo biti pasene, živali pa se morajo preko noči zapirati v hlev.

Višina plačila za izvajanje zahteve KRA_VARPA znaša 112,60 eura na ha letno.

KRA_VARPP: Varovanje črede s pastirskimi psi

Živali na paši se varuje s prisotnostjo najmanj treh pastirskih psov. Le ti morajo biti stalno prisotni v bližini črede in omogočeno jim mora biti prosto gibanje, brez priveza.

Višina plačila za izvajanje zahteve KRA_VARPP znaša 107,60 eura na ha letno.

Primer 1:

Kmetija v zahtevo vključi GERK-e na katerih izvaja pašo. Iz načrta ureditve pašnika in paše mora izhajati na kateri površini je kmetija že izvajala pašo in na katerih je še predvidena. Košnja na kmetiji, ki ima površine vključene v zahtevo KRA_OGRM in KRA_VARPP je dovoljena in se evidentirana v načrtu ureditve pašnika in paše.

Primer 2:

Kmetija ima že ograjen celoten pašnik z elektromrežo višine 160 cm pod stalnim električnim tokom, mreža pa se ne more prestavljati, saj je fiksna. Ta kmetija ne bo mogla izpolniti pogoja, ki velja za to zahtevo KRA_OGRM, in sicer: ogrado je treba premestiti vsakokrat, ko sta travna ruša in zemljišče pogažena.

5.1.11. Operacija Planinska paša

V okviru operacije planinska paša se lahko uveljavlja plačilo za zahtevo KRA_CRED ali zahtevo KRA_PAST, ne pa za obe zahtevi hkrati.

Planinski pašnik z NUP, manjšo od 5 ha ne more uveljavljati plačil za zahtevi KRA_CRED in KRA_PAST. Na planini morajo živali pasti minimalno 80 dni na vsaj 5ha veliki travnati površini v rabi.

KRA_CRED: Planinska paša po čredinkah

Paša na planini poteka na najmanj dveh čredinkah. Čredinke so med seboj ločene z ogrado ali z naravnimi omejitvami kot npr brezno, melišče ipd. Uporaba FFS je omejena na tiste FFS, ki so dovoljeni pri ekološki pridelavi..

Višina plačila za izvajanje zahteve KRA_CRED znaša 64,30 eura na ha letno.

KRA_PAST: Planinska paša s pastirjem

Živali na paši na planini se varuje ob prisotnosti pastirjev, pri čemer en pastir skrbi za največ 50 GVŽ. Uporaba FFS je omejena na tiste FFS, ki so dovoljeni pri ekološki pridelavi.

Višina plačila za izvajanje zahteve KRA_PAST znaša 112,60 eura na ha letno.

Primer plačila:

KMG planina se vključi v zahtevo KRA_PAST (1 pastir skrbi za največ 50 GVŽ). Velikost planine je 255,26 ha, število GVŽ pa 248,6.

Primer 1:

- Če ima KMG planina 5 ali več pastirjev, je s tem zagotovljeno, da 1 pastir skrbi za največ 50 GVŽ.
- Plačilo znaša 28.742,28 evrov (= 112,60 evrov/ha x 255,26 ha).

Primer 2:

- Če ima KMG planina 2 pastirja, se plačilo določi po naslednji formuli:
(nGVŽ x skupna površina planine) / skupno št. GVŽ
- Če sta na planini 2 pastirja, je s tem zagotovljena ustrezna paša za 100 GVŽ (2 x 50 GVŽ).
- Izračun plačila: (100 GVŽ x 255,26 ha) / 248,6 GVŽ = 102,68 ha
- Plačilo znaša 11.561,77 evrov (= 112,60 evrov/ha x 102,68 ha).

5.1.12. Operacija Visokodebelni travniški sadovnjaki

Tla v travniškem sadovnjaku morajo biti zatravljena. Travnna ruša v sadovnjaku mora biti v paši in/ali kosni rabi, ki mora segati do debel dreves. Gostota dreves v takem sadovnjaku je predpisana in sicer mora znašati med 50 in 200 dreves na hektar. Nasad mora biti negovan in po potrebi obnovljen. Oživitvena rez ni potrebna, če so drevesa redno vzdrževana in negovana. Ob dopolnjevanju praznih mest je prepovedano uporabiti šibko rastoče podlage. Seznam ustreznih podlag je objavljen na spletni strani MKGP. www.program-podezelja.si/images/SPLETNA_STRAN_PRP_NOVA/1_PRP_2014-2020/1_2_Ukrepi_in_podukrepi_PRP_2014-2020/M10/MODUL_Navodila_in_obrazci/TSA-podlage_2014-2020_10.8.2015.doc

V kolikor je sadovnjak redno vzdževan in negovan, potem v tem primeru v sadovnjaku ni potrebno izvajati oživitvene rezi. V nasprotnem primeru je oživitvena rez zahtevana v prvem ali drugem letu uveljavljanja zahtevka.

Višina plačila za izvajanje operacije KRA_VTSA znaša 204,20 eura na ha letno.

5.1.13. Operacija Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje

Živali za katere se vlaga zahtevkov morajo biti glede na vrsto domačih živali vpisane v izvorno rodovniško knjigo, rodovniško knjigo oz. registre ali evidence porekel za zadevno pasmo.

V tekočem letu se pasme znotraj posamezne vrste domačih živali ne morejo zamenjati, razen v primeru višje sile ali izjemnih okoliščin. To pomeni, če v KMG tekočem letu vloži zahtevek za plačilo za pasmo »Lipicanski konj«, te pasme v tem letu ne more zamenjati s pasmo »Posavski konj«. Ob pregledu na kraju samem mora biti na KMG prisoten »Lipicanski konj«.

Plačila se lahko uveljavljajo za naslednje pasme domačih živali:

- a) Avtohtone pasme domačih živali:
 - govedo: Cikasto govedo;
 - konji: Lipicanski konj, Posavski konj, Slovenski hladnokrvni konj;
 - prašiči: Krškopoljski prašič;
 - ovce: Belokranjska pramenka, Bovška ovca, Istrska pramenka, Jezersko-solčavska ovca;
 - koze: Drežniška koza;
 - kokoši: Štajerska kokoš;
- b) Tradicionalne pasme domačih živali:
 - konji: Ljutomerski kasač;
 - prašiči: Slovenska landrace - linja 11, Slovenska landrace - linja 55, Slovenski veliki beli prašič;
 - ovce: Oplemenjena jezersko-solčavska ovca;
 - koze: Slovenska sanska koza, Slovenska srnasta koza;
 - kokoši: Slovenska grahasta kokoš, Slovenska srebrna kokoš, Slovenska rjava kokoš, Slovenska pozno operjena kokoš

Višina plačila za izvajanje operacije GEN_PAS znaša za:

- avtohtone pasme domačih živali iz točke a): 193,62 eura na GVŽ letno;
- tradicionalne pasme domačih živali iz točke b) 116,17 eura na GVŽ letno.

5.1.14. Operacija Ohranjanje rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genska erozija

GEN_SOR: Pridelava avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin

Operacija se lahko izvaja na delu GERK-a.

V tekočem letu se sorte znotraj posamezne vrste kmetijskih rastlin lahko zamenjajo, ne more pa se zamenjati vrsta kmetijske rastline. Možna je le zamenjava sort iz seznama avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin, ki je dostopen na spletnih straneh MKGP in ARSKTRP.

To pomeni:

- Če KMG v tekočem letu vloži zahtevek za plačilo za koruzo sorte »Lj 180«, to sorto lahko zamenja z drugo sorto koruze, npr., s sorto »Lj-275t«, ne more pa je zamenjati s sorto koruze, ki ni navedena na prej omenjenem seznamu sort.
- Če KMG v tekočem letu vloži zahtevek za plačilo za koruzo sorte »Lj 180«, te sorte ne more zamenjati s sorto prosa »Sonček«, čeprav je navedena na prej omenjenem seznamu sort.

Plačila za GEN_SOR se lahko uveljavljajo za naslednje vrste kmetijskih rastlin:

- detelja (črna detelja);
- druge rastline za krmo na njivah: inkarnatka, krmna ogrščica, lucerna, podzemna koleraba, strniščna repa;
- hmelj;
- koruza za zrnje, koruza za silažo;
- krompir;
- oljnice: oljna buča, riček;
- sadne rastline: breskev, češnja, hruška, jablana, leska, marelica, oljka, oreh, sliva/češplja, smokva (figa), višnja;
- trave: mnogocvetna ljuljka, travniška bilnica, trpežna ljuljka, navadna pasja trava, travniški mačji rep;
- vinska trta;
- zelenjadnice, kot samostojne kmetijske rastline: motovilec, radič,
- zelenjadnice, kot ena kmetijska rastlina: čebula, česen, fižol (nizek fižol, turški fižol, visok fižol), korenje, kumara, paprika, paradižnik, solata, zelje (belo);
- žita: navadna ajda, ječmen, navadna pšenica, proso.

Seznam sort, za katere se lahko uveljavlja plačilo je dostopen na spletni strani MKGP in ARSKTRP.

Višina plačila za izvajanje zahteve GEN_SOR znaša 136,38 eura na ha letno.

GEN_SEME: Pridelava semenskega materiala avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin

Operacija se lahko izvaja na delu GERK-a, pri čemer lahko najmanjša strnjena površina znaša 0,01 ha. Pridelovalec si mora pridobiti potrdilo izvajalca preizkušanja sort ter mora biti vpisan v register dobaviteljev semenskega materiala kmetijskih rastlin (GEN_SEME).

Plačila za GEN_SEME se lahko uveljavljajo za naslednje vrste kmetijskih rastlin:

- detelja (črna detelja);
- druge rastline za krmo na njivah: inkarnatka, krmna ogrščica, lucerna, podzemna koleraba, strniščna repa;
- koruza za zrnje, koruza za silažo;
- krompir;
- oljnice: oljna buča, riček;
- trave: mnogocvetna ljuljka, navadna pasja trava, travniška bilnica, travniški mačji rep, trpežna ljuljka;
- zelenjadnice, kot ena kmetijska rastlina: čebula, česen, fižol (nizek fižol, turški fižol, visok fižol), korenje, kumara, paprika, paradižnik, solata, zelje (belo zelje).
- zelenjadnice, kot samostojne kmetijske rastline: motovilec, radič;
- žita: navadna ajda, navadna pšenica, proso;

Seznam sort, za katere se lahko uveljavlja plačilo je dostopen na spletni strani MKGP in ARSKTRP.

Višina plačila za izvajanje zahteve GEN_SEME znaša 167,76 eura na ha letno.

5.2. EKOLOŠKO KMETOVANJE

Namen ukrepa

Namen ukrepa EK je spodbujati KMG za izvajanje naravi prijaznega načina kmetovanja. V okviru ukrepa EK se podpira:

- ohranitev praks in metod ekološkega kmetovanja kakor tudi
- preusmeritev v prakse in metode ekološkega kmetovanja.

Novosti

- Ukrep EK se v okviru novega PRP 2014-2020 izvaja kot samostojen ukrep, ni več del ukrepa kmetijsko okoljskih plačil.
- Na novo se uvajajo plačila za pridelavo semenskega materiala kmetijskih rastlin in plačila za čebelarjenje.
- Pred vstopom v ukrep EK mora KMG izdelati PA. Če se upravičenec vključi tudi v izvajanje ukrepa KOPOP se pripravi en program aktivnosti (PA) za oba ukrepa.
- KMG, ki uveljavlja plačilo za pridelavo semenskega materiala kmetijskih rastlin mora biti vpisano v register dobaviteljev semenskega materiala kmetijskih rastlin.
- Poleg rednega letnega usposabljanja mora upravičenec opraviti najmanj enkrat storitev svetovanja v času trajanja obveznosti. Obvezna uporaba svetovalne storitve bo upravičencu omogočala bolj zahtevno specializirano znanje in usmeritve na KMG.
- KMG, ki uveljavlja plačilo za pridelavo semenskega materiala kmetijskih rastlin ali plačilo za čebelarjenje, mora v okviru obveznih 6 ur letnega usposabljanja opraviti najmanj 1 uro usposabljanj s področja semenarjenja ali čebelarjenja.
- Če upravičenec prvič vstopa v kontrolo ekološkega kmetovanja mora imeti v prvem letu trajanja obveznosti izdelan individualni načrt preusmeritve.
- KMG, ki namerava uveljavljati plačilo za trajno travinje mora rediti travojede živali (govedo, drobnica, konji, jelenjad) v skladu s predpisi za ekološko kmetovanje. Plačilo za trajno travinje za KMG se obračuna za površino trajnega travinja, ki dosega povprečno obtežbo najmanj 0,5 GVŽ/ha trajnega travinja. Če KMG ne dosega povprečne obtežbe 0,5 GVŽ/ha trajnega travinja se plačilo obračuna le za površine, za katere je obtežba 0,5 GVŽ/ha trajnega travinja zagotovljena.

Upravičenci

Upravičenci do plačil za ukrep EK so KMG, ki se v izvajanje ukrepa vključijo prostovoljno in ves čas obveznosti izpolnjujejo predpisane pogoje in zahteve. Za KMG vlaga zahtevke za plačilo nosilec KMG, ki mora biti aktiven kmet.

V ukrep EK je mogoče vstopiti v obdobju 2015-2020.

Trajanje, podaljšanje in spremembe obveznosti

Obveznost za izvajanje ukrepa EK traja 5 let z možnostjo nadaljnjega letnega podaljšanja.

Upravičenec, ki uveljavlja plačilo za ekološko pridelavo semenskega materiala kmetijskih rastlin, mora to zahtevo izvajati najmanj pet let, vendar mu te zahteve ni treba izvajati na isti površini ves čas trajanja obveznosti.

Obseg površine, vključene v obveznost, se lahko med leti **spreminja za največ 10 %** glede na vstopno površino.

Povezava ukrepa EK in ukrepa KOPOP

Če upravičenci v času trajanja obveznosti izvajanja ukrepa KOPOP, pri katerih kombinacija med ukrepoma KOPOP in EK ni dovoljena vstopijo v ukrep EK, preneha obveznost izvajanja operacij ukrepa KOPOP brez dolžnosti vračila že prejetih sredstev za izvajanje teh operacij. Če pa upravičenci v času trajanja obveznosti izvajanja ukrepa KOPOP, pri katerih kombinacija med ukrepoma KOPOP in EK je dovoljena vstopijo v ukrep EK, se obveznost izvajanja operacij ukrepa KOPOP nadaljuje v okviru možnih kombinacij med posameznima ukrepoma.

Obseg površine, vključene v obveznost se v času trajanja obveznosti lahko spremeni, vendar največ za 20% oziroma 2 ha glede na vstopno površino. Zaradi povečanja površin se obstoječa obveznost razširi.

Obseg površin, vključene v obveznost se v času trajanja obveznosti lahko spremeni za več kot 20% oz. 2ha glede na vstopno površino, pri čemer se obstoječa obveznost nadomesti z novo petletno obveznostjo.

Pogoji in zahteve

Za ukrep EK veljajo naslednji pogoji upravičenosti:

- Upravičenec se mora **vsako leto pri pooblaščen organizaciji** za kontrolo in certificiranje ekološke pridelave oziroma predelave prijaviti oziroma **obnoviti prijavo v kontrolo najpozneje do 31. decembra preteklega leta za tekoče leto.**
- Ob vstopu v ukrep mora imeti KMG vsaj 1 ha kmetijskih površin oziroma 1 čebeljo družino v primeru čebelarjenja.
- KMG mora biti vpisano v RKG.
- **Pred vstopom** v ukrep EK mora biti **izdelan PA.**
- Upravičenec, ki uveljavlja plačilo za pridelavo semenskega materiala kmetijskih rastlin mora biti vpisan v register dobaviteljev semenskega materiala kmetijskih rastlin, skladno s predpisom, ki ureja semenski material kmetijskih rastlin najpozneje do 22. februarja tekočega leta. Plačilo se lahko uveljavlja za sorte, ki so vpisane v Sortno listo Republike Slovenije (preveritev na spletni strani <http://spletni2.furs.gov.si/sorte/Index.htm>) ali v skupni EU katalog sort poljščin in zelenjadnic (preveritev na spletni strani http://www.uvhvvr.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/rastlinski_semenski_material/ostali_dokumenti/skupni_katalogi_sort_eu/) oziroma za sorte, ki izpolnjujejo zahteve za trženje v skladu s predpisi, ki urejajo semenski material kmetijskih rastlin (preveritev na UVHVVR).

Zahteve

Upravičenec, ki uveljavlja ukrep EK mora poleg zgoraj opisanih pogojev izpolnjevati tudi naslednje zahteve:

- **opraviti mora program usposabljanja** v obsegu najmanj **6 ur letno** od 1. januarja do 20. decembra tekočega leta;
- uporabiti mora najmanj enkrat storitev svetovanja v času trajanja obveznosti;
- vsako leto mora pridobiti certifikat za ekološko pridelavo oziroma predelavo, ki ga izda organizacija za kontrolo in certificiranje v skladu z Uredbo 834/2007/ES;
- če prvič vstopa v kontrolo ekološkega kmetovanja mora imeti izdelan individualni načrt preusmeritve KMG v ekološko pridelavo v prvem letu trajanja obveznosti najpozneje do 20. decembra tekočega leta in
- KMG, ki uveljavlja plačilo za trajno travinje mora rediti travojede živali v skladu s predpisi za ekološko kmetovanje.

Ostale pomembne informacije za izvajanje ukrepa EK

Velikost površine

Velikost skupne površine, ne glede na vrsto dejanske rabe, za katero **se lahko uveljavlja plačilo za ukrep EK mora biti najmanj 0,3 ha.** Najmanjša velikost površine kmetijskega zemljišča iste vrste dejanske rabe ne sme biti manjša od 0,1 ha, razen pri pridelavi semenskega materiala kmetijskih rastlin, kjer je najmanjša velikost strnjene površine lahko 0,01 ha.

Če upravičenec v tekočem letu uveljavlja plačilo za ekološko pridelavo semenskega materiala kmetijskih rastlin, na isti površini hkrati ne more uveljavljati plačila za ekološko pridelavo poljščin, krmnih rastlin in vrtnin.

Višina podpore

Preglednica 3: Višine podpor za ukrep EK

Višine podpor na ha oziroma na čebeljo družino		2015-2020	
		Ohranitev (EK)	Preusmeritev (PEK)
		evrov/ha	evrov/ha
njive-poljščine (raba: 1100, 1161)		326,18	377,82
vrtnine na prostem	(raba: 1100, 1161, 1180, 1170)	600,00	600,00
vrtnine v zavarovanih prostorih	(raba: 1190, 1192)	600,00	600,00
oljčniki z gostoto najmanj 150 dreves/ha, nasadi sadovnjakov z gostoto najmanj 100 dreves/ha pri orehu in kostanju ter najmanj 200 dreves/ha pri nasadih z ostalimi sadnimi vrstami in nasadih z mešanimi sadnimi vrstami	(raba: 1221)	676,60	900,00
travniški visokodebelni sadovnjaki z gostoto 50-200 dreves/ha	(raba: 1222)	189,33	291,33
vinogradi	(raba: 1211, 1221, 1222, 1240)	692,74	900,00
hmeljišča	(raba: 1160)	900,00	900,00
drevesnice	(raba: 1180, 1212, 1161)	900,00	900,00
trajno travinje - plačilo pri povprečni obtežbi 0,5 GVŽ/ha	(raba: 1300, 1320)	155,57	311,86
pridelava semenskega materiala kmetijskih rastlin:			
poljščine	(raba: 1100)	600,00	800,00
krmne rastline	(raba: 1100)	600,00	800,00
vrtnine	(raba: 1100, 1190)	600,00	800,00
čebelarjenje	podpora na čebeljo družino	22,31	

Kombinacije z drugimi ukrepi

Ekološki kmetje bodo v okviru PRP 2014–2020 lahko kombinirali tudi z ukrepi:

- KOPOP (možne kombinacije objavljene na spletni straneh MKGP in ARSKTRP),
- OMD,
- dobrobit živali,
- sheme kakovosti – na novo vključeni v kontrolo,
- skupine in organizacije proizvajalcev – na novo priznani kot SP,
- usposabljanje in svetovanje,
- naložbe v osnovna sredstva,
- razvoj kmetij in podjetij,
- sodelovanje.

Primer 1: Plačilo za preusmeritev v prakse in metode ekološkega kmetovanja

Kmetija ima 22,2 ha skupnih kmetijskih površin in 11 živali oz. 8,11 GVŽ

Površine:

- trajno travinje: 20,6 ha; plačilo za trajno travinje pri obtežbi 0,5 GVŽ/ha trajnega travinja
- TDM: 0,1 ha
- trava na njivi: 0,7 ha
- krompir: 0,1 ha
- lucerna: 0,5 ha
- zelenjava: 0,2 ha

Površine skupaj: 22,2 ha

Živali:

- teleta do 6 mesecev: 1 X 0,15= 0,15 GVŽ

- mlado govedo od enega do dveh let: $1 \times 0,6 = 0,6$ GVŽ
- govedo nad dve leti: $7 \times 1 = 7$ GVŽ
- mladi prašiči od 30 do 150 kg: $2 \times 0,18 = 0,36$ GVŽ

Travojede živali skupaj: 7,75 GVŽ

Plačilo znaša 5.482,77 evrov:

- njive- poljščine skupaj: $1,4 \text{ ha} \times 377,828 \text{ evrov/ha} = 528,94$ evrov
- vrtnine na prostem: $0,2 \text{ ha} \times 600 \text{ evrov/ha} = 120$ evrov
- trajno travinje: $20,6 \text{ ha}$ in $7,75$ GVŽ (travojede živali) = $0,38$ GVŽ/ha trajnega travinja
Za zagotovitev obtežbe $0,5$ GVŽ/ha trajnega travinja je upravičeno $15,5$ ha trajnega travinja \times $311,86$ evrov/ha = $4.833,83$ evrov

Primer 2: Plačilo za ohranitev praks in metod ekološkega kmetovanja

Kmetija ima $22,2$ ha skupnih kmetijskih površin in 11 živali oz. $8,11$ GVŽ

Površine:

- trajno travinje: $20,6$ ha; plačilo za trajno travinje pri obtežbi $0,5$ GVŽ/ha trajnega travinja
- TDM: $0,1$ ha; trava na njivi: $0,7$ ha
- krompir: $0,1$ ha
- lucerna: $0,5$ ha
- zelenjava: $0,2$ ha

Površine skupaj: $22,2$ ha

Živali:

- teleta do 6 mesecev: $1 \times 0,15 = 0,15$ GVŽ
- mlado govedo od enega do dveh let: $1 \times 0,6 = 0,6$ GVŽ
- govedo nad dve leti: $7 \times 1 = 7$ GVŽ
- mladi prašiči od 30 do 150 kg: $2 \times 0,18 = 0,36$ GVŽ

Travojede živali skupaj: $7,75$ GVŽ

Plačilo znaša 2.987,99 evrov:

- njive- poljščine skupaj: $1,4 \text{ ha} \times 326,18 \text{ evrov/ha} = 456,65$ evrov
- vrtnine na prostem: $0,2 \text{ ha} \times 600 \text{ evrov/ha} = 120$ evrov
- trajno travinje: $20,6 \text{ ha}$ in $7,75$ GVŽ (travojede živali) = $0,38$ GVŽ/ha trajnega travinja
Za zagotovitev obtežbe $0,5$ GVŽ/ha trajnega travinja je upravičeno $15,5$ ha trajnega travinja \times $155,57$ evrov/ha = $2.411,33$ evrov

Primer 3: Plačilo za kombinacijo ukrepa EK z operacijo Travišni habitati (HAB) v okviru ukrepa KOPOP

Kmetija je ekološka; ima 48 ha trajnega travinja in od tega 18 ha v območju HAB. Na teh 18 hektarjih kombinira naslednje zahteve: EK + HAB (20 % v HAB).

Kmetija se vključi v:

- EK trajno travinje z 48 ha
- obvezni zahtevi HAB_KOS z $3,6$ ha (najmanj 20 %) in HAB_ORGG z $3,6$ ha (najmanj 20 %)

Plačilo znaša 7.649,52 evrov:

- EK trajno travinje (plačilo za ohranitev praks in metod ekološkega kmetovanja) = $7.467,36$ evrov (= $155,57$ evrov/ha \times 48 ha)
- HAB_KOS = 90 evrov (= 25 evrov/ha \times $3,6$ ha)
- HAB_ORGG = $92,16$ evrov (= $25,60$ evrov/ha \times $3,6$ ha)

Če je kmetija na posebej določenih območjih pa plačilo znaša 7.927,08 evrov:

- EK trajno travinje (plačilo za ohranitev praks in metod ekološkega kmetovanja) = $7.467,36$ evrov (= $155,57$ evrov/ha \times 48 ha)
- HAB_KOS = $367,56$ evrov (= $102,10$ evrov/ha \times $3,6$ ha)
- HAB_ORGG = $92,16$ evrov (= $25,60$ evrov/ha \times $3,6$ ha)

Če pa se ista kmetija vključi le v:

- obvezni zahtevi HAB_KOS z 3,6 ha in HAB_ORGG z 3,6 ha

Plačilo znaša 659,16 evrov:

- HAB_KOS = 567 evrov (= 157,50 evrov/ha x 3,6ha)
- HAB_ORGG = 92,16 evrov (= 25,60 evrov/ha x 3,6 ha)

oz. če je kmetija na posebej določenih območjih plačilo znaša 949,68 evrov:

- HAB_KOS = 857,52 evrov (= 238,20 evrov/ha x 3,6 ha)
- HAB_ORGG = 92,16 evrov (= 25,60 evrov/ha x 3,6 ha)

5.3. PLAČILA OBMOČJEM Z NARAVNIMI ALI DRUGIMI POSEBNIMI OMEJITVAMI

Namen ukrepa

Namen ukrepa OMD je izravnava stroškov pridelave zaradi težjih pridelovalnih razmer in zagotavljanje primerne obdelanosti kmetijskih površin na območjih z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami.

Novosti

Ukrep OMD se v okviru novega PRP 2014-2020 tudi v letu 2016 izvaja v skoraj nespremenjeni obliki torej tak kot smo ga poznali do sedaj. Območja na katerih se lahko uveljavlja ukrep bodo ostala nespremenjena vsaj do leta 2018, ko naj bi bila izpeljana reforma OMD, ki se prvenstveno nanaša na t.i. »druga OMD«.

Upravičenci

Upravičenci so KMG, ki se obvežejo, da bodo na OMD opravljali svojo kmetijsko dejavnost v času trajanja obveznosti. Ukrep OMD je enoleten.

Posamezen upravičenec lahko vloži zbirno vlogo le za eno kmetijsko gospodarstvo. V primeru, ko je upravičenec agrarna skupnost, ki je nosilec več KMG - planin oziroma KMG - skupnih pašnikov, vloži zbirno vlogo ločeno za vsako posamezno kmetijsko gospodarstvo. Zbirne vloge istega nosilca se v nadaljnji obdelavi obravnavajo kot ena zbirna vloga.

Tudi v primeru, ko je upravičenec nosilec enega kmetijskega gospodarstva in KMG - planine, ki je v njegovi lasti ali lasti članov kmetije ali ima za celotno planino pravico uporabe zemljišč, vloži zbirno vlogo ločeno za kmetijsko gospodarstvo in ločeno za KMG - planino. V nadaljnji obdelavi se zbirne vloge istega upravičenca obravnavajo kot ena zbirna vloga.

Pogoji in zahteve

Za vstop v ukrep OMD mora KMG imeti najmanj 1 ha kmetijskih površin v OMD. Najmanjša velikost površine kmetijskega zemljišča je lahko 0,01 ha.

Za ukrep OMD veljajo naslednji pogoji:

- KMG mora biti vpisano v RKG,
- nosilec KMG mora biti »aktiven kmet«,
- plačilo za ukrep OMD je mogoče pridobiti, če skupna kmetijska površina na KMG, ki je vključena v ukrep OMD, ni manjša od 1 ha,
- plačila ni mogoče pridobiti za GERK s šifro rabe 1610 .

Višina podpore

Do plačil za ukrep OMD so upravičene vse kmetijske površine na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (OMD).

Višina plačila za ukrep OMD se določi tako, da se sešteje fiksni in variabilni del plačila za ukrep OMD.

Fiksni del plačila za ukrep OMD se določi glede na podatke elaborata »Območja z omejenimi naravnimi dejavniki za kmetijstvo v Republiki Sloveniji« po stanju na dan 15. februar 2003, tako da vrednost fiksnega dela plačila za ukrep OMD na ha kmetijskih površin znaša za:

- gorsko višinska KMG: 107,50 evra/ha letno,
- KMG planine: 107,50 evra/ha letno,
- gričevnato hribovita KMG: 66,20 evra/ha letno,
- kraška KMG: 93,20 evra/ha letno,
- strma KMG: 80,50 evra/ha letno,
- različne neugodne pogoje (druga KMG): 32,30 evra/ha letno,
- osnovna KMG (KMG, ki v elaborat niso vključena, njihova zemljišča pa so na seznamu območij z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost): 12,80 evra/ha letno.

Variabilni del plačila za ukrep OMD se izračuna kot 0,45 odstotni delež zmnožka števila točk, ki so pripisana posameznemu KMG na podlagi registra kmetijskih gospodarstev v OMD in vrednosti točke.

Vrednost točke v skladu s PRP 2014-2020 znaša 0,40 evra.

Plačilo za ukrep OMD se določi po naslednji formuli:

OMD plačilo v evrih/ha na leto = fiksni del + (število točk KMG x vrednost točke x 0,45).

Ne glede na izračunano plačilo lahko znaša plačilo za ukrep OMD za gorska območja največ 450 evrov/ha, za ostala OMD pa največ 250 evrov/ha.

Minimalno plačilo za ukrep OMD ne more biti manjše od 25 evrov/ha. Če je izračunano plačilo < 25 evrov, se plačilo ne dodeli.

Če na KMG obseg kmetijskih površin, vključenih v ukrep OMD, presega 70 ha, se znesek OMD plačil zniža (degresija), in sicer za površine:

- do 70,00 ha je plačilo 100-odstotno;
- od 70,01 do 80,00 ha je plačilo 85-odstotno;
- od 80,01 do 90,00 ha je plačilo 70-odstotno;
- od 90,01 do 100,00 ha je plačilo 55-odstotno;
- nad 100,01 ha je plačilo 40-odstotno.

Primer

Primer izračuna plačila za ukrep OMD ob upoštevanju degresije. Predpostavke:

Površina KMG: 248,6 ha;

KMG spada v **Gorsko Višinsko (OND)**;

KMG ima 175 točk;

Izračun plačila: Fiksni + variabilni del = 107,50 evrov + (175 × 0,45 × 0,40€) = 107,50 + 31,5=139 evrov/ha

Ker površina, ki je upravičena za OMD plačilo presega 70 ha, se izvede degresija, na sledeč način:

do 70 ha	(100 % plačilo)	70,0 ha × 139 evrov × 1,00 = 9.730,0 evrov
70,01 - 80 ha	(85 % plačilo)	10,0 ha × 139 evrov × 0,85 = 1.181,5 evrov
80,01 - 90 ha	(70 % plačilo)	10,0 ha × 139 evrov × 0,70 = 973,0 evrov
90,01 - 100 ha	(55 % plačilo)	10,0 ha × 139 evrov × 0,55 = 764,5 evrov
100,01 in več	(40 % plačilo)	148,6 ha × 139 evrov × 0,40 = 8.262,1 evrov

Skupaj plačilo znašaj: 20.911,1 evrov

Kombinacije z drugimi ukrepi

Plačila za ukrep OMD je mogoče kombinirati z vsemi drugimi plačili iz PRP in I. stebra.

5.4. DOBROBIT ŽIVALI

Ukrep DŽ se v letu 2016 izvaja v dveh operacijah, in sicer za prašiče (v nadaljnjem besedilu: ukrep DŽ – prašiči) in za govedo (v nadaljnjem besedilu: ukrep DŽ – govedo).

Namen ukrepa

Namen ukrepa DŽ je spodbujanje KMG k izvajanju zahtev dobrobiti živali, ki presegajo zahteve ravnanja prikazane v predpisu, ki ureja navzkrižno skladnost, ter druge predpisane zahteve s področja dobrobiti in zaščite živali.

Upravičenci

Upravičenci do plačil iz ukrepa DŽ so nosilci KMG, ki so aktivni kmetje, se prostovoljno vključijo v ukrep DŽ in izpolnjujejo predpisane pogoje.

Vlaganje zahtevkov

Zahtevok za ukrep DŽ se vloži ločeno za prašiče in za govedo ter je sestavni del zbirne vloge. Vloži se v okviru zbirne vloge za prašiče na obrazcu Zahtevok za ukrep dobrobit živali – prašiči in za govedo na obrazcu Zahtevok za ukrep dobrobit živali – govedo

Usposabljanje

Nosilec KMG, vsaj en član kmetije ali oseba, ki je na zadevnem KMG zaposlena, mora predvidoma od začetka septembra pa do 15. decembra 2016, opraviti štiriurno usposabljanje iz vsebin s področja dobrobiti živali.

5.4.1. Ukrep DŽ – prašiči

Vstopni pogoji

Nosilec KMG mora imeti za KMG **izdelan program dobrobiti živali (DŽ)** in podatke iz tega programa vnesene v Centralni register prašičev (CRPš) **najpozneje en dan pred začetkom trajanja obveznosti.**

Program DŽ je dokument, ki ga izdelata **zootehnik in veterinar** (izvajalci svetovanj) skupaj z nosilcem KMG in obsega **popis stanja** na gospodarstvu:

- popis osnovnih podatkov o objektih,
- popis osnovnih podatkov o čredi,
- pregled zdravstvenega stanja črede in reprodukcijskih lastnosti plemenske črede ter
- pregled tehnologije reje oziroma načina upravljanja s posameznimi kategorijami prašičev.

Obsega pa tudi **svetovanje** glede ustreznih **ukrepov za izboljšanje stanja** in **svetovanje glede možnosti vključitve v ukrep DŽ - prašiči.**

Če v okviru kmetijskega gospodarstva obstaja več gospodarstev (več lokacij, kjer se redijo prašiči), ki imajo lastno G-MID številko, mora biti program DŽ izdelan za vsako posamezno gospodarstvo, za katero nosilec KMG uveljavlja ukrep DŽ - prašiči.

Nosilci KMG, ki boste v letu 2016 na novo vstopili v ukrep, morate imeti izdelan celoten program DŽ in vnesen v CRPš najpozneje do vključno 31. 12. 2015, saj obveznost v letu 2016 traja od 1. januarja 2016 do 31. decembra 2016.

Nosilec KMG, ki imate že izdelan program DŽ za leto 2015, ni treba v celoti izdelati novega programa DŽ za leto 2016. V tem primeru morate imeti izveden le pregled gospodarstva ali izdelano posodobitev programa DŽ, in sicer:

- če v letu 2016 v primerjavi s programom DŽ iz leta 2015 na gospodarstvu ni sprememb, je vstopni pogoj glede programa DŽ izpolnjen, če je izveden pregled gospodarstva in so v CRPš za leto 2016 vneseni enaki podatki kot za leto 2015;
- če so v letu 2016 v primerjavi s programom DŽ iz leta 2015 na gospodarstvu narejene določene spremembe, je vstopni pogoj glede programa DŽ izpolnjen, če je izdelana posodobitev programa DŽ in so podatki iz posodobljenega programa DŽ vneseni v CRPš.

Pregled gospodarstva obsega pregled vseh parametrov, ki se nanašajo na živali (stanje živali na dan pregleda, krmljenje, zdravstveno stanje živali), pregled izpolnjevanja zahtev, ki jih je zadevno gospodarstvo uveljavljalo že v letu 2015 in jih bo uveljavljalo tudi v letu 2016 ter vnos podatkov v CRPš.

Posodobitev programov DŽ pa obsega pregled vseh parametrov, ki se nanašajo na živali (stanje živali na dan pregleda, krmljenje, zdravstveno stanje živali), pregled izpolnjevanja zahtev, ki jih je zadevno gospodarstvo uveljavljalo v letu 2015 in jih bo uveljavljalo tudi v letu 2016, pregled izpolnjevanja zahtev iz spodaj navedenega nabora, ki jih gospodarstvo izpolnjuje in za katere bo uveljavljalo podporo iz ukrepa dobrobit živali v letu 2016 ter vnos podatkov v CRPš.

Glede na to, da je za leto 2016 vstopni prag glede števila prašičev nižji kot je bil za leto 2015 (20 ali več plemenskih svinj in mladice oziroma 100 ali več prašičev pitancev) se v primeru, ko je bil na gospodarstvu program DŽ izdelan že v letu 2015 za eno kategorijo (ki je številčno ustrezala takratnemu veljavnemu vstopnemu pragu), šteje kot posodobitev programa, če se v program vključi še druga kategorija, ki izpolnjuje nižji vstopni prag glede števila živali za leto 2016. Če je bil torej na gospodarstvu v letu 2015 na primer izdelan program za 150 pitancev, za katere je nosilec KMG lahko uveljavljal plačila za ukrep DŽ, poleg tega pa je bilo na gospodarstvu še 15 plemenskih svinj, ki do plačil niso bile upravičene, bo nosilec KMG v letu 2016 lahko uveljavljal plačila za ukrep DŽ – prašiči za obe kategoriji, programa DŽ pa ni potrebno izdelati posebej še za plemenske svinje ampak se izdelata le en program DŽ, ki vključuje vse kategorije in se šteje kot posodobitev programa DŽ.

Za gospodarstva, na katerih je bil program DŽ izdelan že v letu 2015, morata biti pregled gospodarstva in vnos podatkov v CRPš ter posodobitev programa DŽ in vnos podatkov v CRPš izdelana najpozneje do 26. februarja 2016.

Poleg programa DŽ mora nosilec KMG na dan izdelave programa DŽ na KMG oz. na posameznem gospodarstvu, če je znotraj KMG več gospodarstev, za katere bo uveljavljal ukrep DŽ-prašiči, rediti:

- **10 ali več plemenskih svinj oziroma plemenskih mladice**, če bo uveljavljal zahteve, ki se nanašajo na plemenske mladice, plemenske svinje ali tekače, oziroma
- **50 ali več tekačev**, če bo uveljavljal zahteve, ki se nanašajo na tekače, in vstopni pogoj iz prejšnje alineje ne bo izpolnjen, oziroma
- **50 ali več prašičev pitancev**, če bo uveljavljal zahteve, ki se nanašajo na prašiče pitance.

Nabor zahtev

Poleg vstopnih pogojev in usposabljanja mora nosilec KMG za pridobitev plačil za ukrep DŽ - prašiči izbrati in izpolnjevati vsaj še eno zahtevo iz spodnjega nabora zahtev:

1. za plemenske svinje in mladice:
 - zahtevo za skupinsko rejo z izpustom,
 - zahtevo za 10 % večjo neovirano talno površino na žival v skupinskih boksih od predpisane,

- zahtevo za dodatno ponudbo voluminozne krme ali krme z visokim deležem vlaknine,
2. za plemenske svinje zahtevo za toplotno ugodje plemenskih svinj in pujskov,
 3. za tekače zahtevo za 10 % večjo neovirano talno površino na žival v skupinskih boksih od predpisane,
 4. za pitance:
 - zahtevo za 10 % večjo neovirano talno površino na žival v skupinskih boksih od predpisane,
 - zahtevo za skupinsko rejo z izpustom.

Nosilec KMG mora na celotnem gospodarstvu izvajati izbrano zahtevo pri vseh prašičih posamezne kategorije, na katero se izbrana zahteva nanaša.

Trajanje obveznosti za izvajanje ukrepa DŽ - prašiči

Nosilec KMG mora izpolnjevati obveznosti iz ukrepa DŽ – prašiči od 1. januarja 2016 do 31. decembra 2016.

Višina podpore

Višina plačila za izvajanje posamezne zahteve ukrepa DŽ - prašiči letno znaša:

1. za plemenske svinje in mladice:
 - zahteva za skupinsko rejo z izpustom: 61,77 evrov/GVŽ,
 - zahteva za 10 % večjo neovirano talno površino na žival v skupinskih boksih glede na površino določeno s predpisom, ki ureja zaščito rejnih živali: 129,62 evrov/GVŽ,
 - zahteva za dodatno ponudbo voluminozne krme ali krme z visokim deležem vlaknine: 48,30 evrov/GVŽ;
2. za plemenske svinje zahteva za toplotno ugodje plemenskih svinj in sesnih pujskov 25,64 evrov/GVŽ;
3. za tekače zahteva za 10 % večjo neovirano talno površino na žival v skupinskih boksih glede na površino določeno s predpisom, ki ureja zaščito rejnih živali 36,70 evrov/GVŽ;
4. za pitance:
 - zahteva za 10 % večjo neovirano talno površino na žival v skupinskih boksih glede na površino določeno s predpisom, ki ureja zaščito rejnih živali: 36,70 evrov/GVŽ,
 - zahteva za skupinsko rejo z izpustom: 33,83 evrov/GVŽ.

Sporočanje staleža

Nosilci KMG morajo v koledarskem letu trajanja obveznosti stalež prašičev v CRPš sporočiti **za vsak prvi dan v mesecu najpozneje do sedmega dne v tekočem mesecu**. Če je v okviru KMG več gospodarstev (več lokacij, kjer se redijo prašiči), in ima vsaka od teh lokacij svojo G-MID številko, potem morajo biti podatki o številu prašičev sporočeni za vsako gospodarstvo (za vsak G-MID) ne glede na to ali nosilec KMG za to gospodarstvo uveljavlja ukrep DŽ ali ne. Stalež je treba sporočiti za naslednje kategorije prašičev: prašiče tekače, prašiče pitance, plemenske svinje in plemenske mladice.

Sporočanje staleža prašičev mora biti redno, saj so sporočeni podatki o številu prašičev kasneje podlaga za izračun izplačila za ukrep DŽ. Tudi v primeru, ko se zgodi, da na prvi dan v mesecu na gospodarstvu ni prašičev (na primer pri sistemu reje »all in all out«), je treba v CRPš sporočiti stanje nič (0). Če nosilec KMG staleža prašičev v CRPš ne sporoči, se mu plačilo za ukrep DŽ ustrezno zniža. Če staleža ne sporočili enkrat, se mu plačilo za celotni ukrep DŽ zniža za 15 %, če se to ponovi, se plačilo zniža za 30 %, če pa staleža ne sporoči trikrat ali več, se plačilo za celotni ukrep zavrne.

Podatke o staležu prašičev morajo nosilci KMG v CRPš vnesti neposredno v elektronski obliki. To lahko v njihovem imenu naredi tudi druga pooblaščenca oseba. Ker je rok za sporočanje razmeroma kratek, priporočamo, da si nosilci KMG uredijo elektronski dostop do CRPš. Dostop do

CRPš preko portala Volos je za rejce brezplačen, pridobijo pa ga lahko z izpolnitvijo vloge, ki je objavljena na spletni strani Uprave za varno hrano veterinarstvo in varstvo rastlin:

http://www.uvhvvr.gov.si/fileadmin/uvhvvr.gov.si/pageuploads/REGISTRI_IN_OBRAZCI/Identifikacija_in_registracija_zivali/2013/obrazci/dostop_VOLOS_imetniki.pdf

5.4.2. Ukrep DŽ – govedo

Vstopni pogoji

Nosilec KMG mora na dan vnosa zahtevka za ukrep DŽ – govedo rediti najmanj takšno število govedi, ki jih bo pasel, kot ustreza 2 GVŽ govedi.

Zahteva – paša

Paša goveda se lahko izvaja na kmetijskih površinah zadevnega kmetijskega gospodarstva, na kmetijskem gospodarstvu planina ali kmetijskem gospodarstvu skupni pašnik

Pri izvajanju paše morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

- govedo se mora pasti neprekinjeno najmanj 120 dni v času od 1. aprila 2016 do 15. novembra 2016,
- govedo lahko prenočuje v hlevu, krave molznice pa se morajo dnevno pasti vsaj v času med jutranjo in večerno molžo,
- zatiranje notranjih zajedavcev mora biti izvedeno na podlagi predhodne koprološke analize,
- voditi je treba dnevnik paše.

Pri izvajanju paše je treba tudi upoštevati, da je paša na določenih ekološko pomembnih območjih, ki so navedena v prilogi uredbe o ukrepu DŽ, časovno omejena ali prepovedana. Na GERK-u ali delu GERK-a, ki leži znotraj določenega območja je treba izvajati pašo v skladu z naravovarstvenim režimom glede izvajanja paše na tem območju.

Plačilo se dodeli za naslednje kategorije govedi:

- teleta do šest mesecev,
- mlado govedo od šest mesecev do enega leta,
- mlado govedo od enega do dveh let,
- govedo nad dve leti.

Višina podpore

Višina plačila za izvajanje ukrepa DŽ – govedo letno znaša 53,40 eurov/GVŽ.

6. NAVZKRIŽNA SKLADNOST

6.1. Sistem navzkrižne skladnosti v obdobju 2015–2020

Navzkrižno skladnost predstavljajo pravila o navzkrižni skladnosti, ki so sestavljena iz predpisanih zahtev ravnanja na podlagi prava Unije in standardov za ohranjanje dobrega kmetijskega in okoljskega stanja zemljišč, določenih na nacionalni ravni, kot je navedeno v Prilogi II (93. člen Uredbe (EU) št. 1306/2013), in sicer na naslednjih področjih:

- - okolje, podnebne spremembe in dobro kmetijsko stanje zemljišč
- - javno zdravje, zdravje živali in rastlin
- - dobrobit živali.

Pravila o navzkrižni skladnosti so na nacionalni ravni opredeljena z Uredbo o navzkrižni skladnosti, ki povzema že sprejete pravne akte v slovenski zakonodaji, ki jih morajo zavezanci iz te uredbe

spoštovati in izpolnjevati. Za namene uredbe se šteje izpolnjevanje zahtev, določenih v Prilogi 1, ki je sestavni del uredbe o navzkrižni skladnosti.

Zavezanci za izpolnjevanje zahtev navzkrižne skladnosti so tisti, ki:

- uveljavljajo neposredna plačila:
 - shema osnovnega plačila (zahtevke za izplačilo plačilnih pravic),
 - shema zelene komponente,
 - vlagatelji zahtevkov proizvodno vezane podpore (mleko v gorsko višinskih območjih, reja govedí, pridelavo vrtnin, pridelavo strnih žit in pridelavo beljakovinskih rastlin);
- uveljavljajo plačila za ukrepe OMD, KOPOP, EK in DŽ;
- so prejemniki podpor za:
 - prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov v obdobju treh let po prejemu podpore;

Razvrstitev PZR in DKOS po področjih:

- **okolje, podnebne spremembe, dobro kmetijsko in okoljsko stanje zemljišč**
 - Voda (1 PZR, 3 DKOS);
 - Prst in zaloga ogljika (3 DKOS);
 - Biotska raznovrstnost (1 PZR);
 - Krajina, minimalna raven vzdrževanja (1 DKOS);
- **javno zdravje, zdravje živali in rastlin**
 - Varnost hrane (2 PZR);
 - I&R živali (3 PZR);
 - Bolezni živali (1 PZR);
 - FFS (1 PZR);
- **dobrobit živali**
 - dobrobit živali (3 PZR).

Bistvene spremembe Uredbe o navzkrižni skladnosti v letu 2016 so:

- uveljavitev nove Nitratne direktive
- sprememba pogojev za odpravo malih kršitev v okviru sistema zgodnjega opozarjanja
- zaostritev stopenj kršitev za označitev živali v PZR 6_ Identifikacija in registracija prašičev (zahteva 72 »Označitev živali«), PZR 7_ Identifikacija in registracija goveda (zahteva 75 »Označitev živali« in zahteva 76 »Nepopolna označitev živali«) in PZR 8_ Identifikacija in registracija drobnice (zahteva 8 »Označitev živali«)
- dodana nova zahteva pri PZR 8_ Identifikacija in registracija drobnice (zahteva 82 »Nepopolna označitev živali«)
- na področju Dobrobiti živali več zahtev dopoljenih/spremenjenih oziroma razdeljenih (uskladitev z EU določili).

6.2. Vrednotenje kršitev in izračun znižanj

Končna upravna kazen v primeru kršitve zahtev navzkrižne skladnosti pomeni znižanje izplačil vseh ukrepov kmetijske politike, za katere je zavezanec vložil zahtevke za izplačilo, za določen odstotek. Za kršitev se šteje, da je ugotovljena, če je ugotovljena pri kakršnikoli kontroli, izvedeni v skladu z Uredbama Komisije (ES) št. 640/2014 in 809/2014, ali potem, ko je bila ARSKTRP nanjo opozorjena na kakršenkoli način, bodisi na podlagi kontrol upravičenosti bodisi s strani pristojnih inšpekcijskih služb.

V prvem koraku določitve končne upravne kazni se vzame največji odstotek znižanj znotraj PZR, nato se vzame največji odstotek znižanj znotraj posameznih področij (izmed vseh PZR, v katerih so ugotovljene kršitve), ki jih nato med področji seštejemo in pri tem upoštevamo ali gre morda za nenamerno kršitev ali ponavljajoče kršitve.

V primeru ponavljajočih kršitev se te obravnavajo individualno in sicer ločeno za enkrat, dvakrat ali trikrat ponavljajoče se kršitve ter ločeno za namerne kršitve.

Za enkrat ponavljajočo kršitev se določi upravno kazen na podlagi % znižanja plačil, pri čemer se % pomnoži s faktorjem 3. Torej, če je kršitev:

- • 1 %, je sankcija 3 %;
- • 3 %, je sankcija 9 %;
- • 5 %, je sankcija 15 %.

6.3. Vrste kršitev (neskladnosti) glede na oceno pomembnosti neskladnosti

Sistem zgodnjega opozarjanja - male kršitve

Preko sistema zgodnjega opozarjanja se obravnavajo kršitve, ki bistveno ne vplivajo na okolje in zdravje ljudi, živali ali rastlin in zaradi njih niso oziroma ne bodo nastale škodljive posledice ter se dajo odpraviti v času pregleda na kraju samem ali v razumnem roku. V prilogi uredbe o navzkrižni skladnosti so kršitve, ki so lahko predmet sistema zgodnjega opozarjanja označene s kratico (MK) pred besedilom zahteve. Kršitve iz sistema zgodnjega opozarjanja so lahko ugotovljene ob pregledu na kraju samem ali upravnem pregledu agencije.

Upravno ugotovljena kršitev iz sistema zgodnjega opozarjanja se lahko pojavi pri zahtevi:

- nepravočasnosti označitve in priglasitve označitve ter premikov govedi (zamujen rok do 14 dni);
- nepravočasnosti označitve in priglasitve označitve ter premikov prašičev (zamujen rok do 14 dni);
- nepravočasnosti označitve in priglasitve označitve ter premikov drobnice (zamujen rok do 14 dni).

Odprava teh kršitev iz sistema zgodnjega opozarjanja se ugotavlja z upravnimi pregledi podatkov v CRG, CRD in CRPš.

Neskladnosti iz sistema zgodnjega opozarjanja (male kršitve), ki so ugotovljene pri pregledu na kraju samem, se navedejo v poročilo o kontroli na kraju samem. Če mala kršitev ni odpravljena na kraju samem, mora zavezanec malo kršitev odpraviti in pisno na ARSKTRP poslati dokazila (izjave upravičenca, kopije listin, fotografije,...) o odpravi male kršitve v roku 15 dni od datuma, ko je bil s poročilom o kontroli obveščen o neskladnosti oz. 30 dni, če je mala kršitev ugotovljena na področju nepravočasnosti označitve in priglasitve označitve ter premikov drobnice ali na področju nepravočasnosti označitve in priglasitve označitve ter premikov govedi.. Če v tem roku mala kršitev ni bila ustrezno odpravljena oziroma zavezanec ni poslal dokazov o odpravi male kršitve, se šteje, da mala kršitev ni odpravljena in se taka kršitev šteje kot navadna kršitev, za katero se uporabijo ustrezna znižanja plačil.

POZOR!!! Neskladnost iz sistema zgodnjega opozarjanja zaradi nepopolne označitve goveda oziroma ovc ali koz je odpravljena, kadar se živali pravilno označijo. Kot dokazila o odpravi male kršitve zaradi nepopolne označitve živali se štejejo kopije listin, izjave upravičenca, fotografije pravilno označenih živali in druga dokazila, iz katerih je razvidno, da je mala kršitev odpravljena. Če upravičenec nepopolno označene ovce oziroma koze preštevilči, mora poleg fotografije pravilno označene živali priložiti tudi fotokopijo registra drobnice na gospodarstvu, iz katere je razvidno s katerimi ušesnimi številkami so bile zadevne živali preštevilčene.

- **KRŠITVE IZ MALOMARNOSTI** (so t.i. »navadne kršitve«);

Kadar je na kmetijskem gospodarstvu v času kontrolnega pregleda na kraju samem ugotovljena neskladnost pravil o navzkrižni skladnosti, se pri zahtevah, kjer je ugotovljena kršitev, opredeli stopnja kršitve (**LAŽJA, SREDNJA in TEŽJA**) glede na obseg, resnost in stalnost ugotovljene neskladnosti.

- NAMERNE KRŠITVE

Na splošno se šteje, da gre za namerno kršitev, ko nosilec zavestno krši predpisano zahtevo, z razumevanjem in zavedajoč se posledic.

6.4. Razno

Podrobnejše informacije o posameznih predpisanih zahtevah ravnanja in standardih ter o navzkrižni skladnosti nasploh lahko zavezanci dobijo pri JSKS in v Priručniku za izvajanje zahtev navzkrižne skladnosti.

Z reformo SKP se je na področju neposrednih plačil **uvedla shema malega kmeta**. Upravičenci do neposrednih plačil, ki se odločijo za udeležbo v tej shemi, so izvzeti iz preverjanja in sankcioniranja morebitnih kršitev iz navzkrižne skladnosti. Vendar je ob tem potrebno vedeti, da če ta isti kmet sodeluje pri operacijah KOPOP ali v ukrepu OMD, bo deležen kontrol iz naslova navzkrižne skladnosti in morebitne kršitve se bodo upoštevale pri izplačilih KOPOP in OMD, pri izplačilih neposrednih plačil (zaradi sodelovanje v shemi malega kmeta) pa ne.

Z letom 2015 se je **spremenil način izračuna letnega vnosa dušika**. Do sedaj je izračun temeljil na številu GVŽ posamezne vrste rejnih živali in letni količini dušika na GVŽ za posamezno vrsto rejnih živali. Sedaj pa izračun temelji neposredno na letni količini dušika v živinskih gnojilih, ki ga prispevajo posamezne vrste in kategorije rejnih živali.

Za posamezno KMG se letni vnos dušika na hektar kmetijskih površin izračuna tako, da se za vsako vrsto rejnih živali, število živali posamezne kategorije pomnoži z letno količino dušika v živinskih gnojilih zmnožke se sešteje in deli z ugotovljeno kmetijsko površino iz zbirne vloge.

Podatki o letnih količinah dušika v živinskih gnojilih, ki ga prispevajo posamezne vrste in kategorije rejnih živali so prikazani v preglednici Podatki o letnih količinah dušika v živinskih gnojilih, ki ga prispevajo posamezne vrste in kategorije rejnih živali, ki je objavljena na spletni strani ARSKTRP - Zbirna vloga od A do Ž:

http://www.arsktrp.gov.si/si/splosno/vstopna_stran/vsebine_na_vstopni_strani/zbirna_vloga_2016_od_a_do_z/. Podatki so pripravljene na podlagi Pravilnika o Evidenci imetnikov rejnih živali in Evidenci rejnih živali (Uradni list RS, št. 87/14) in Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13 in 22/15).

Pri kmetijskih gospodarstvih, ki v tekočem letu oddajajo ali nabavljajo živinska gnojila, se pri izračunu letnega vnosa dušika **upoštevajo** tudi podatki o količini oddanih in prejetih živinskih gnojilih iz »Obrazca za oddajo in prejem živinskih gnojil« iz predpisa, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike v letu 2016, in vsebnost dušika v teh gnojilih iz predpisa, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov:

Preglednica 4 : Vsebnost dušika v živinskih gnojilih pri posameznih vrstah rejnih živali

Vrsta rejne živali	Hlevski gnoj (v kg N/t, v oklepajih pa v kg N/m ³)	Gnojnica (v kg N/m ³)	Gnojevka (v kg N/m ³)
Govedo	4,0 (3,3)	2,0	4,0
Prašiči	4,5 (4,1)	2,5	5,0
Perutnina	18,0 (9,0) ¹	/	2,6 ²
Drobnica	5,0 (3,5)	/	/
Konji	4,3 (2,2)	/	/

¹Vrednosti se nanašajo na perutninski gnoj s 50 % sušine.

²Vrednosti se nanašajo na nerazredčeno svežo gnojevko z 10 % sušine.

Pri izračunu letnega vnosa dušika iz živinskih gnojil se za govedo upošteva povprečno število živali posameznih kategorij. Upošteva se podatke o številu goveda iz centralnega registra govedi po stanju na dan 1. februar 2016 in na štiri naključno izbrane datume, ki jih ARSKTRP določi in objavi na svoji spletni strani ne prej kakor dva tedna po njihovi določitvi. Za druge rejne živali ARSKTRP

prevzame podatke o številu živali na dan 1. februar 2016 iz evidence rejnih živali določene v predpisu, ki določa evidenco imetnikov rejnih živali in evidenco rejnih živali.

Za prašiče pitance in perutnino, ki se redijo v turnusih, se pri izračunu letnega vnosa dušika upoštevajo podatki o povprečnem številu živali v turnusu in skupno število dni vseh turnusov iz evidence rejnih živali. Pri reji v turnusih se za izračun letnega količine dušika torej upošteva število dni, ko so živali dejansko prisotne na kmetijskem gospodarstvu in .

Na primer pri pitanju prašičev (prašiči pitanci od 30 kg do 110 kg) in tehnologiji reje »all in all out«, trajanju turnusa 100 dni ter treh turnusih letno je izračun letne količine dušika v živinskih gnajlih naslednji:

Letna količina dušika (kg) =	300 dni x 11,2 kg	x povprečno število prašičev v turnusu
	365 dni	

Letni vnos dušika (kg/ha) =	letna količina dušika v kg
	površina kmetijskih zemljišč v uporabi v ha

Z letom 2016 pa so se spremenili tudi nekateri roki in pravila v PZR1: Varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov.

7. UREDITEV PODATKOV V REGISTRIH

7.1. REGISTER KMETIJSKIH GOSPODARSTEV

V RKG se vodijo podatki o nosilcu KMG, namestniku nosilca, članih kmetije, zaposlenih na kmetiji in o zemljiščih v uporabi KMG.

Nosilec je odgovoren za pravilnost prijavljenih podatkov. Spremembe podatkov v RKG (npr. sprememba nosilca, prenehanje uporabe zemljišč, sprememba vrste rabe ipd) je potrebno javiti najpozneje v 30-ih dneh od nastanka spremembe.

Vse podatke v RKG, vključno s podatki o zemljiščih, mora nosilec urediti na upravni enoti najpozneje en dan pred vnosom zbirne vloge. Neusklajeni podatki v RKG onemogočijo vnos zbirne vloge. Zaradi predvidenega povečanega obsega dela na upravnih enotah v obdobju pred in med vlaganjem zbirnih vlog nosilcem priporočamo, da se za uskladitev podatkov čim prej naročijo na upravnih enotah.

Podatki o nosilcu, namestniku nosilca, članih kmetije in zaposlenih na kmetiji

Nosilec mora imeti pravico do uporabe zemljišč KMG in je odgovoren za obveznosti, ki izhajajo iz Zakona o kmetijstvu. Šteje se, da ima nosilec pravico do uporabe zemljišč, če je lastnik ali zakupnik zemljišč oziroma ima za uporabo zemljišč pridobljeno soglasje lastnika zemljišč ali drugo pravno podlago, iz katere izhaja pravica do uporabe zemljišč.

Kot člani kmetije se v RKG vpišejo vse osebe, starejše od 15 let, ki živijo na istem stalnem prebivališču kot nosilec kmetije. Vpišejo se lahko tudi sorodniki nosilca, ki na kmetiji delajo. Člani kmetije, ki živijo na istem stalnem prebivališču kot nosilec, se v RKG vpišejo po uradni dolžnosti na podlagi podatkov centralnega registra prebivalstva. Vpis članov kmetije, ki ne živijo na istem stalnem prebivališču kot nosilec, so pa njegovi sorodniki in na kmetiji delajo, mora nosilec kmetije urediti na upravni enoti. Za vpis člana kmetije mora nosilec pridobiti soglasje tega člana kmetije. Kot člani kmetije - sorodniki se lahko poleg nosilčevega zakonca ali osebe, s katero živi nosilec v zunajzakonski skupnosti ali partnerja v registrirani istospolni skupnosti vpišejo tudi:

- nosilčevi otroci, posvojenci in vnuki,
- nosilčevi starši, posvojitelji in stari starši,
- bratje in sestre nosilca kmetije,
- nosilčeva tast, tašča, zet in snaha,
- otroci nosilčevega partnerja (pastorki) ter
- zakonec nosilčeve matere ali očeta.

Vpis namestnika nosilca je obvezen za kmetije, ki uveljavljajo ukrepe kmetijske politike. Namestnika nosilec izbere izmed poslovno popolnoma sposobnih članov kmetije. Če je nosilec edini član kmetije, namestnika nosilca ni.

Kot zaposleni na kmetiji se lahko vpišejo osebe, ki delo na kmetiji opravljajo na podlagi veljavne pogodbe o zaposlitvi, sklenjene v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih. Pogodba o zaposlitvi je lahko sklenjena z nosilcem kmetije ali s poslovno popolnoma sposobnim članom kmetije.

Podatki o zemljiščih v uporabi

Osnovna enota identifikacijskega sistema za prijavo zemljišč v RKG je blok. Blok je strnjena površina kmetijskih zemljišč, ki so v kmetijski rabi enega KMG, ne glede na vrsto dejanske rabe.

Grafična enote rabe kmetijskega gospodarstva (GERK) je strnjena površina kmetijskega zemljišča z enako vrsto dejanske rabe znotraj posameznega bloka. Nosilci KMG prijavljajo svoja zemljišča v obliki GERK-ov. Po končanem vrisu GERK-ov se vsi soležni GERK-i KMG združijo v blok. Blok postane tudi GERK, ki nima soležnih GERK-ov istega KMG in GERK z vrsto rabe 1320 - travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi.

Največja upravičena površina (NUP) GERK-a je celotna grafična površina GERK-a, razen:

a) pri GERK-ih z naslednjimi vrstami rabe, kjer je NUP enaka nič, so samostojni tudi kot bloki in niso upravičeni za ukrepe:

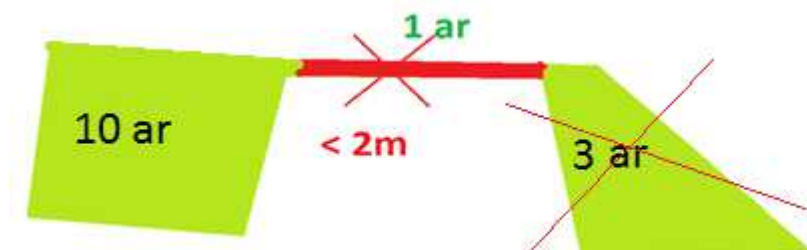
- 1181 - trajne rastline na njivskih površinah, kjer pridelava ni v tleh,
- 1191 - rastlinjaki, kjer pridelava ni v tleh in
- 1420 - plantaža gozdnega drevja;

b) pri GERK-u z vrsto rabe 1320 - travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi se NUP določi kot je navedeno v opisu te vrste rabe GERK-a v nadaljevanju;

c) pri GERK-ih z vrsto rabe 1300 - trajni travnik in 1222 - ekstenzivni sadovnjak se, kadar so le-ti manjši kot 0,15 ha in na posameznem delu ožji kot 2 m, NUP določi kot površina največjega dela, ki ostane po izločitvi vseh delov ožjih od 2 m.

Primer

Slika 1: primer izračuna NUP GERK-a pri trajnem travniku in ekstenzivnem sadovnjaku.

Grafična površina GERK-a je 14 arov.

Del GERK-a, ki je ožji kot 2 m, se izloči.

Kot NUP GERK-a se šteje površina največjega preostalega dela, torej 10 arov.

NUP bloka je vsota vseh NUP GERK-ov, ki sestavljajo blok. Pri GERK-ih z vrsto rabe 1300 - trajni travnik in 1222 - ekstenzivni sadovnjak se namesto NUP GERK-a, če tvori blok skupaj z ostalimi GERK-i, upošteva grafična površina GERK-a. Izjema je blok, ki ga sestavlja samo GERK z vrsto rabe 1300 - trajni travnik ali 1222 - ekstenzivni sadovnjak. V tem primeru je NUP bloka enaka NUP tega GERK-a.

Bloki, večji kot 0,15 ha, ki imajo na kateremkoli delu zožitev pod 2 m, se označijo kot neusklajeni.

Pri takšnih blokih bo nosilec moral popraviti vris GERK-ov oziroma podati pisno izjavo, v kateri bo opisal način rabe zožanega dela zemljišča. V izjavi mora nosilec natančno opisati, na kakšen način kosi oz. obdeluje zoženi del GERK-a (primer opombe: nosilec izjavlja, da zoženo površino kosi s koso).

Slika 2: primer bloka z zožitvijo.

Z rdečo obarvani del bloka je ožji kot 2 m.

Pravila vrisa GERK-ov v RKG

V upravičeno površino GERK-a se lahko vštejejo vetrozaščitni pasovi, drevesa v vrsti, žive meje, omejki, mejice, jarki, kamnite ograje, suhozidi, razna sušila (kozolci, ostrvi ipd.) in kolovozi, če so sestavni del tradicionalne kulturne krajine in dobre kmetijske prakse ter če njihova širina ne presega 2 m.

Iz GERK-a se kot samostojne GERK-e loči površine z drugačnimi vrstami rabe, če so večje ali enake 100 m². Strnjene površine, ki po evidenci dejanske rabe spadajo med druge kmetijske površine, gozd in ostala nekmetijska zemljišča, se izloči iz GERK-a, če so večje ali enake 100 m². Pozidana zemljišča in vode ter površine, namenjene skladiščenju hlevskega gnoja za obdobje, daljše od dveh mesecev, se iz GERK-ov izločijo, če merijo več kot 25 m².

V GERK se ne uvršča površin, na katerih se ne izvaja kmetijska dejavnost:

- zelenic okoli stavb;
- nezatravljenih ograd, v katerih se nahajajo živali;
- izpustov za živali;
- rekreacijskih površin (golf igrišč, parkov, zelenic, travnatih igrišč ipd.), razen smučišč in površin znotraj hipodromov, če so v kmetijski uporabi;
- površin letališč, letališke infrastrukture, označenih vzletnih oziroma pristajalnih stez letališč in vzletišč, čeprav so zatravljeni;
- površin, ki se v eni rastni dobi več kot 30 dni ne uporabljajo za kmetijsko pridelavo (začasni tabori, parkirišča, skladišča bal ipd.);
- površin, kjer kmetijska pridelava ni dovoljena (sanirana odlagališča nevarnih odpadkov ipd.).

Ne glede na zgoraj zapisano se vpis GERK-ov na letališčih dovoli, če se kmetijska pridelava izvaja in imajo uporabniki zemljišč za vris GERK-ov dovoljenje lastnikov zemljišč in upravljavca letališča, obvezno pa se tudi v tem primeru izloči vsa letališka infrastruktura in označene vzletne oziroma pristajalne steze.

VRSTA RABE 1320 - travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi

Vrsta rabe 1320 - travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi se lahko vriše na celotnem območju Slovenije, kjer se s travinjem prepletajo skupine grmovja, drevja, kamenja..., in onemogočajo intenzivno izrabo travinja. Takšna površina je primerna predvsem za pašo. Zunanji obod GERK-a zariše nosilec na celotnem območju uporabe zemljišča, z upoštevanjem naravnih meja (gozd, prepadi, jarki...). Površina neupravičenih značilnosti znotraj GERK-a ne sme presežati 50 % grafične površine GERK-a.

Pri vrisu GERK-a je potrebno v celoti izločiti površine, ki po evidenci dejanske rabe spadajo v vrsto dejanske rabe 3000 - pozidano in sorodno zemljišče (ceste, hiše, vode...) in 2000 - gozd. Samo na KMG-planina je ruševje lahko sestavni del GERK-a. Na KMG-planina je za travnate površine obvezen vris GERK-a z vrsto rabe 1320.

Površine z dejansko rabo 1800 se več ne štejejo kot v celoti upravičena površina, temveč so upravičene 80 %, zato vris GERK-ov z vrsto rabe 1300 - trajni travnik na teh površinah ni dovoljen in je potrebno vrisati GERK z vrsto rabe 1320. Pri GERK-ih z vrsto rabe 1320, ki so bili vrisani po uradni dolžnosti, nosilec svetujemo, da vris GERK-a prilagodijo pravilom za vris te vrste rabe GERK-a. To pomeni, da obod GERK-a spremenijo tako, da bo zajel celotno površino uporabe zemljišča.

Po vrisu GERK-a z vrsto rabe 1320 se, glede na podatke iz evidence dejanske rabe, za to površino aplikativno izračuna NUP GERK-a. Za določitev se uporabi sorazmerni sistem upravičenosti z uporabo koeficientov znižanja upravičene površine. V celoti upravičene površine so zemljišča, ki so po evidenci dejanske rabe: 1300 - trajni travnik, 1321 - barjanski travnik, 1222 - ekstenzivni sadovnjak in vse druge kmetijske rabe iz evidence dejanske rabe, če strnjena površina teh rab ne presega 100 m². Vrsta dejanske rabe 1800 - kmetijsko zemljišče poraslo z gozdnim drevjem je upravičena 80 %. Površine kot so zaraščanje, skalovje, skupine dreves in grmovja, ipd. so v celoti neupravičene. Na podlagi preseka površine GERK-a s podatki evidence dejanske rabe se izračuna razmerje med površino neupravičenih vrst dejanske rabe in grafično površino GERK-a. Na podlagi tega razmerja se določi razred s koeficientom znižanja (0, 0,05 ali 0,1) za celotno upravičeno površino GERK-a.

Kontrola z evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč

Z namenom preprečitve vključevanja neupravičenih površin v GERK-e se pri vpisu GERK-ov na upravni enoti izvaja kontrola z evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (v nadaljevanju: evidenca dejanske rabe), ki se vodi na MKGP. Podatki v evidenci dejanske rabe se zajemajo iz ortofotov (narejenih iz letalskih posnetkov), ki so hkrati tudi podlaga za vpis GERK-ov. Poleg tega se v evidenci dejanske rabe upoštevajo tudi drugi podatki, kot npr. ugotovitve iz terenskih ogledov MKGP oz. kontrolnih organov. Evidenca dejanske rabe je javno dostopna na [spletnem pregledovalniku grafičnih podatkov MKGP-RKG](#).

Pri vpisu novega GERK-a ali pri spremembi že vpisanega GERK-a se izvede presek GERK-a z evidenco dejanske rabe. Če se pri tem ugotovi, upošteva predpisano toleranco, da GERK ali del GERK-a leži na površinah, ki po evidenci dejanske rabe niso kmetijska zemljišča v uporabi, vpis GERK-a ni mogoč. V praksi to pomeni, da nosilec KMG lahko vriše GERK npr. travnik na površinah, ki so v evidenci dejanske rabe zajete kot njiva, travnik, vinograd, sadovnjak ipd., ne more pa vrisati travnika na zaraščenih površinah, gozdu, cesti, ipd.

Kadar vpis GERK-a zaradi odstopanja od evidence dejanske rabe ni mogoč, je postopek naslednji:

- upravna enota najprej preveri ali je glede na ortofoto morda prišlo do napake v evidenci dejanske rabe;
- v primeru ugotovljene napake MKGP takoj odpravi napako in s tem omogoči vpis GERK-a;
- če je evidenca dejanske rabe glede na ortofoto pravilno zajeta in stanje v naravi od zadnjega snemanja ortofotov ni bilo spremenjeno, je treba uskladiti mejo GERK-a tako, da bo ustrezala stanju v naravi;

- če je evidenca dejanske rabe glede na ortofoto pravilno zajeta, vendar je prišlo do spremembe stanja v naravi v obdobju po zadnjem snemanju ortofotov (npr. zarast, ki je še vidna na ortofotu, je bila izkrčena in je površina zdaj travnik), mora nosilec, ki bo želel vpisati GERK na takšni površini, podati in podpisati izjavo o dejanskem stanju v naravi;
- **Pozor!** Hkrati z izjavo o dejanskem stanju v naravi nosilec podpiše, da je seznanjen s pogoji za vpis GERK-a in s posledicami neresnične prijave. Na podlagi izjave nosilca o dejanskem stanju v naravi bo vris GERK-a na teh površinah mogoč takoj, takšni GERK-i pa bodo bolj pogosto izbrani za kontrolo na kraju samem.

Poudariti velja, da je, kljub kontroli z evidenco dejanske rabe, za pravilen vpis GERK-a odgovoren nosilec. Tako mora nosilec tudi v primerih, ko je iz ortofota še razvidno kmetijsko zemljišče, pa to zemljišče v naravi ni več v uporabi (npr. začasno neobdelano - nasutje materiala, skladišče bal, drv, silosi, gnojišča na kmetijskih površinah), stanje ustrezno prijaviti v RKG. Nosilec mora upravni enoti javiti tudi vse ostale spremembe, ko npr. travnik preorje in spremeni v njivo, spremeni trajni nasad, proda zemljišče, kupi novo zemljišče ipd.

POMEMBNO!

V RKG morajo biti podatki urejeni pred oddajo zbirne vloge. Za pravilno prijavo podatkov je odgovoren nosilec KMG. Nosilec mora neusklajene podatke v RKG uskladiti na upravni enoti vsaj en dan pred elektronskim izpolnjevanjem zbirne vloge, sicer vnos le-te ne bo mogoč. Vse kmetije, ki oddajajo zbirno vlogo, morajo imeti obvezno vpisan podatek o namestniku nosilca.

Nosilec lahko svoje GERK-e pregleda na [spletnem pregledovalniku grafičnih podatkov MKGP-RKG](#), kjer so poleg grafičnih podatkov o GERK-ih pod seznamom GERK-ov na voljo tudi informacije o neusklajenih podatkih v RKG. Nosilec priporočamo, da na spletnem pregledovalniku dobro pregledajo podatke o svojih zemljiščih in jih po potrebi uskladijo (izločiti je treba novogradnje in zaraščene površine, javiti spremembe rabe zemljišč, odjaviti zemljišča, ki jih ne uporabljajo več ipd.) V RKG je potrebno prijaviti vsa zemljišča v uporabi KMG, ta pa morajo biti obdelana skladno z zahtevami posamezne vrste rabe (njiva, travnik, sadovnjak...).

Pregled podatkov o zemljiščih še posebej svetujemo nosilcem KMG, ki imajo zemljišča v severozahodnem delu Slovenije. Na tem območju so bili v letu 2015 posneti novi ortofoto posnetki, zato so še posebej vidne spremembe glede rabe zemljišč v zadnjih letih.

7.2. IDENTIFIKACIJA IN REGISTRACIJA REJNIH ŽIVALI

Za področje identifikacije in registracije rejnih živali je pristojna Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Sektor za identifikacijo in registracijo ter informacijske sisteme (SIRIS).

7.2.1. Govedo

Na podlagi predpisov so do premij za govedo upravičene le živali, ki izpolnjujejo določbe Uredbe (ES) št. 1760/2000 Evropskega parlamenta in Sveta s spremembami in izvedbenih predpisov te Uredbe ter Pravilnikom o identifikaciji in registraciji govedu (Ur. l. RS, št. 16/03 in 45/08).

Označitev in registracija govedu

Govedo mora biti označeno čim prej po rojstvu oz. najpozneje do starosti 20 dni, če pa se pred to starostjo premika na drugo lokacijo, mora biti označeno pred premikom. Govedo se označuje z dvema po vsebini enakima ušesnima znamkama v vsako uho. Če se ušesna znamka izgubi, močno poškoduje ali postane nečitljiva, mora imetnik čimprej, najpozneje pa v sedmih dneh, naročiti dvojniki ušesne znamke. Identifikacijska številka na dvojniki mora biti enaka tisti na originalu.

Ob označitvi govedi, rojenih v Republiki Sloveniji, mora imetnik podatke o označitvi priglasiti v Centralni register govedi (CRG). To mora storiti najkasneje v sedmih dneh po označitvi.

Govedo, ki prihaja na območje Republike Slovenije iz držav članic EU, mora biti označeno. Tem živalim ni dovoljeno odstranjevati znamk in jih zamenjati z drugimi. Na osnovi podatkov iz originalnega potnega lista in spremljajoče dokumentacije se žival registrira v CRG. Uvoženo govedo, ki prihaja iz tretjih držav (niso članice EU), je treba preoznačiti in registrirati v CRG. Žival se registrira pod novo (slovensko) identifikacijsko številko, sporočiti pa je treba tudi staro številko živali.

Priglasitev podatkov v CRG

Imetnik mora najkasneje v sedmih dneh po dogodku (odhod, prihod, označitev) podatke priglasiti v CRG. To stori tako, da izpolnjen obrazec dostavi pooblaščen organizaciji, ki podatke vnese v CRG ali pa podatke v CRG vnese sam (velja za imetnike, ki so si pridobili elektronski dostop do spletnega portala Volos).

Potni list za govedo

SIRIS izda potni list na podlagi registracije govedi v CRG. Imetnik govedi hrani potni list na gospodarstvu, kjer se govedo nahaja. Potni list mora spremljati govedo ob vsakem premiku. Če imetnik govedi izgubi potni list, mora najpozneje v sedmih dneh od dne, ko je izgubo opazil, zaprositi za dvojnik potnega lista.

Register govedi na gospodarstvu (RGG)

Vsak imetnik govedi, z izjemo prevoznika, je dolžan voditi ažuren RGG, v katerega mora podatke vpisati najkasneje sedem dni po dogodku. RGG mora imetnik hraniti na lokaciji, kjer se govedo nahaja oz. na način, da je RGG s te lokacije praktično dostopen. Imetnik je dolžan hraniti RGG na gospodarstvu vsaj tri leta po zadnjem vpisu. Imetniki, ki so si pridobili elektronski dostop do spletnega portala Volos, si lahko natisnejo ali shranijo elektronsko verzijo RGG. V tem primeru jim ni treba voditi registra v ročni obliki.

Izpisi iz CRG

Imetniki govedi prejmejo izpis iz CRG dvakrat letno. Na izpisu so navedene vse živali, ki so na določen dan registrirane v CRG ter seznam premikov za določeno obdobje. Imetnika na morebitna neskladja v CRG opozarjajo tudi razne tabele. Izpis mora imetnik skrbno pregledati in sporočiti nepravilnosti v skladu z navodili.

E-izpis iz CRG

Aplikacija e-izpis iz CRG omogoča imetnikom, ki imajo dostop do spletnega portala Volos, ogled in izpis zadnjega izpisa. Imetnik lahko izpis natisne in ga hrani v papirni obliki. Obrazložitve, opozorila in navodila, ki se običajno nahajajo na zadnji strani izpisa, so ravno tako dostopni na spletnem portalu Volos. Od novembra 2012 dalje imetniki govedi, ki dostopajo do spletnega portala Volos, izpisov iz CRG v papirni obliki ne prejema več po pošti.

7.2.2. Prašiči

Sistem identifikacije in registracije prašičev je predpisan v Pravilniku o identifikaciji in registraciji prašičev (Ur. l. RS št. 112/13 in 87/14).

Označevanje prašičev

Prašiče je treba označiti čimprej po rojstvu oziroma najkasneje pred premikom z rojstnega gospodarstva. Neoznačenih prašičev imetnik ne sme premikati z gospodarstva, niti jih sprejeti na gospodarstvo. SIŠ je označba na ušesni znamki, ki je sestavljena iz dvočrkovne kode za Slovenijo »SI« in zadnjih šestih števil G-MID gospodarstva. Vsako gospodarstvo ima torej svojo SIŠ in z njo označuje vse prašiče, ki se rodijo na gospodarstvu. Če se ušesna znamka prašiča izgubi ali postane nečitljiva, jo mora imetnik nemudoma nadomestiti z novo.

Register prašičev na gospodarstvu (RPG)

Vsak imetnik prašičev mora redno voditi RPG. Iz RPG mora biti jasno razviden trenutni stalež živali na gospodarstvu in datumsko urejeni zapisi o prihodih živali na gospodarstvo, odhodih živali z gospodarstva ter o ponovnih označitvah živali.

RPG se lahko vodi na naslednje načine:

- v knjigi;
- z računalniškim programom; v tem primeru mora imetnik prašičev na zahtevo pooblaščenih oseb pripraviti izpis na papir v ustrezni obliki;
- gospodarstva, ki letno ne redijo več kot 5 prašičev za lastno domačo porabo, lahko vodijo RPG na spremnih listih (dodatno izpolnijo hrbtno stran izvirnika spremnega lista), ki so jih prejeli ob nakupu živali.

Premiki prašičev

Imetnik mora najkasneje v sedmih dneh po premiku prigrasiti premik prašičev v Centralni register prašičev (CRPš). Oddajatelj sporoči odhod živali, prejemnik pa prihod živali. Imetnik prigrasi premik tako, da odda izpolnjen obrazec »ODHOD« ali »PRIHOD« spremnega lista za prašiče pristojni veterinarski organizaciji oziroma premik sam prigrasi v CRPš, če si je predhodno pridobil dostop do spletnega portala Volos.

7.2.3. Drobница

Sistem identifikacije in registracije drobnice je predpisan v Uredbi Sveta (ES) št. 21/2004 s spremembami ter izvedbenih predpisih in Pravilniku o identifikaciji in registraciji drobnice (Ur. l. RS, št. 75/10, 26/14 in 87/14).

Označevanje drobnice

Drobnico je potrebno označiti do starosti 6 mesecev (9 mesecev v ekstenzivnih rejah oz. rejah na prostem), najpozneje pa pred premikom z rojstnega gospodarstva. Živali se označuje z namestitvijo ušesnih znamk v obe ušesi. Znamke so rumene barve in štirikotne oblike. Na njih je natisnjeno SI in šestmestna neponovljiva identifikacijska številka živali. Jagnjeta oziroma kozličje, ki so namenjeni za zakol do 12. meseca starosti, se lahko označi z eno okroglo, rumeno ušesno znamko, na kateri je skupinska identifikacijska številka (SIŠ). Živali, ki se premikajo v druge države članice, je potrebno dodatno označiti z elektronskim identifikatorjem.

Register drobnice na gospodarstvu (RDG)

Vsak imetnik drobnice mora redno voditi RDG. Vanj mora sproti vpisovati rojstva, premike, pogine in zakole živali, morebitne zamenjave ušesnih znamk ter enkrat letno (na dan 1. februar) podatke o staležu drobnice. Spremembe morajo biti vpisane takoj, najpozneje pa v sedmih dneh.

Premiki drobnice

Imetnik mora najkasneje v sedmih dneh po premiku prigrasiti premik drobnice v Centralni register drobnice (CRD). Oddajatelj sporoči odhod živali, prejemnik pa prihod živali. Imetnik prigrasi premik tako, da odda izpolnjen obrazec »ODHOD« ali »PRIHOD« spremnega lista za drobnico pristojni veterinarski organizaciji oziroma premik sam prigrasi v CRD, če si je predhodno pridobil dostop do spletnega portala Volos. Vsak odhod in prihod živali imetnik vpiše tudi v RDG.

7.2.4. Kopitarji

Identifikacijo in registracijo kopitarjev urejata Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/262, nacionalna **Uredba** o izvajanju izvedbene uredbe (EU) o določitvi pravil v zvezi z metodami za identifikacijo enoprstih kopitarjev (**Uradni list RS, št. 103/15**), ter **Pravilnik o identifikaciji in registraciji kopitarjev (Uradni list RS, št. 12/15)**. Kopitar je identificiran z identifikacijskim dokumentom (ID). Vsak kopitar, identificiran po 30. juniju 2009, je označen z mikročipom, vsak

kopitar v Sloveniji pa mora biti vpisan v Centralni register kopitarjev (CRK). Poleg identifikacijskega dokumenta (ID oziroma potnega lista) v obliki knjižice velikosti A5 je v veljavi še potrdilo o vpisu kopitarja v CRK (potrdilo o označitvi), ki vsebuje osnovne podatke o kopitarju, in se izdaja za kopitarje, ki so namenjeni za zakol do starosti 12 mesecev.

Če vlagate zahtevek za operacijo KOPOP Reja avtohtonih in tradicionalnih pasem za konje, je smiselno, da s seboj prinesete veljavne dokumente za konje: identifikacijski dokument (ID) ali potrdilo o označitvi.

Glavne poudarke iz predpisov o identifikaciji kopitarjev najdete na spletni strani uprave, v delovnem področju Identifikacija in registracija živali. **Obrazci za sporočanje podatkov v CRK se nahajajo na spletni strani Inštituta za rejo in zdravstveno varstvo kopitarjev.**

7.3. EVIDENCA IMETNIKOV REJNIH ŽIVALI IN EVIDENCA REJNIH ŽIVALI

Vodenje Evidence imetnikov rejnih živali in Evidence rejnih živali je predpisano s Pravilnikom o Evidenci imetnikov rejnih živali in Evidenci rejnih živali (Ur. l. RS, št. 87/2014).

Imetnik rejnih živali je pravna ali fizična oseba, ki je odgovorna za živali in je lahko lastnik živali oziroma se po pooblastilu lastnika živali ukvarja z rejo, varstvom, ali drugo vrsto rabe živali.

Zavezanci za vpis v Evidenco imetnikov rejnih živali

V Evidenco imetnikov rejnih živali se morajo vpisati imetniki, ki redijo naslednje skupine rejnih živali:

- govedo, kopitarji;
- drobnica, prašiči, divjad iz obore za rejo, alpake, lame, polži;
- perutnina, kunci;
- akvakultura, čebele.

Izjema so tisti imetniki, ki na svojem gospodarstvu redijo izključno perutnino, kunce oziroma enega prašiča in so izpolnjeni naslednji pogoji:

- živali se redijo izključno za lastno domačo porabo;
- hkrati se ne redi več kot 50 kljunov perutnine, pet nojev, 50 kuncev oziroma en prašič;
- živali se ne premika z gospodarstva, razen neposredno v klavnico v služnostno klanje za lastno domačo porabo.

Gospodarstva oziroma kmetijska gospodarstva, ki so vpisana v uradne evidence, ki se vodijo v okviru uprave ali ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, in iz katerih je razvidno, da imetnik redi živali na lokaciji gospodarstva, se v evidenco imetnikov vpišejo po uradni dolžnosti.

Zavezanci za sporočanje staleža v Evidenco rejnih živali

Podatke o staležu rejnih živali po vrstah in kategorijah iz priloge 1 Pravilnika o Evidenci imetnikov rejnih živali in Evidenci rejnih živali (Ur. l. RS, št. 87/14) morajo sporočiti:

- imetniki rejnih živali, ki na svojih gospodarstvih redijo drobnico, prašiče, divjad iz obore za rejo, alpake, lame, polže, perutnino in kunce;
- nosilci KMG, ki uveljavljajo ukrepe iz predpisov, ki urejajo izvedbo ukrepov kmetijske politike.

Rok za sporočanje staleža

Imetniki morajo sporočiti stalež na dan 1. februar najkasneje do 30. junija tekočega leta.

Nosilci KMG, ki oddajo zbirno vlogo v skladu s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike, sporočijo stalež živali v evidenco živali ob oddaji zbirne vloge. Obrazec Stalež živali po

vrstah in kategorijah rejnih živali, ki je objavljen tudi na spletni strani ARSKTRP - Zbirna vloga od A do Ž, ni več del zbirne vloge, oddati pa ga je potrebno hkrati z zbirno vlogo.

Imetniki, ki zbirne vloge ne oddajo, posredujejo podatke o staležu veterinarski organizaciji oziroma kmetijsko-gozdarskemu zavodu, ali podatke pošljejo elektronsko preko spletnega obrazca, ki je dosegljiv na spletnih straneh uprave.

7.4. REGISTRACIJA OBRATOV NA PODROČJU PRIMARNE PRIDELAVE ŽIVIL RASTLINSKEGA IZVORA in OBRATOV NA PODROČJU PRIMARNE PRIDELAVE KRME TER SPREMEMBA PODATKOV O DEJAVNOSTI(H) OBRATOV

Vsak nosilec živilske dejavnosti, ki oddaja na trg primarna živila rastlinskega izvora namenjena za prehrano ljudi in vsak nosilec dejavnosti, ki opravlja dejavnost primarne pridelave krme rastlinskega izvora oziroma opravlja dejavnosti povezane s primarno pridelavo krme, mora svoj obrat registrirati pri Upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

REGISTRACIJA OBRATOV NA PODROČJU PRIMARNE PRIDELAVE ŽIVIL RASTLINSKEGA IZVORA

Primarna proizvodnja živil rastlinskega izvora je pridelava kmetijskih proizvodov oziroma živil v nepredelani obliki (vključno z nabiranjem samoniklih plodov in zelišč), namenjenih za uživanje, oziroma se smiselno pričakuje, da jih bodo uživali ljudje. Nosilci živilske dejavnosti jih dajejo v promet pod pogoji določenimi v Uredbi (ES) št. 852/2004 o higieni živil. Primarna pridelava živil vključuje enostavno obdelavo (žetev, čiščenje, pakiranje, shranjevanje, prevoz od kraja proizvodnje do obrata oddaje ali do kmetije), skladiščenje in ravnanje s kmetijskimi pridelki na kmetiji.

Registrirati se morajo tisti nosilci dejavnosti, ki živila rastlinskega izvora (npr. vrtnine, sadje, zelenjava, žita, zelišča itd.) pridelajo in/ali naberejo in jih dajo v promet (prodaja primarnih pridelkov v prodajne distribucijske verige, zadruga, predelovalno industrijo, oddaja v mlin, prodaja končnim potrošnikom...).

Registrirati se ni potrebno tistim nosilcem živilske dejavnosti, ki pridelana živila rastlinskega izvora uporabijo izključno za zasebno domačo porabo in tistim obratom na področju primarne pridelave živil, ki dajejo na trg majhne količine primarnih živi rastlinskega izvora in izpolnjujejo pogoje za majhne količine v skladu s predpisom, ki določa majhne količine živil ([Pravilnik o določitvi majhnih količin živil, pogojih za njihovo pridelavo ter o določitvi nekaterih odstopanj za obrate na področju živil živalskega izvora \(Ur. list RS, št. 96/2014\)](#)).

Med primarna živila rastlinskega izvora, ki se jih lahko prideluje v okviru majhnih količin, spadajo:

- žita (npr. pšenica, rž, pira, tritikala, koruza, ječmen, proso, oves in ajda),
- krompir,
- zelenjadnice (npr. zelje, cvetača, ohrovt, brokoli, solata, radič, špinača, motovilec, korenček, rdeča pesa, kumare, bučke, paradižnik, paprika, česen, čebula, por, šparglji in stročnice),
- sadje (npr. jabolka, hruške, kutina, nashi, granatno jabolko, breskve, nektarine, marelice, češnje, višnje, češplje, slive, orehi, lešniki, mandlji, kostanj, jagode, maline, ameriške borovnice, ribez, namizno grozdje, kivi, kaki in fige),
- oljnice in predivnice (npr. sončnice, oljna buča, oljna ogrščica, konoplja in lan)
- njivska zelišča (npr. bazilika, drobnjak, luštrek, majaron, melisa, origano, kamilica, ameriški slamnik rožmarin, sivka, šetraj in timijan).

Majhne količine primarnih živil rastlinskega izvora so vse količine, ki jih nosilec živilske dejavnosti pridelava na:

- 1 ha njiv ali ekstenzivnih sadovnjakov,

- 0,3ha rastlinjakov ali intenzivnih sadovnjakov z izjemo jagodičja (jagode, maline, ameriške borovnice, ribez in drugo jagodičje), kjer največja dovoljena površina pridelave ne sme presegati 0,15 ha.

Majhnih količin primarnih živil rastlinskega izvora ni dovoljeno oddajati institucionalnim obratom javne prehrane (npr. šole, vrtci, bolnice, domovi za ostarele).

Majhne količine primarnih proizvodov rastlinskega izvora je dovoljeno oddajati samo v nepredpakirani obliki.

REGISTRACIJA DEJAVNOSTI OBRATOV PRIMARNE PRIDELAVE KRME

Dejavnost primarne pridelave krme morajo registrirati tisti pridelovalci krme, ki pridelujejo primarne proizvode za namen dajanja na trg oziroma po košnji, žetvi ali pobiranju s kmetijskih površin proizvode enostavno fizično obdelujejo (naravno sušijo, čistijo, silirajo, pakirajo), jih skladiščijo za namene krmljenja živali, namenjenih za proizvodnjo hrane.

Živali, namenjene za proizvodnjo hrane, so tiste živali, ki jih kmet odda v zakol in katerih meso bo porabljeno za javno potrošnjo oziroma od teh živali oddaja v javno potrošnjo živila (mleko, jajca, med...). Tesno povezane dejavnosti s primarno proizvodnjo so tudi transport, shranjevanje in ravnanje s primarnimi proizvodi na mestu proizvodnje ter prevoz primarnih proizvodov rastlinskega izvora z mesta proizvodnje do drugega obrata;

Če kmetijska gospodarstva poleg primarne pridelave opravljajo še druge dejavnosti – npr. dejavnosti povezane s primarno proizvodnjo morajo registrirati tudi te. Dejavnost povezana s primarno proizvodnjo je **proizvodnja krmnih mešanic za potrebe lastnega kmetijskega gospodarstva brez uporabe krmnih dodatkov ali premiksov iz dodatkov** (razen dodatkov za siliranje). Registrirati se morajo tisti nosilci dejavnosti, ki proizvajajo krmne mešanice izključno za potrebe lastnega kmetijskega gospodarstva, brez uporabe dodatkov ali premiksov, z izjemo dodatkov za siliranje in bodo živali oddali v zakol za javno potrošnjo.

Tudi **krmljenje živali**, namenjenih za proizvodnjo hrane je dejavnost kmetijskih gospodarstev za katero se zahteva registracija. Dejavnost krmljenja živali morajo registrirati tisti nosilci dejavnosti, ki krmijo živali, namenjene za proizvodnjo hrane in oddajajo živali v zakol za javno potrošnjo oziroma oddajajo v javno potrošnjo živila (mleko, jajca, med,...).

Registracija je zahtevana tudi za nosilce dejavnosti, ki **proizvajajo krmne mešanice izključno za potrebe lastnega kmetijskega gospodarstva, z uporabo krmnih dodatkov ali premiksov iz krmnih dodatkov** (razen uporabe »drugih zootehničnih dodatkov« ter »kokcidostatikov in histomonostatikov«). Kmetijska gospodarstva, ki izvajajo to dejavnost morajo izpolnjevati pogoje iz Priloge II Uredbe 183/2005/ES in imeti morajo oceno tveganja na načelih HACCP. To dejavnost poslovanja s krmo morajo registrirati le tisti nosilci dejavnosti poslovanja s krmo, ki pri proizvodnji krme uporabljajo proizvode, ki imajo na oznaki navedeno »premik« ali »krmni dodatek«.

Če je na proizvodu naveden krmni dodatek, ki spada med krmne dodatke, ki so uvrščeni med »druge zootehnične dodatke« ali »kokcidostatike in histomonostatike«, potem se za uporabo tega proizvoda pri proizvodnji krmnih mešanic zahteva odobritev in je potrebno izpolniti drugo vlogo - vloga za odobritev obrata (več informacij je na spletni strani UVHVVR – registracija in odobritev obratov nosilcev dejavnosti poslovanja s krmo).

Registrirati se ni potrebno tistim nosilcem dejavnosti poslovanja s krmo, ki:

- proizvajajo krmo in z njo krmijo rejne živali, namenjene samo za lastno domačo porabo
- proizvajajo **manjše količine krme**, katero prodajajo neposredno drugemu kmetijskemu gospodarstvu na območju Slovenije kot končnemu potrošniku.
- proizvajajo krmo in krmijo živali, ki niso namenjene za proizvodnjo hrane,
- krmijo živali, katerih živila kot primarne proizvode (mleko, jajca, med) prodajajo neposredno končnemu potrošniku (člen 1(2)(c) Uredbe (ES) št. 852/2004

POSTOPEK REGISTRACIJE OBRATOV NA PODROČJU PRIMARNE PRIDELAVE ŽIVIL RASTLINSKEGA IZVORA IN REGISTRACIJE OBRATOV NA PODROČJU PRIMARNE PRIDELAVE KRME IN OBVEŠČANJE O SPREMEMBAH

V skladu z 4. alinejo 2. odstavka 3. člena Pravilnika o registraciji in odobritvi obratov na področju živil in točke (a) drugega odstavka 4. člena Pravilnika o registraciji in odobritvi obratov nosilcev dejavnosti na področju krme se kot štejejo kot registrirani tisti obrati, ki oddajo zbirno vlogo za uveljavljanje ukrepov kmetijske politike.

Nosilci dejavnosti zato skupaj z zbirno vlogo pošljejo tudi »[“VLOGO ZA REGISTRACIJO OBRATA NA PODROČJU PRIMARNE PRIDELAVE ŽIVIL RASTLINSKEGA IZVORA IN REGISTRACIJO OBRATA NA PODROČJU PRIMARNE PRIDELAVE KRME TER SPREMEMBO PODATKOV O DEJAVNOSTI\(H\) OBRATA](#)« Obrazec je objavljen na spletni strani ARSKTRP - Zbirna vloga od A do Ž:

http://www.arsktrp.gov.si/si/splosno/vstopna_stran/vsebine_na_vstopni_strani/zbirna_vloga_2016o_d_a_do_z/

Zahtevek zajema tako registracijo obrata primarne pridelave živil kot primarne pridelave krme.

Nosilci živilske dejavnosti, ki dajejo svoje kmetijske pridelke rastlinskega izvora na trg in nosilci dejavnosti primarne pridelave krme in dajanja na trg primarnih krmnih proizvodov, so z izpolnitvijo obrazca avtomatsko registrirani za te dejavnosti in so vpisani v register obratov uprave. Podatki iz obrazca veljajo do oddaje naslednje zbirne vloge oziroma do prve spremembe podatkov, v primeru, če pride do njihove spremembe med letom.

V primeru, da nastanejo spremembe med letom in podatki glede trženja živil rastlinskega izvora oziroma podatki glede primarne pridelave krme, ki so bili navedeni v zahtevku ne veljajo več, je nosilec dejavnosti, dolžan to sporočiti upravi neposredno najpozneje 15 dni po vsakršni spremembi podatkov. Obrazec za registracijo in spremembo podatkov je objavljen na spletnih straneh uprave

(http://www.uvhvvr.gov.si/fileadmin/uvhvvr.gov.si/pageuploads/DELOVNA_PODROCJA/Krma/VLOGA_reg_primar_KRMAin_ZIVILA_za_splet_1.12.2015.doc).

7.5. KLAUZULA O IZOGIBANJU

ARSKTRP je v skladu z EU predpisi dolžna preverjati, ali je upravičenec umetno ustvaril pogoje za pridobitev plačil in če ugotovi, da gre za umetno ustvarjanje pogojev, ki niso v skladu s cilji posameznega ukrepa, take vloge delno ali v celoti ne odobri.

7.6. UPRAVNI PREGLEDI

ARSKTRP najprej izvede upravne (administrativne) preglede vseh oddanih vlog in zahtevkov. S temi pregledi se preverja izpolnjevanje meril za upravičenost, zavez in drugih obveznosti za sheme pomoči in ukrepe. Upravni pregledi vključujejo navzkrižno, avtomatsko preverjanje podatkov iz vlog in zahtevkov s podatki iz zbirk podatkov MKGP in drugih državnih organov. Za avtomatske upravne preglede se uporabljajo grafične (prostorske) in opisne (numerične) evidence.

Grafične evidence

Vse grafične evidence, ki jih opisujemo v nadaljevanju se uporabljajo za upravne preglede za ukrepe leta 2016 in so razvidne iz [spletnega pregledovalnika grafičnih podatkov MKGP-RKG](#), »Kontrolni sloji 2016« (RKG – pregledovalnik : <http://rkq.gov.si/GERK/WebView/>).

Za ukrepe I. in II. stebra na površino se podatki o kmetijskih površinah in trajnih nasadih preverjajo s podatki o blokkih in GERK-ih iz RKG.

Podatki iz vlog za izplačilo plačila za zeleno komponento se preverjajo s podatki o okoljsko občutljivem trajnem travinju (OOTT_15).

Podatki za posamezne zahteve za ukrep KOPOP se preverjajo glede na podatke iz naslednjih grafičnih evidenc:

- evidence območij grbinastih travnikov (GRB_15);
- evidence območja pojavljanja medveda in volka (MV1_15);
- evidence območja pojavljanja medveda in volka (MV2_15);
- evidence ekološko pomembnih območij posebnih traviščnih habitatov (HAB1_15);
- evidence ekološko pomembnih območij posebnih traviščnih habitatov, (HAB2_15);
- evidence ekološko pomembnih območij traviščnih habitatov metuljev, (MET1_15);
- evidence ekološko pomembnih območij traviščnih habitatov metuljev (MET2_15);
- evidence ekološko pomembnih območij steljnikov (STE1_15);
- evidence ekološko pomembnih območij steljnikov (STE2_15);
- evidence območij pojavljanja ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov (VTR1_15),
- evidence območij pojavljanja ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov (VTR2_15);
- grafične evidence strmin (S50_15);
- evidence prispevnih območij vodnih teles površinskih voda in vodnih teles podzemne vode iz Načrta upravljanja voda, ki vključuje območje Dravske kotline (NUV-D_15);
- evidence prispevnih območij vodnih teles površinskih voda in vodnih teles podzemne vode iz Načrta upravljanja voda, ki vključuje druga območja (NUV-O_15);
- evidence najožjih vodovarstvenih območij - državni nivo (VVO-I_15).

Za kontrolo navzkrižne skladnosti se uporabljajo naslednje grafične evidence:

- vodovarstvena območja (VVO_15),
- območje NATURA 2000 – ptice (NATURA - ptice_15),
- območje NATURA 2000 – habitati (NATURA - habitati_15),
- naravne vrednote iz registra naravnih vrednot, ki se štejejo za krajinske značilnosti

Opisne evidence

Za ukrepe I. in II. stebra se pri upravnih pregledih uporabljajo:

- numerični podatki iz RKG o GERK-ih in blokih, podatki o nosilcih KMG in članih kmetije.

Za sheme neposrednih plačil se pri upravnih pregledih uporabljajo:

- podatki o razvrstitvi KMG v gorsko območje iz RKG;
- podatki o dejavnostih iz Poslovnega registra Slovenije ;
- podatki iz registra plačilnih pravic ;
- podatki iz evidence o mlečnih kvotah;
- podatki iz CRG.

Podatki za posamezne zahteve za **ukrep KOPOP, ukrep EK, ukrep OMD in ukrep DŽ** se preverjajo glede na podatke iz naslednjih opisnih evidenc:

- evidence o izobraževanju in usposabljanju za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja,
- programa aktivnosti,
- evidence rejnih živali,
- evidence pridelovalcev in predelovalcev ekoloških kmetijskih pridelkov oziroma živil,
- rodovniških knjig,
- registra dobaviteljev semenskega materiala kmetijskih rastlin,
- razvrstitev kmetijskih gospodarstev iz Elaborata območij z omejenimi naravnimi dejavniki za kmetijstvo v Republiki Sloveniji,
- RKG (vključenosti GERK-ov v OMD in podatke o točkah kmetijskega gospodarstva v OMD)

Za kontrolo **navzkrižne skladnosti** se uporabljajo naslednje opisne evidence:

- evidenca rejnih živali, CRG, CRD in CRPš,
- register primarnih proizvajalcev krme in živil rastlinskega izvora,
- podatki o izdanih okoljevarstvenih dovoljenjih za vnos komposta ali digestata 1. razreda kakovosti, ki ni proizvod,
-

7.7. PREGLEDI NA KRAJU SAMEM

ARSKTRP opravi preglede na kraju samem na vzorcu KMG, ki so izbrana naključno in na podlagi analize tveganja. Pregledi na kraju samem so namenjeni preverjanju dejanskega stanja na terenu, preverjanju izpolnjevanja pogojev za upravičenost za posamezne vloge in zahtevke ter preverjanju izpolnjevanja pravil o navzkrižni skladnosti.

Najava pregledov na kraju samem

Pregledi na kraju samem se praviloma izvajajo nenapovedano. Če namen pregleda na kraju samem ni ogrožen, se lahko kontrolor vnaprej najavi po pošti, telefonu, faksu, ipd. Če je pregled nenajavljen in v času prihoda kontrolorja na KMG ni nihče navzoč, ni navzoč nosilec KMG, ali pa je navzoča le kontaktna oseba (stranka), ki nima pooblastila, kontrolor najavi izvedbo pregleda v predpisanem roku (ob tem izpolni obrazec Obvestilo o napovedi kontrole) in ga pusti na KMG.

Časovna izvedba pregledov na kraju samem

Pregledi vlog in zahtevkov vezanih na površino se praviloma izvedejo do 15. oktobra. Pregled posameznih operacij oziroma zahtev KOPOP pa se izvajajo, v času, ko je preverjanje posameznih zahtev mogoče in smiselno. Pregledi za ukrep dobrobit živali (prašiči, govedo) se praviloma izvajajo od oddaje zahtevka do meseca decembra, pregledi za podporo za rejo govedi se izvajajo celo leto, pregledi za podporo za mleko v gorskih območjih se izvajajo v obdobju obvezne reje, pregledi navzkrižne skladnosti pa se izvajajo celo leto.

Dolžnosti nosilca KMG v zvezi s pregledom na kraju samem

Nosilec KMG je dolžan omogočiti pregled na svojem KMG. Če nosilec KMG ali njegov pooblaščenec pregleda ne omogoči ali ga med samim izvajanjem prekine, se navedeno dejstvo označi na poročilu o kontroli, vpiše se datum in čas začetka izvajanja pregleda ter datum in čas prekinitve pregleda. S tem se postopek pregleda zaključuje.

Če nosilec KMG ali njegov pooblaščenec prepreči izvedbo pregleda na kraju samem za posamezen zahtevek ali zahtevke, se zadevni zahtevek ali zahtevki zavrnejo.

Nosilec je pri pregledu na kraju samem dolžan:

- podati kontrolorju vse informacije, ki jih potrebuje za izvedbo pregleda;
- omogočiti vpogled v dokumentacijo, ki se nanaša na ukrepe, ki so predmet pregleda ali na navzkrižno skladnost;
- nuditi pomoč pri izvedbi pregleda;
- omogočiti pregled površin, mehanizacije in prostorov (npr. prostor za shranjevanje FFS, mineralnih gnojil, krmil, itd), katerih preveritev je predmet pregleda;
- omogočiti pregled živali in zbrati vse živali na enem mestu za namen pregleda, če se izvaja pregled živali.

Ugotovitve pregleda na kraju samem se navedejo v poročilo o kontroli, s katerim mora biti stranka seznanjena. Stranka lahko na poročilo o kontroli poda tudi pripombe. Poročilo o kontroli se stranki ponudi v podpis. Če stranka odkloni podpis poročila o kontroli, se to dejstvo navede v poročilo, ob tem pa se navede razlog odklonitve podpisa. Poročilo o kontroli se pripravi v dveh izvodih, od katerih en izvod obdrži ARSKTRP, drugi izvod pa prejme nosilec KMG. Odstopanje od navedenega predstavlja kontrola površin z daljinskim zaznavanjem, kjer se seznanitev stranke s postopkom kontrole ne izvede v primeru, kadar s kontrolo na kraju samem ni ugotovljenih odstopanj od prijave.

Pregledi na kraju samem za ukrep KOPOP

Pregledi na kraju samem za ukrep KOPOP se opravljajo glede na zahteve znotraj operacij, za katere je nosilec KMG prevzel obveznost izvajanja. Pri kontrolah na kraju samem se preverja izpolnjevanje osnovnih zahtev, ki se nanašajo na vse operacije KOPOP in posamezne obvezne in/ali izbirne zahteve znotraj izbrane operacije KOPOP v tekočem letu. Pri tem se preverja izpolnjevanje pogojev za prijavljene operacije (upravičenost), izpolnjevanje zahtev navzkrižne skladnosti in dodatnih minimalnih zahtev za uporabo gnojil. Če je KMG izbrano za pregled na kraju same za ukrep KOPOP, se na njem istočasno opravi tudi pregled površin.

Pri pregledu na kraju samem se preveri:

- stalež rejnih živali na KMG;
- osnovne zahteve KOPOP (evidence vezane na uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev na KMG; pridelava brez uporabe blata iz komunalnih čistilnih naprav)
- obvezne in/ali izbirne zahteve za posamezno operacijo KOPOP (evidence potrebne za spremljanje izvajanja posamezne obvezne in/ali izbirne zahteve, skladnost evidenc s stanjem v naravi, račune, deklaracije, navodila proizvajalcev o uporabi posameznih sredstev, analize tal, pogodbe, prisotnost mehanizacije na KMG, skice posameznih GERK-ov z vrisanimi predeli GERK-a glede na zahtevo izvajanja posamezne zahteve ...)
- Ugotovitve kontrolorja se zabeležijo v poročilo o kontroli, ki se ponudi v podpis stranki. .

Kontrola zahtevkov za ukrep EK

Pri zahtevku za plačilo na površino za ukrep EK za razvoj podeželja se poleg kontrole površin in preverjanja pogojev upravičenosti, preveri še stalež živali.

Kontrola navzkrižne skladnosti

Preverjanje izpolnjevanja pravil o navzkrižne skladnosti, t. i. kontrolo navzkrižne skladnosti, izvaja ARSKTRP.

Pri kontroli navzkrižne skladnosti se preverja izpolnjevanje predpisanih zahtev ravnanja in standardov s področja:

- okolje, podnebne spremembe in dobro kmetijsko stanje zemljišč;
- javno zdravje, zdravje živali in rastlin;
- dobrobit živali.

Izpolnjevanje zahtev za navzkrižno skladnost se preverja na terenu s kontrolo na kraju samem in z administrativno kontrolo.

V okviru kontrole navzkrižne skladnosti na kraju samem se preveri stanje na celotnem kmetijskem gospodarstvu.

V letu 2016 se izvaja preverjanje izpolnjevanje **160** zahtev navzkrižne skladnosti iz **13** sklopov predpisanih zahtev ravnanja (PZR) in 7 sklopov standardov (DKOS).

- **PZR 1: Varstvo voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijskih virov.** Izvajanje "nitratne direktive";
- **DKOS 1: Varovalni pasovi ob vodotokih:** Zaščita vodnih virov pred onesnaževanjem in odplakami;
- **DKOS 2: Vodno dovoljenje za namakanje:** Upravljanje z vodnimi viri za namakanje. Kadar je za uporabo vode za namakanje potrebno dovoljenje, ravnanje v skladu s postopki za dodelitev dovoljenja;
- **DKOS 3: Zaščita podtalnice pred onesnaževanjem:** Zaščita podzemne vode pred onesnaževanjem: prepoved neposrednega izpusta v podzemno vodo in ukrepi za preprečevanje posrednega onesnaževanja podzemne vode z izpustom v tla in pronicanjem skozi tla nevarnih snovi, navedenih v Prilogi k Direktivi 80/68/EGS v različici, ki je veljala na zadnji dan njene veljavnosti, kar zadeva kmetijsko dejavnost;

- **DKOS 4: Minimalna talna odeja:** Zagotavljanje minimalne talne odeje v skladu z običajnimi načini kmetovanja z vidika preprečevanja različnih oblik degradacije tal in slabšanja strukture tal;
- **DKOS 5: Minimalno upravljanje zemljišč (erozija):** Minimalno upravljanje zemljišč, ki odraža specifične pogoje, za omejitev erozije na površinah;
- **DKOS 6: Vzdrževanje ravni vsebnosti organske snovi v tleh:** Vdrževanje ravni vsebnosti organskih snovi v prsti z ustreznimi praksami, vključno s prepovedjo sežiganja ornih strnišč, razen zaradi zdravstvenega varstva rastlin;
- **PZR 2: Ohranjanje prosto živečih ptic:** Izvajanje direktive o ohranjanju prosto živečih ptic;
- **PZR 3: Ohranjanje naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst:** Izvajanje direktive o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst;
- **DKOS 7: Ohranjanje krajinskih značilnosti:** Ohranjanje krajinskih značilnosti, vključno, kadar je to ustrezno, z živimi mejami, ribniki, jarki, drevesi v vrsti, skupini ali posamično, omejki, ozarami in terasami, vključno s prepovedjo rezanja žive meje in sekanja dreves v času razmnoževanja in vzreje mladičev pri ptičih in morda ukrepi za odvratanje invazivnih rastlinskih vrst;
- **PZR 4: Varnost živil in krme:** Obravnava določene člene Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta EU 178/2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane, pri čemer določa postopke ravnanja s hrano oz. proizvodi iz primarne proizvodnje;
- **PZR 5: Zdravstveno varstvo ljudi in živali:** Pravilna uporaba zdravil in postopkov pri ravnanju z obolelimi živalmi;
- **PZR 6: Identifikacija in registracija prašičev:** izvajanje določb direktive o identifikaciji in registraciji prašičev;
- **PZR 7: Identifikacija in registracija goved:** izvajanje določb uredbe in direktive o identifikaciji (označevanju) in registraciji goveda;
- **PZR 8: Identifikacija in registracija ovc in koz:** izvajanje določb direktive o identifikaciji in registraciji drobnice;
- **PZR 9: Preprečevanje širjenja TSE:** izvajanje določb uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 o določitvi predpisov za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje nekaterih transmisivnih spongiformnih encefalopatij;
- **PZR 10: Pravilna uporaba fitofarmaceutskih sredstev:** Pravilna uporaba registriranih fitofarmaceutskih sredstev;
- **PZR 11: Dobrobit telet:** izvajanje direktive o določitvi minimalnih pogojev za zaščito telet;
- **PZR 12: Dobrobit prašičev:** izvajanje direktive o določitvi minimalnih pogojev za zaščito prašičev;
- **PZR 13: Dobrobit rejnih živali:** izvajanje direktive o zaščiti rejnih živali.

Predmet kontrole navzkrižne skladnosti so tudi evidence in dokumentacija, ki jo je nosilec KMG dolžan voditi in hraniti na KMG.

Evidence, ki se preverjajo tudi pri kontroli navzkrižne skladnosti

Za vse predpisane zahteve ravnanja oziroma standarde navzkrižne skladnosti mora nosilec hraniti izdane pravnomočne odločbe.

Predpisane zahteve ravnanja za nitrate: nosilec KMG mora voditi evidenco o uporabi organskih in mineralnih gnojil, iz katere so razvidni podatki o GERK-PID-u in domačem imenu GERK-a, na katerem se je gnojilo z organskimi in/ali mineralnim gnojilom, količini in vrsti uporabljenega organskega gnojila ter času gnojenja (velja za vse nosilce, ki so zavezanci za vodenje evidenc SKP). Nosilec KMG mora voditi evidenco o uporabi mineralnih in organskih gnojil (za površine, ki so nagnjene k vodotokom), iz katerih so razvidni podatki o vrsti, količini in o času uporabe mineralnega in/ali organskega gnojila, nosilec mora hraniti obrazce o oddaji oziroma nakupu gnojil.

Predpisane zahteve ravnanja za identifikacijo in registracijo prašičev: nosilec KMG mora voditi register prašičev na gospodarstvu in hraniti spremne liste premikov prašičev.

Predpisane zahteve ravnanja za identifikacijo in registracijo goveda: nosilec KMG mora voditi register goveda na gospodarstvu in hraniti potne liste za živali, ki so na gospodarstvu.

Predpisane zahteve ravnanja za identifikacijo in registracijo drobnice: nosilec KMG mora voditi register drobnice na gospodarstvu in hraniti je potrebno tudi spremne liste premikov drobnice.

Predpisane zahteve ravnanja za fitofarmacevtska sredstva (FFS): nosilec KMG mora voditi evidenco o uporabi FFS v kmetijski pridelavi (razvidni podatki o KMG-MID-u, GERK-PID-u, izvajalcu tretiranja, imetniku rastlin, rastlinskih proizvodov, površina, datum spravila pridelka in podatki o tretiranju; datum, ura, kultura, površina, ime sredstva/metoda, odmerek, uspešnost tretiranja/vpliv izvedenega ukrepa) in uporabi FFS v objektih za tretiranje semena (razvidni podatki o KMG_MID-u, izvajalcu tretiranja, imetniku semena ali tretiranih objektov, imenu objekta, v katerem so bila uporabljena FFS, št. tretiranja/datum/podatke o objektu/kultura/količina semena/polno trgovsko ime sredstva/uporabljen odmerek), nosilec mora hraniti račune o nakupu FFS, nosilec mora hraniti izkaznico o opravljenem tečaju za uporabo FFS,.

Predpisane zahteve ravnanja za varno hrano in krmo: nosilec KMG mora voditi evidenco o nakupu in prodaji živil/krme, evidence o uporabi biocidov, dnevnik čiščenja prostorov in opreme, nosilec mora hraniti rezultate laboratorijskih preiskav in zapisnike o kontrolah ustreznosti živil/krme, listine o odvozu nevarnih snovi,

Predpisane zahteve ravnanja za ugodno počutje živali: nosilec KMG mora hraniti dnevnik veterinarskih posegov, kamor se vpisuje izjemne uporabe zdravil, evidence o zdravljenju živali, pogine živali.

Standard za vodno dovoljenje za namakanje: nosilec mora hraniti izdano vodno dovoljenje za namakanje kmetijskih površin.

Pregledi na kraju samem za ukrep DŽ

Pri ukrepu DŽ - prašiči ARSKTRP na kraju samem preverja predvsem: stalež prašičev (plemenske svinje, plemenske mladice, tekači in prašiči pitanci); ustreznost poročanja podatkov o staležu v CRPš; izpolnjevanje zahtev DŽ in izpolnjevanje minimalnih zahtev navzkrižne skladnosti in drugih predpisanih zahtev s področja dobrobiti živali.

Nosilec KMG mora izbrano zahtevo izvajati na celotnem gospodarstvu, pri vseh prašičih posamezne kategorije, na katero se izbrana zahteva nanaša.

Pri ukrepu DŽ - govedo ARSKTRP na kraju samem preverja predvsem: stalež govedi, identifikacija in registracija govedi (ušesne znamke, potni listi, RGG, dnevnik veterinarskih posegov, druga spremna dokumentacija), vodenje dnevnika paše, izpolnjevanje pogoja obveznosti paše, koprološke analize in pravočasno tretiranje živali, izpolnjevanje minimalnih zahtev navzkrižne skladnosti in drugih predpisanih zahtev s področja dobrobiti živali.

8. IZRAČUN IN UPORABA UPRAVNIH KAZNI

Upravna kazen je nov termin v EU predpisih in pomeni ustrezen znesek zmanjšanja plačil, izključitev plačil, zavrnitev ali ukinitve pomoči ali podpore, nedodelitev pomoči ali podpore, dodatno kazen in odvzem pravice do sodelovanja v sistemu pomoči ali ukrepu.

Zmanjšanja, zavrnitve, ukinitve in kazni se pri vsaki shemi neposrednih plačil ali ukrepu za razvoj podeželja izvedejo po naslednjem vrstnem redu:

1. Upravne kazni:
 - a. za čezmerne prijave za katere koli sheme pomoči ali ukrepe na površino (sistem kazni je enak kot v predhodnih letih);,
 - b. za plačilo za mlade kmete (za čezmerne prijave se uporabijo kazni za iz prejšnje točke, za neizpolnjevanje pogojev za plačilo za mlade kmete se pomoč za mlade

- kmete ne izplača ali se v celoti ukine, če je predložil lažne dokaze se pomoč ne odobri, razen tega je kaznen v višini 20 % zneska, ki bi ga sicer dobil);
- c. znižanje plačil za zeleno komponento je določeno posebej za neizpolnjevanje diverzifikacije kmetijskih rastlin, posebej za neizpolnjevanje zahtev za trajno travinje in posebej za neizpolnjevanje zahtev glede površin z ekološkim pomenom;
 - d. zmanjšanje pomoči, nedodelitev pomoči ali podpore in dodatna kazen za proizvodno vezane podpore za živali: podporo za mleko v gorskih območjih in podporo za rejo govedi ter ukrep KOPOP: operacija Reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje in ukrep DŽ (sistem kazni je enak kot v predhodnih letih);
2. Delna ali celotna zavrnitev podpore za ukrepe razvoja podeželja (stopnja zavrnitve je določena v Prilogi 14: Katalog kršitev ter zmanjšanj, zavrnitev in ukinitiv plačil v predpisu, ki ureja ukrepe KOPOP in EK);
 3. Pozna predložitev zbirne vloge (3 % znižanja plačil na delovni dan za plačilne pravice in 1% znižanja plačil na delovni dan za vsa druga plačila);
 4. Znižanja plačil zaradi neprijave vseh površin kmetijskih parcel (znižanje plačil do 3%);
 5. Delna ali celotna ukinitiv podpore za ukrepe razvoja podeželja (stopnja ukinitve je določena v Prilogi 14: Katalog kršitev ter zmanjšanj, zavrnitev in ukinitiv plačil v predpisu, ki ureja ukrepe KOPOP, EK in OMD);
 6. Linearno zmanjšanje v zvezi s finančnimi določbami v zvezi z neposrednimi plačili,
 7. Zmanjšanje zneska neposrednih plačil, če presega 150.000 eurov
 8. Linearno zmanjšanje zaradi neto zgornjih mej
 9. Znižanje zaradi finančne discipline
 10. Znižanje zaradi neupoštevanja navzkrižne skladnosti (sistem znižanja plačil zaradi neizpolnjevanja pravil navzkrižne skladnosti je opisan v poglavju 5. Navzkrižna skladnost).

Zmanjšanja oziroma znižanja plačil iz točk 6. do 9. so neodvisna od upravičenca.

Primeri izračunov upravnih kazni bodo objavljeni na spletni strani ARSKTRP.

9. RAZNO

9.1. PRAVNE PODLAGE

Najpomembnejši EU predpisi:

Pravila o izvajanju za neposredna plačila in za ukrepe razvoja podeželja ter navzkrižne skladnosti:

- **Uredba (EU) št. 1306/2013 z vsemi spremembami**
- Delegirana uredba Komisije (EU) št. 640/2014 z vsemi spremembami
- Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 809/2014 z vsemi spremembami

Pravila za neposredna plačila:

- **Uredba (EU) št. 1307/2013 z vsemi spremembami**
- Delegirana uredba Komisije (EU) št. 639/2014 z vsemi spremembami
- Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 641/2014 z vsemi spremembami

Pravila za ukrepe razvoja podeželja (II. steber):

- **Uredba (EU) št. 1305/2013 z vsemi spremembami**
- Delegirana uredbe Komisije (EU) št. 807/2014 z vsemi spremembami
- Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 808/2014 z vsemi spremembami

Najpomembnejši nacionalni predpisi:

- Zakon o kmetijstvu (UL RS, št. 45/08, 57/12, 90/12, 26/14, 32/15)
- Uredba o izvedbi ukrepov kmetijske politike za leto 2016 (UL RS, št. 15/16)
- Uredba o shemah neposrednih plačil (UL RS, št. 2/15, 13/15, 30/15, 103/15)
- Uredba o navzkrižni skladnosti (UL RS, št. 97/15)

- Uredba o ukrepih kmetijsko-okoljska-podnebna plačila, ekološko kmetovanje in plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020 (UL RS, št. 13/15, 21/15, 30/15, 54/15, 97/15, 06/16, 16/16)
- Uredba o ukrepu dobrobit živali iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 v letu 2016 (UL RS št. 15/16)
- Uredba o ukrepih prenosa znanja in svetovanja iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (UL RS, št. 9/15)

9.2. KONTAKTI, INFORMACIJE

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP)

Dunajska 22

1000 Ljubljana

Telefon: (01) 478 90 00

Telefaks: (01) 478 90 21

E-pošta: gp.mkgp@gov.si

Splet: <http://www.mkgp.gov.si/>

Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (ARSKTRP)

Dunajska 160

1000 Ljubljana

ali

p.p. 189

SI-1001 Ljubljana

Telefonska številka klicnega centra ARSKTRP: **(01) 580 77 92**.

Lahko kličete v klicni center ARSKTRP, kjer so vam vsak delavnik od ponedeljka do četrтка med 7.30 in 15. uro ter v petek med 7.30 in 14. uro na voljo naši informatorji.

Telefaks: 01 478 92 06

E-pošta: aktrp@gov.si

Splet: <http://www.arsktrp.gov.si/>

Uradne ure ARSKTRP so ob ponedeljkih, sredah in petkih med 8.30 in 12. uro, ob sredah pa tudi v popoldanskem času med 13. in 15. uro.

Ob obisku na ARSKTRP ali ob klicu imejte pri roki identifikacijsko številko vašega KMG (KMG-MID), po kateri vas bodo povprašali informatorji, ter ustrezno dokumentacijo (kopijo zbirne vloge ali zahtevka, poziv k dopolnitvi, odločbo).

Informacije v zvezi z identifikacijo in registracijo živali:

UVHVVR-SIRIS

Dunajska 22

1000 LJUBLJANA

Informacijski telefon: (01) 300 13 66 (telefon deluje v času uradnih ur)

Telefaks: (01) 436 13 06

E-pošta: info.sir@gov.si

Uradne ure:

-v ponedeljek in petek med 9.00 in 12.00

-v sredo med 9.00 in 12.00 ter med 14.00 in 16.00

Konji lipicanske pasme:

Kobilarna Lipica

Lipica 5, 6210 Sežana,
Telefon: (05) 739 17 06
Telefaks: (05) 739 17 50
E-pošta: janez.rus@lipica.org

Konji ostalih pasem:

Veterinarska fakulteta, Inštitut za rejo in zdravstveno varstvo kopitarjev

Gerbičeva ulica 60, 1000 Ljubljana,
Telefon: (01) 477 93 70
Telefaks: (01) 477 93 88
E-pošta: selekcija.kopitarjev@vf.uni-lj.si

UVHVVR

Dunajska 22, 1000 Ljubljana

E-pošta: gp.uvhvvr@gov.si

Informacijski telefon: (01) 300 13 00 (telefon deluje v času uradnih ur)

Telefaks: (01) 436 13 56

Uradne ure:

-v ponedeljek, sredo in petek med 9.00 in 12.00

-v sredo med 14.00 in 16.00

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana

Telefon: (01) 513 66 00

Telefax: (01) 513 66 50

E-pošta: kgzs@kgzs.si

Splet: www.kgzs.si

Preglednica 5: Kontakti Kmetijsko gozdarskih zavodov

KGZ	Lokacija	Telefon
CE	Celje	(03) 490 75 80
CE	Dravograd	(02) 871 06 80
CE	Laško	(03) 734 08 71
CE	Mozirje	(03) 839 09 10
CE	Prevalje	(02) 824 69 20
CE	Slovenj Gradec	(02) 883 99 10
CE	Slovenske Konjice	(03) 759 18 50
CE	Šentjur	(03) 749 10 62
CE	Šmarje pri Jelšah	(03) 818 30 42
CE	Šoštanj	(03) 898 82 70
CE	Žalec	(03) 710 17 80
KR	Bled	(04) 535 36 28
KR	Bohinj	(04) 574 66 14
KR	Cerklje	(04) 252 67 10
KR	Jesenice	(04) 586 92 50
KR	Križe	(04) 595 58 00
KR	Lesce	(04) 535 36 18
KR	Naklo	(04) 257 65 10
KR	Primskovo	(04) 234 24 10
KR	Škofja Loka	(04) 511 27 02

KR	Žiri	(04) 505 03 27
LJ	Cerknica	(01) 709 70 40, (01) 709 70 41
LJ	Dobropolje	(01) 786 71 50
LJ	Dobrova	(01) 366 31 92
LJ	Lj - Dobrunje	(01) 542 97 72
LJ	Domžale	(01) 724 48 55
LJ	Grosuplje	(01) 787 25 94
LJ	Ig	(01) 290 94 62
LJ	Ivančna Gorica	(01) 786 93 10
LJ	Kamnik	(01) 839 77 69
LJ	Kočevje	(01) 895 38 76
LJ	Litija	(01) 899 50 14
LJ	Ljubljana	(01) 513 07 16
LJ	Logatec	(01) 754 29 33
LJ	Loški Potok	(01) 835 01 20
LJ	Medvode	(01) 361 82 86
LJ	Ribnica	(01) 836 19 27
LJ	Lj- Tomačevo	(01) 561 26 70
LJ	Velike Lašče	(01) 788 88 42
LJ	Vrhnika	(01) 750 20 08
LJ	Zagorje	(03) 567 93 90, (03) 567 93 91
MB	Jakobski Dol	(02) 640 10 35
MB	Maribor	(02) 228 49 49, (02) 228 49 48
MS	Cankova	(02) 540 13 51
MS	Beltinci	(02) 570 14 40
MS	Gornja Radgona	(02) 562 17 00
MS	Gornji Petrovci	(02) 556 91 15
MS	Križevci pri Ljutomeru	(02) 588 81 44
MS	Lendava	(02) 575 19 35
MS	Murska Sobota	(02) 539 14 21
MS	Prosenjakovci	(02) 544 90 52
NG	Ajdovščina	(05) 367 10 70
NG	Bilje	(05) 395 42 63
NG	Brda	(05) 395 95 30
NG	Idrija	(05) 377 22 54, (05) 372 26 45
NG	Ilirska Bistrica	(05) 710 02 60
NG	Koper	(05) 630 40 62, (05) 630 40 61
NG	Kozina	(05) 680 01 68
NG	Nova Gorica	(05) 335 12 08
NG	Pivka	(05) 757 01 40
NG	Postojna	(05) 720 04 30
NG	Sežana	(05) 731 28 50
NG	Tolmin	(05) 388 42 82, (05) 388 42 84
NM	Brežice	(07) 496 11 65
NM	Črnomelj	(07) 305 62 10
NM	Krško	(07) 490 22 10
NM	Metlika	(07) 363 60 60
NM	Novo mesto	(07) 332 19 42
NM	Sevnica	(07) 814 17 25
NM	Trebnje	(07) 346 06 70
PT	Lenart	(02) 729 09 41
PT	Ormož	(02) 741 75 00
PT	Ptuj	(02) 749 36 31
PT	Radlje ob Dravi	(02) 877 06 91

PT	Slovenska Bistrica	(02) 843 01 32
PT	Sveta Ana	(02) 729 09 47

10. PRILOGE

Vse priloge so dostopne na spletni strani ARSKTRP - Zbirna vloga od A do Ž:

(http://www.arsktrp.gov.si/si/splosno/vstopna_stran/vsebine_na_vstopni_strani/zbirna_vloga_2016_od_a_do_z/):

- Obrazci zbirne vloge;
- Obrazec Stalež živali po vrstah in kategorijah rejnih živali;
- Podatki o letnih količinah dušika v živinskih gnojilih, ki ga prispevajo posamezne vrste in kategorije rejnih živali;
- Seznam kmetijskih rastlin za izpolnitev »diverzifikacije kmetijskih rastlin«;
- Vloga za izdajo dovoljenja za gojenje konoplje in vrtnega maka;
- Zahtevek za registracijo živinskega obrata in spremembo podatkov o dejavnosti(h) obrata.